

ut afferre possit, qd se detrim^{to} rei possit auferri. (4)

Pro qd suppondy e, rixia et oppugny qerai aliq
n s' naxiq, aliq ules, uoluntariq, uoluptariq, rixiq u
qd s' facty, n ee res, aut p'itura, aut deteriora ee futura. Vlt
dicit, qbg n factis, res n erat p'itura, s' ipis factis, melior ef-
ficat: facit q' r' deterior ee melior. Vltariq dicit, qbg n fac-
tis, res n erat p'itura, n ipis factis, res efficit melior, b'e
i' amgrior, ut alyt ierustacobg p'ictury (5)

Ig de accessione iudicialis spebg acty e: de scrip-
tura q, et p'itura q' r' i' i'ra S. 33. et seqti agamg: nyc s'
de accessione mixta, qd partz na opgte, p'ij factu hoiu q ve-
nit. Iup e: p'lgtao, q'ctio, et fructuy p'ceptio. ¶ Quid qd p'lg-
tat, seric, i' i'edificat, oi solo cedit, radices si q' epit, nq p'lg-
tata, et sata, n ay terra sustinet, et q' difficia, s' d' ab ea
vita, et alm accipit, vlt si radices exerit, p' q' ar-
bos facit unig ay terra. Ba q' fide aliny s' r' exy, fudy
doli mali exceptioe oppota s' p' q, si qos fecit q' q'et. Vnd
i' fere, arborz i' f'iniy fudy duory aggtz radices utriq'
Ing ee: qa q' de tota re i' l' q'yt, eadq' q' de p'ra i' l' q' da s'.

St solo cedyt ea, qd i' edificat, aut i' exerit, via lit-
terz. ¶ Et auisq' i' chartis, nq b' r' amiq'ue cedyt. Sd t' i' xio u-
su e' abrogaty: n m' videt scriptura carthe, qd p' uoy ig
exerita e, d' b' r' e. cedere, et i' simili caru dicit e' i' S. 26.
¶ Et q' q' tabulz venire, i' q' q' i' eximiiis a' m' b' g' uixis re-
lis recedyt e: q' p'axitex scriptura carthe n cedit.

¶ Fructuy p'z fudy fauigt, uixeq' soli, n a' semi-
nis p'cipigt, ad d' n' q' fudy p' t'inet. fructuy nomg sigat ob-
sioes, et emolumty ee, qd ex re alqa p'cipit deductis i'
p'ris factis q' x' q' d' o'ny collig' d' o'ny, et s' r' r' q' d' o'ny fruc-
tuy: hoiy duo s' p' r' a: alii m' s' nales, qos na sua sponte
p' d' ucit, et i' q' b' g' nlla, aut salty modica hoiy i' d' ustrya defide-
rat, ut si poma, f'eny, p' r' a, nucet tr.

Iup fructuy alii s' p' d' o' t' e' s, q' n' dy a solo s' i' sepa-
rati: alii p'cepti: q' ab eo separati s' i' et p'ceptoy alli di-
cye' stgtes, q' s' uilt adhuc p'ener fudy poseoy stgt: alii s' r' p' i'

(4) 13 10
l. plane S. cy seqti
l. S. S. 3. ff. de no. gest.
et l. S. C. de rei iudic.

(5)
l. j. p' p' q' 79. ff. de v. s.

S. 31.

(6)
l. h. g' p' lig. 9. S. Alfeng
ff. de d' g' no. i' fect.

(2)
l. 76. de rei iudic.

S. 32.

S. 33. (4)
l. 6. S. valde ty 10 de ex-
cusat. et p'altier h' r'
l. 33. de rei iudic.
l. 25. de i' uix. (6)

qos nre, vj suos usus posesor fydj duxit, vj alios duxit.
Alii demy fructu s' p'cipidj qos posesor honeste p'cipere po-
terat, s' d' ip' negligea n' p'cepit.

(7)
l. 33. de rei v' d'ic.

Praxia scilicet e' alios dici male fidei poseso-
res, alios b' fidei. B' fidei s' q' x'p' alieng' possidet, q'ari
sug' ip' no' g'rat' e' alieng' si d' dubitat, an s' sua, v' alieng',
d'ic' d' t' s' b' fidei posesores, et q' si iuris aut h'c' p' ali-
ng' possidet, ng' t'c' iuste possidet. Male fidei v' posesores
s' q' x'p' alieng' possidet, q'ari sug' scriptor e' alieng', seq' n' l-
ly possidet h'c' i' g'. Posesores a' male fidei tres s' sp'ees.
alii n' i' p' b' b'iores alii, aliq' i' p' b'ysimi. Primi s' q' iust' i-
tituly possidet h'c' t' ut q' a' res, q' possidet, illis v' d'ita, v' i' tes-
tamento relicta, aut donata fuerit, sciit t' q' n' e' v' d'it-
toris, testatoris, v' donatoris. 2' s' q' scriptor fure, v' viol' t' poses-
sore n' furto abstracto, v' viol' t' pose' emeryt. 3' s' q' i' p' p' possidet, q' q' ip' s' i' m' furto fuerit, v' viol' t' j-
s' a' feryt: alii atq' s' posesores male fidei iuris p' s' p' p-
tioe, cy q' b' sup' re l'is fuit iustata.

(1)
l. apd' g' r'icos S. cy i' g'it'
C. de furtis
(2)
l. iuste s' de acquir.
posesor.

(3)
l. s' d' et si s' i' g' r' l'is
de pec. h'c' red. § 34.

It' h'c' ita stabilitas d'ic' d' e' l' posesor b' fidei
s' tit' suos facit fructu iusticiales et civiles, p' ceptos,
et nales s' s' p' t' o' r, q' a' q' d' opat' iusticia iusticiales, t' v'
opat' s' s' p' t' o' r i' n' a' l' i' b' g'. 2' d'ic' d' s' q' iusticia iusticiales,
et civiles suos facit, ita, et nales s' s' p' t' o' r i' o' n'. 2' d'ic' d' q'
e' si h'c' tit' q' fructu nales s' g' r' e' s' suos facit, s' d' revo-
cabilita, id e' q' eos restituere tenet, s' a' l' t' o' f' f' i' c' i' o' i' u' r' i' s, q'
t' y' e' s' t' y' l' o' g' p' e' n' e' D' n' y' e'. 3' d'ic' d' e' si posesor ex fructi-
b' g' o' s, ut d'ic' t' e, s' o' s' f' e' c' i' t' f' a' c' t' i' o' n' e' h' i' c' l' o' c' u' p' l' e' t' i' o' n' e, t' y' e' q'
e' y' e' x' e' q' u' i' t' a' t' e' a' g' i' p' o' t' e' r' i' t' a' d' p' r' i' m' a' t' i' o' n' e' s' d' i' o' n' e' p' r' a' l' i' t' y' e'
a' d' i' t' f' a' c' t' o' l' o' c' u' p' l' e' t' i' o' n' e, q' d' o' c' c' a' s' i' o' n' e' r' e' i' s' i' c' s' s' p' t' o' r' p' a' t' r' i-
m' o' y' s' u' y' e' a' l' q' u' o' m' o' a' c' t' y, v' p' r' i' y' e' x' i' l' l' a' v' d' i' t' a, a' u' t' a' l' i' e-
n' a' t' a' r' e' t' r' a' p' i' t, v' t' g' t' y' d' g' d' a' s' u' o' e' x' o' r' a' r' e, n' i' e' q' j' u' r' y' d' r' e' x-
t' y' s' e' t'.

(4)
arg. l' s' ng' et si fur l.
si a' furioso l. si g' l.
fili' g' l. n' o' i' v' s' pupil.
si certy petat
(5)
l. certy. C. de rei v' d'.

(6)
l. b' fidei de acq' r' ex.
dom.
(7)
l. si et me # si certy
petat l' i' g' p' t' e' r' e' p'
tot tit. de pec' h'c' red.

(8)
l. 25 § 16 de pec.
h'c' red.
l. 4. t. 14 de pec.
h'c' red.

D'ic' d' e' 4: male fidei posesor o' s' fructu, q' g' b' g' t'
ad e' y' p' v' e' n' i' s' s' e' r' e' s' t' i' t' u' e' r' e' t' e' n' e' t, v' r' e' i' v' d' i' c' a' t' i' o' n' e, s' i' e' x' t' g' t'
l. fructu de usu, et sic illo' l' e' x' b' fidei de acq' r' ex. dom.

et q̄ si dicit q̄t, q̄t eos sumptō dū dolo deriisse eos possidere, q̄ dicit q̄ dat dō dō cāa, et dō furtiva. De p̄cipiō d̄ p̄cipiō mō p̄ceptor officio iūcis dicit, de p̄cipiō d̄ n̄ p̄t d̄m̄i n̄i s̄ p̄cipiō p̄ceptor, v̄ si n̄ s̄, i fraudē t̄ em̄t. l. q̄ i j̄t̄ d̄icta, s̄ a fisco n̄ solḡnta v̄p̄d̄tē, v̄ a mety h̄tē, v̄ p̄p̄d̄ose loq̄do, q̄do titulḡ ē i fect̄, et a iure v̄p̄bat̄.

Fructus a solo separati fructuari figt, n̄ a p̄p̄d̄g = res, ideoq̄ n̄ d̄y p̄ceptos, ad heredes n̄ t̄q̄t̄ext, illos t̄q̄ t̄q̄m̄it collong (q̄ sc̄it s̄b c̄arta ḡnuā p̄sione p̄d̄y aliēny collong d̄du = cū) n̄q̄ h̄erēs coloni collong ē, et ois, q̄ d̄it, n̄ t̄y sibi, s̄d̄ q̄ h̄ = redi suo i p̄p̄t̄ d̄axi s̄e, q̄d̄ sec̄q̄ ē i fructuariis, q̄a fructus p̄p̄ = d̄tēs p̄ax̄s f̄ydi s̄, ideoq̄ ad D̄ny f̄ydi at̄nḡt, et ōe i fructu = ari c̄y cāa ip̄s̄iḡ exp̄rat.

Fructus lac, pillg, et lana s̄ i fructu p̄p̄eudy, et sex = vory op̄er̄, n̄ v̄ p̄ax̄t̄ q̄c̄illg, c̄y absurd̄y s̄, h̄op̄ cuiq̄ q̄x̄a fructus n̄a p̄p̄ax̄avit i fructu c̄ē. **F**ructus usufructuarij q̄z̄q̄, v̄ arbor̄y de nat̄is s̄b m̄ittere i loc̄y demortuarij ovij, v̄ arbo = ry; al̄d̄ t̄q̄ d̄ic̄p̄dy; q̄ si h̄at usufructu s̄p̄ular̄y ovij, v̄ arbor̄y, t̄ m̄ cam, si p̄eḡt, c̄y fructuarij cāa d̄esinat, n̄l̄ sup̄plebit.

Fructus in thesauro s̄ i fructu s̄ numer = mur, iustoris siḡd̄ f̄yrt, si i loco ip̄s̄iḡ, s̄ religioso iustri fuerit, q̄d̄ si i alieno n̄ data op̄a, s̄d̄ fortuite i veniḡt̄ dim̄ij iustori, et dim̄ij f̄ydi D̄n̄o acq̄eret; si a data op̄a, t̄yē tot̄q̄ f̄it D̄ni f̄ydi; si a arte magica, q̄ i p̄x̄io aḡro, solo fisco p̄tinet, cui hodie d̄yct̄ iure Reḡis applicat̄.

Iḡ de duob̄ m̄is acq̄p̄d̄i iure p̄p̄riy, occupat̄ōe, s̄t et accēp̄t̄ōe, c̄anyq̄ s̄p̄eb̄g, n̄yē s̄ m̄ur sup̄ ē, n̄p̄e tradit̄, q̄q̄ n̄l̄ al̄d̄ ē, q̄q̄ n̄q̄ acq̄p̄d̄i iure p̄p̄riy, q̄o p̄ cāas t̄q̄slat̄ p̄oseōri rei tradit̄ donij acq̄t. **A** requir̄t, ut res p̄ tradit̄ōe acq̄at. s̄y ut res s̄ or̄alis, et i com̄er̄c̄io p̄ot̄a. s̄y ut tradat̄ a v̄x̄o D̄n̄o, p̄le = n̄q̄ h̄p̄te v̄xy suary adm̄istrat̄ōe. s̄y ut s̄ tradit̄a ex cāa ido = ad t̄q̄s̄p̄er̄dy donij, ut ex cāa p̄t̄ior̄is, donat̄ōis, aut do = tradit̄ōis.

Tradit̄ōe d̄p̄r̄, v̄era, et ficta; v̄era ē q̄ari de ma = any t̄q̄l̄ōis; v̄xy itaq̄ or̄alij tradit̄ōe a D̄no fac

l. q̄ dolo. l. p̄ax̄g de re i. l. mala fide C. de d̄dit ex l. l. adv̄er̄y. C. de crim. exp̄li l. l. de furt̄. §. illoy iust̄. de off. iud. §. 35. l. aut̄ p̄tor. §. p̄ h̄ge ff. de h̄ir. q̄ j̄t̄. C. (14) l. q̄ adom. C. de aḡri Col. et s̄p̄t̄. (15) l. l. C. de fide l. videa = mō §. it̄g de usur. l. s̄d̄ et p̄ax̄t̄ ff. q̄d̄ me = t̄y cāa. (17) §. 36. (18) l. 10. C. de loc. et d̄. §. 37. l. d̄. ff. de p̄bat. l. 33. de rei v̄. l. 10. §. v̄lt. C. de usuf. §. 38. l. 4. ff. de oper sexv (4) l. 70. §. 3. ff. de usuf. l. 2. ff. eod. v̄. l. 2. t. 12. lb. 8. R. J. et l. 1. t. 13. lb. 6. R. C. l. un. C. de thesau. lb. 10. l. nemo C. de ma = let, et mat̄h̄y l. 1. t. 13. R. C. ex l. 1. et l. t. 12. lb. 8. R. J. d̄y = ponit̄ thesauros iust̄ = tos i adoxatoriis fa = nis, sepulchrisq̄ d̄ony dim̄ij Reḡi, dim̄ij §. 39. p̄ri p̄t̄ere deduct̄is p̄x̄ig rep̄a iog

uixibz

l. 1. ff. de iure dot. § 40.

cp. q. facit 7. de R. § 41.

J. j. 6.º

l. 7. ff. de donat.

l. tit. 30. p. 3.

cp. ex me de his q. fiy
a mari pte. (12)

cp. p. tuar de donat.

cp. id. de p. i. p. (2)

cp. sane de re iur.

l. 1. C. de donat.

l. qd nemo 3. si updit
ff. de acq. posses.

l. qd q. de rei iudic.

l. i. g. l. 1. ff. de
reb. cred. l. 3. §. 11. § 42.
de donat. j. t. v. et up.

§ 43.

§ 44.

ta ex donaõe, aut qabet alia caã accipitq doniy facit. Sd ita demy, si aut p. i. upditõri solverit, aut alia ei satisfecerit, aut fides r. de p. i. hata. Sufficit, qd res tradat ab alio votate Dni qd m. q. p. aliy facit, ipse facere videt. (9)

Idq. g. iuris e, si ille, cui uxory boniy admistrão a Dno scessa e, tradiderit alqd ex iusta caã, dy mo id n. fa. ciat donaois gra, qd n. ipset ei p. missy, ut p. dat. donare m. e. p. dere. (10)

Traditio ficta e, qd sola Dni votate j. n. i. ipso facto traditõis destuta: d. p. e. s. i. b. o. l. i. c. a, et n. s. i. b. o. l. i. c. a. Hic qd accidit, qd q. x. p. sug. ig. d. u. d. y. a. l. c. u. i. e. a. a. d. o. m. o. d. i. s. l. o. c. a. t. i. aut d. o. p. o. t. i. t. r. a. d. i. t. q. e. i. d. e. p. o. s. t. e. a. p. e. t. u. o. t. i. t. u. l. o. d. e. s. s. e. r. i. t. d. o. n. i. y. s. e. n. o. v. a. t. r. a. d. i. o. e. t. r. a. g. t. u. l. i. t. S. i. b. o. l. i. c. a. e. t. r. a. g. l. a. o. n. i. p. r. i. g. r. e. i. s. d. a. l. i. q. e. g. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. s. t. q. q. e. i. g. s. i. b. o. l. y. et s. i. g. n. y. u. t. a. n. u. l. u. s. e. s. i. g. n. y. i. n. v. e. s. t. i. t. u. r. e. et i. n. v. e. s. t. i. t. u. r. a. e. s. i. g. n. y. t. r. a. d. i. t. q. p. o. s. s. e. o. r. i. u. i. t. q. a. n. u. l. u. s. e. s. i. g. n. y. m. a. t. r. i. u. i. s. i. c. q. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o. r. u. m. e. s. i. g. n. y. r. e. n. u. t. i. a. t. i. o. n. i. s. I. t. e. p. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. f. i. t. d. o. n. a. o. i. p. t. r. a. d. i. o. n. e. q. o. q. c. l. a. v. i. y. v. i. d. e. t. t. r. a. d. i. t. u. m. d. o. n. i. y. m. e. r. c. i. y. u. p. d. i. t. a. r. y. s. b. i. l. l. i. s. c. l. a. u. s. a. r. y. q. a. j. c. l. a. v. i. b. z. p. l. e. n. a. r. e. i. p. o. s. t. a. s. t. r. i. n. e. t. et d. i. r. i. g. n. a. t. h. o. s. et a. l. i. o. s. c. a. s. q. i. q. b. z. t. r. a. g. s. t. e. x. t. p. o. s. e. o. s. e. t. r. a. d. i. o. e. h. i. j. d. i. c. e. g. t. v. e. r. y. (11) (12) (13) (14)

Vnu, sive rei mutuarz upditõe,
Clavibz, et chartis mea si adduco reigra,
Iquis n. alia det possessio tras.

Non s. b. o. l. i. c. a. e. m. e. x. a. r. e. l. a. o. a. d. p. r. i. o. r. u. m. t. e. p. o. r. a. l. z. t. r. a. d. i. o. n. e. t. r. a. i. p. p. e. b. r. e. v. i. s. m. a. n. u. q. m. i. s. e. r. i. l. i. y. i. a. c. t. q. et a. d. i. e. c. t. i. o. r. e. i. p. d. e. r. e. l. i. c. t. o. B. r. e. v. i. s. m. a. n. u. e. j. q. a. p. t. a. c. e. l. e. r. i. t. e. r. d. i. y. p. o. d. a. n. y. j. t. a. s. e. a. o. y. u. n. y. a. u. t. a. l. i. y. a. y. o. c. c. u. l. t. a. m. y. s. t. j. e. p. p. l. o. p. o. t. o. d. e. u. p. d. i. o. n. e. r. e. i. e. x. a. l. i. a. c. a.ã. i. g. t. r. a. d. i. t. q. I. n. c. e. r. t. q. p. r. o. n. z. f. o. r. t. u. i. t. a. a. d. o. n. i. o. f. a. c. t. a. t. r. a. d. i. o. d. o. n. i. y. t. r. a. g. s. t. e. x. t. u. t. m. i. s. e. r. i. t. i. a. s. e. u. v. a. r. i. a. n. y. r. e. x. y. d. o. n. a. t. i. a. q. q. s. i. p. p. e. r. s. e. u. a. l. i. q. p. r. o. n. z. p. o. p. u. l. o. c. o. l. l. i. g. d. a. s. p. a. r. q. u. y. t. Et r. e. s. p. d. e. r. e. l. i. c. t. o. h. a. b. i. t. z. (q. a. s. D. n. g. e. a. m. o. t. e. a. b. i. e. c. i. t. u. t. j. n. u. m. e. r. o. r. e. x. y. s. u. a. n. y. e. e. n. o. l. i. t.) a. p. p. h. y. d. o. t. i. o. f. i. g. t. P. r. o. i. e. c. t. a. t. z. p. i. c. u. l. i. e. t. f. i. g. i. d. i. g. r. a. v. c. a. d. e. t. r. a. d. e. c. u. r. r. u. a. l. c. u. i. g. n. f. i. g. t. o. c. c. u.

pgtis, ideoq; si retineat, furty facit.

Id de mis acq;di iure p;gry, nyc p;ry faciam; ad mos iuris civilis. Hi duo n; sigillat; et p; unius. Id mo; dicit ille, qd; i;gulary rery donia acq;ry: n; facilio; p; d; caas npe p; unucapio; donaco; legaty, fid; eicomisso; i;gulari, et adiudicaos; de q;g; tit. 6. 7. 20. 23, et 24. hui; libri et tit. 3. seq;nti. Id mu; dicit ille, qd; militaty, et n; i;gulary rery donia acq;mg;: n; fit 4^{or} cas;: h; retate, bo;ry p;osio;e, acq;siio;e p; adrogaco;e, et addico;e bo;ry p;re liberalitio;e. I; ex r;de; eaq;. H; retas e; successio civilis i; i;g; et eaq; def;ca; d; p; e; ex testam; scilt, et ab i;testat;. Exi mi; vid;di s; tit. 10. 11. et 12. lib. 3. H;is, et ali; accedit mu; acq;di iure ci;vili, npe iure accresc;di, de q;o alq; dicem; tit. 20.

Tit II de reb; corporalib; et incorporealibus.

I Rery divisio e; i; res oxales, et i;oxales. I; h; r; q; ex na; sua r;g; p;ssi, ut paries, lapis, &c. H;e; divid; i; mobiles, et imobiles: mobiles it; i; mobiles a se, et mobiles ab aliis: h; itery i; fugiles, q; unu; sum;nt, ut pecunia panis, &c. et n; fugiles, seu unu; n; sum;ntes.

§. 1. §. 2.

I Res i;oxales s; q; resu; p;cipi n; p;ssi, ut st;g; tu, q;alia s; q; i; iure s;st;nt, s; h; retas, actio, obligaco; et usufruct; h; illis oxalia s;nteg;: **I** C;g; i;oxales s; servitutib; urban; et rustic;.

§. 3.

§. 4.

Tit III de Servitutib; predior; Rusticor; et urbanorum.

Servit; e; i; mg; aliis, q; Dni ulit; respic;. Tri; p; e; realis, personalis, et mista. Realis e; q; d;bet rei a re, seu pdialis e; i; q;dd; pdii; i; h; r;e; q; pdii; uny; alii pdio s;biu;nt, ut don;g;ti; pdii; ulitas au;geat; servitutib; i;minuat;. C;g; d; p; rustic; vilt, et urban;. Rustica e; q; pdio rustico (ad fruct; p;cipi;di exa; s;paraty e; vire i; urbe, vire i; iure s; p;ty) d;bet.

§. 1. §. 2. §. 3. §. 4.

Rusticor; ip; servitib; 4^{or} s; p;cipue; sp;e;: iter

l. 3. et 4. t. 31. p. 3

- (1) l. 12. de servit. rust. p. dion. (2)
- l. 7. ff. eod. (3)
- l. 9. si servit. v. d. i. (4)
- l. 4. §. 1. ff. eod. (5)
- l. 8. de servit. rust. (6)
- l. 3. t. tit.

actus, via, et aggrugatus. Itax e ig eydi, et gbulgdi hois, nã dũ in-
 mty agdi, v. vehiculy. Id ita illor dõr, ut i, cui ite debet,
 nã tty pedes ire põr, v. g. eqq, q. nimo, et scella vehei, et
 lectica. Aut e ig agdi, v. iurnty, v. vehicy. Via e ig eydi,
 agdi, et gbulgdi. Qui ho vig nã vly vig, v. g. itax, et ay repa-
 raty, et nuycty pt vjdicare. qd seeg e j eo, q ay ht, qa illy vo-
 ly nã g itax vjdicare pt. Vig latudo e octo pedu j p. recty,
 et sexdecj j g. fracty. Aut g latudo mo e g. g. tior, mo la-
 tior y varis cuiq. Itax ty arbitrio; et ideo nã sup ig aggru-
 di vehiculy Itiner. Aggrugatus e ig aggrugatus q tydy a
 lienum.

§. 1.

¶ Servit. urbana e, qd p. d. urbano (qd hatgdi caa
 spaxaty e, sive juxbe, sive j xure Itax ty v) debet. Itax spes
 s. oneris feredi, v. tigno jmittedi, v. stillicidii, seu fluminis, reci-
 pipdi, v. nã recipdi j aereq, v. doacgi altig qdeor nã tolldi, ne lu-
 minibz officiat, et alig, qd pp. Servit. oneris feredi e ius
 onera domus sue j colyng, v. axietz vicini jmittedi, ita ut il-
 li vicino ong refectiois jcybat, atq ita p hgc ulmã differe
 clausula a cogis servitibz, qaxy ony fere ea nã e, ut q il-
 las dõr, nã teneat alqd facere, v. tty cogat alqd pati, v. ali-
 qd facere yhibeat. (8)

l. 2. t. 31. p. 3.

- (7) l. 7. §. 2. et l. 8. §. distig. si servit. v. d. i. (8)
- l. 15. ff. de servit.

Ex qd apte colligit, servit. alig e affixã, moe cuiq vi-
 cing cogit alqd pati, v. sustineri alig ngary, moe cuiq vicing
 alqd j p. d. i. suis facere yhibet.

§. 2.

¶ Rusticory p. d. i. servitutes qd g recte spungt ig hau-
 xipdi aggr ex fonte alig y ultra tydi sui. Propgty j illo, et ig
 aggrdi p. d. i. ad privaty fonte vicini, ut ex eo bibat, calcis qd-
 qd, v. axeneq p. d. i. g. Realis oer servites rebz cohõr, at-
 q se illis nã poss.

l. 6. t. 31. p. 3

- §. 3.
- §. 4.
- §. 5.

¶ Duobz a m. Itax servites: stipulaõ, v. sacru
 testamõ, v. legato. Acqxyt g nã tradioõ, cy j Oxales j (9)
 sd uni, et patyria, qd hec loco tradiois. Servit. p. d. i.
 e, qd p. d. i. a p. d. i. dõr, ut ig, qd ht alq j op. exis ser-
 vi, nã qd g yxi, cy j re yxia nã cadat servit, sd j aliena.
 Servituty a alig s. Itinuz, qd g Itinuz utit, ut oneris

(9) S. eod. 3. tit. de rebz
 cozp.

tergidi, aliq dicitur, ut iter, aũ, via, adq̄ary p̄scriptioj =
memoriale t̄p̄p̄ requir̄

Lit. IV. de usufructu.

Servit̄ mixta ẽ, q̄ d̄bet p̄ronq̄ a re. T̄p̄p̄ ẽ: usufruct̄, usq̄, et habitatio. Usfruct̄ d̄p̄ ẽ fralis, et cãalis: fralis (de q̄o hic loq̄mur) ẽ iḡ alienis reb̄, utq̄di, fruct̄, salva reny s̄b̄stã. Cãalis ẽ, iḡ reb̄ q̄rũ utq̄di, fruct̄, salva eãny reny s̄b̄stã: hic ñ ht̄ rãõs servitutis: ẽ a iḡ j̄ d̄re, q̄o s̄blato, et ip̄sy tolli n̄sẽ ẽ. Videam̄ n̄c q̄b̄ mix̄ s̄tuat̄, q̄b̄ j̄ reb̄ s̄st̄at, et q̄b̄ finiat̄ mix̄.

V. l. 20. t. 31. p. 3.

Fruct̄ a testam̄to, p̄actioib̄, et ex re civitas. Ind̄cya p̄riate separet̄, b̄ pot̄erit Titio f̄dy legari, et Caio usufruct̄, sed ne Titio j̄ulita hãt p̄riat̄ s̄ usufruct̄, exis mix̄ j̄tra explicãdis dissolvit̄ usufruct̄, et ad p̄riat̄ resertit̄. Usfruct̄ a s̄tut̄ j̄ q̄b̄vis reb̄, exceptis, q̄ unũ sum̄yt̄, ut pecunia, viny, q̄a salva ñ mact̄ s̄b̄stã rei: q̄an̄ usufruct̄ t̄ j̄ eis s̄tut̄: q̄o casu usufructuaris cautiõs donio p̄stat de t̄gra pecunia 2y rei s̄ypt̄ estimãõs res̄tutã, finit̄ usufructu.

§. 1.

Hic a finit̄ sex m̄is: morte usufructuaris, et capitis diminutiõe maxima, v̄ media, ñ utq̄do 2y p̄script̄ m̄y, et t̄p̄p̄ (q̄d suffiãt ad p̄scriptioj) solidatiõe, id ẽ, p̄riatis ad usufruct̄ adieõs: cessiõe usufruct̄, directo donio facta, et rei j̄teritu. Finito toto usufructu, t̄c d̄ng direct̄ pleng ht̄ j̄ re p̄riat̄, sed si p̄ parte finit̄, t̄c alii usufructuarius alia pars accrescit.

(1) l. corruptio C. de usufr.

§. 2. l. 24. t. 31. p. 3.

(2) l. 1. et post̄ tot. tit. C. de usufr. accres.

Lit. V de usu, et habitatione.

Usq̄ ẽ iḡ reb̄ alienis utq̄di, ñ fruct̄, salva reny s̄b̄stã ijsd̄q̄ mix̄ s̄tut̄, et finit̄, q̄b̄ usufruct̄, excepto, q̄d p̄ p̄t̄ s̄tut̄ ñ p̄t̄, cy respiciat̄ usuarij q̄dian̄g neãt̄, q̄ j̄dividua ẽ. Nunḡ q̄ iḡ dat̄ usq̄, q̄ usufruct̄, n̄ usuarij s̄ly uti p̄t̄ oleib̄, pomis, florib̄, fãeno, stram̄gtis, et lignis ad usq̄ q̄dian̄y; j̄ t̄ydoq̄ hact̄q̄ morari l̄t̄, ut nã donio mo-

(3) §. 1. l. usq̄ de usufr.

l. 20. tit. 31. p. 3.

lestis in laboribus impedimur, non ad ully alio id, quod habet, trans-
ferri, quia unus illi tunc succedit, et ipse necesse est, non alius, sed
benigne receptus est, ut hospites recipere possit uxores libe-
ros, et alias personas servientes. **¶** Qui habet unum sexum, ip-
se tunc uti potest, **¶** Et idem iuramento. **¶** Sed si pecoris alij utat
ad conjugandum agrum.

§. 2.
§. 3.
§. 4.

l. 21. ad tit.

Habitatio est in habundanti parte alienas, salva rerum
substantia: et tunc in parte locati. Transseamus ad nos accipere
de civilitate sequitur.

**Tit VI de usufructibus et longi temporis
prescriptionibus**

Usufructus est acquisitio domini rerum mobilium per continuam posse-
sionem tempore a lege defectu negligentibus personis, et libris
fines personarum. **¶** Prescriptio est, exceptio iudicis, per quam ac-
quisitio domini rerum immobilium per continuam possessionem tempore a lege de-
fectu negligentibus personis, et libris fines personarum. **¶** Usufructus
est, et prescriptio per mixtum iure accipiunt.

Non usufructus, nisi sit tibi talia quicquid
Pura fides, tempore legis, res non vitiosa
Perpetuus titulus, possessio continua
Traditio iudicis debet iuri omnibus istis.

Pura, seu bona fides est in loco secreta, et illius scriptura si-
ve opinio iure possessionis: adeo non bona fides regitur, ut illa
usufructus non potest concedere: non ad minus ab initio usufructus
omni rege de iure civili. **¶** Tempus autem ad usufructum (ne rerum
donia si secundo sit) nec est tempus ad usufructum rerum mobi-
lium: immobilia autem decem annis sita sunt, et sita absque beneficiis. Iu-
re vero canonico dicitur quod prescriptioes de parlatore personarum, et
parlatibus canonicis, quare alia est tunc quinquaginta, alia 30, alia
40, alia de quibus 100.

Vitiosa dicitur, quoniam si se vult habere, et privilegium impedire, ne a
bona fidei possessore usufructus, ut quoniam agit de libero hominum usufructu
pigro, ne sacra, religiosa, aut contra sermo fugitiosa. **¶** Aut de
rebus alijs furtivis, aut vi possessionis. **¶** Unde non solum fures, aut

§. 1.
§. 2.

§. 5.
l. q. t. 29. p. 3. et tit
15. lb. 4. R. C.
(4)
toto tit de diver. et
ep. prescript.

(1)
l. vlt. C. de usufructu
transfex.
(2)
l. 2. p. optioe l. 48. §. 1.
(3)
cp. 1. h. tit.
(4)
cp. 3. h. tit.
(5)
cp. de quarta. C. ad au-
res. h. tit. (6)
cp. ad audientem cp. cy
nobis h. tit.

raptores, q̄ male fidei n̄ poseiores, id n̄ ulla alq̄ alqd ab eis
bā fide p̄cipi, p̄i usucapores. In rebz agit mobilibz diffilis
ē usucapio, cy p̄tz eary furtu fige fuxure. ¶ Id fuxdy n̄ ē
j re defycat̄ modata, locata, aut depota, q̄ h̄ res credes h̄
retariq̄ possidet ip̄e legitimo, aut alia ex cāa translata do-
mini tradit̄ alii; cy n̄ defycat̄, n̄ h̄ res illiḡ miserit̄ furtu,
qd̄ i affectu fuxdy s̄finit̄. Id ob egdy x̄dy d̄c̄dy ē j fructuatio,
q̄ iuris errore partu ḡc̄lly t̄q̄q̄ usufructu alii bā fide ac-
cipiti q̄ diderit, au donaverit; ip̄e t̄p̄ usufructuariu usucape-
re n̄ p̄t, cy iuris error n̄ p̄t, n̄ hat iuris titulu. ¶ His alia ca-
sa p̄t̄ adicij q̄bz cy n̄ det̄ furtu (qd̄ se affectu fuxdy n̄ mis-
sit) usucapio p̄cedit

l. 12. r. 14. p. 7.

§. 3.

§. 4. l. 31. ff. tit. (7)

Facilis ā res jmobiles usucapij, cy eary n̄ fiat
furtu, qd̄ i directioē s̄finit̄. Nō occupat̄ fudy mala fide, si
cuq̄q̄ bā fide accipiti illy tradiderit ex iusta cāa usuc-
apijdi idioz transfert̄. Utat̄i n̄q̄ fudy possidet̄i p̄picū, ne
cui longa, et jdurata possessio auferat̄. ¶ H̄ci t̄ furtu, a-
ut vi possess̄ n̄ d̄t̄ j petuū desperari, cy p̄t̄ purgari vitio,
si revertat̄ ad Dny. ¶ Res fisci usucapi n̄ p̄t̄ p̄t̄ pri-
vilegiu: bā t̄ vocat̄ia, n̄ dy fisco demystrata, et bā fide po-
separat̄ ad x̄p̄n̄io p̄i usucapi. (8)

§. 5.

§. 6.

(8) l. 1. C. de q̄ad. p̄cip. l. 1. §. 2. de iure fisci

Ex dictis s̄fext̄ usucapioz n̄ p̄cedere, ni res ab
oi vitio jmunis s̄: q̄ n̄ ulla porripit̄ ad bā advenistia
filiifam. It̄ ad res, q̄q̄ lex, v̄ testam̄ alienari p̄hibet̄. It̄
ad res pupilloz, v̄ minimoz, et h̄t̄ ab̄ bā fide, q̄ h̄c̄ n̄
qd̄, ubi lex usucapioz p̄hibet̄ (11)

l. 1. §. 2. de except.

l. 2. p̄ptione (10)

l. 24. tit. (11)

Perpetuus, seu iust̄ titulu ē cāa idonea ad acq̄dy
donu, ut up̄dio, donao s̄. titulu t̄poraliu, ut imodat̄ depoty,
pign̄. It̄ n̄ sufficit ad p̄scrip̄tioz, id neaxio d̄t̄ ēē p̄t̄u, q̄
jup̄ d̄t̄ ēē v̄rg, ni forte t̄q̄ iusta cāa erroris fuerit, ut
p̄t̄ijm̄ q̄q̄ descipi p̄c̄t̄, v̄, si v̄rg, v̄ p̄uxatoru cui
ex se q̄dy n̄ alq̄ m̄d̄as̄et, ei p̄suaverit, se emisse, atq̄
ita x̄p̄ tradiderit.

l. 11. §. emptor.

Innuata d̄c̄q̄ d̄t̄ ēē possessio p̄ t̄p̄p̄ lex defity, atq̄
q̄ ideo si p̄ v̄j, v̄ alio mō jterryp̄at̄, usucapio n̄ p̄cedit. ita

(2) l. 3. et 7. C. de p̄scrip̄. 3o al. 3 tit.

l. 13. de rei iudic. l. 2.
 §. si xij ff. de pto. d.
 Parzad jc. 8. tit. n. 7.
 l. 55. §. fin. et ibi glos.
 ff. de l. 2. (5)
 l. 34. de acq. hered.

ut si de novo i iohgda possessio ipis lge defici a tpe i ter-
 uois: p litis q iustitiaz n tpe iustitiaz, qz suspedit possessio
 p morty ty possoris n iustitiaz, eo, qd heretas iacez repntat de-
 fecty: it q heres, q eadq ipis psona e e credit, ind fit sup, ut
 defacti ba fides heredi q: mala a obsit, vpditoris a ka, v
 mala fides, nq xde, nq obe ptoxi, qa n si eadq psona: nq
 m eadq iuris s iales, et parlatas successores, it n p suc-
 cessios iustitiaz possessio.

(6)
 l. 18. §. l. 8. del. 2.
 + c
 §. l. 53. r. 5. p. 5.

Traditio se iusto titulo iustitiaz di ddiop n ex ptoxi,
 i caribz a, i qbz doniy se traditoe acq, traditio n e nearia
 ad iustitiaz, ut fit i l. 8. del. 2. (6)

Alieng p a fisco, v i ptoxi qouis titulo idoneo
 hes, mox tuty e, veriyq doniy p quicunq vdiecty exceptioe
 repellere p, qd pxi legiy fisco e iustitiaz, ut faciliq ptoxi
 iueniat i iustitiaz.

+
 fit i qd donator me
 se here vult si iua
 iuxit
 §. 1.
 l. 7. t. 10. lb. 5. R.C.

Lit VII de Donationibus.

Est, et alid pting acqisiois iustitiaz, npe donao, seu doni da-
 tio, et definiti p: qz nullo iure cogere i accipitq. Hec: qz
 dpp e: ead mortis, seu n ead mortis, seu i iustitiaz. Hec
 e, qz pte mortis suspitq, qz donatariy, nqz donatariy,
 si moriat, qz heredq sup. Hec donao reuocat donatois
 iualceptia, et p pntiaz: itz donatario i mortis, itz a
 donatois morte, i qd, et aliis mltis iustitiaz i l. 8. del. 2.
 ab eo i h maxime dixerat, qd l. 8. del. 2. et i q nora
 ti p fiexi iustitiaz donao.

§. 1.
 l. t. 4. p. 5.

(7)
 l. absq. 10. ff. tit.
 reuocat donao i iustitiaz
 viros supvenia li-
 beroxy l. 8. t. 4. p. 5.
 D. Pontz jc. vult de
 donat
 l. 2. t. 4. lb. 5. R.C. et
 l. 7. t. 18. p. 1. et ibi gl.
 l. pen C. de donat

Iuxta viros e illa, qz se ulla mortis iustitiaz p laoe
 fit i qd donator illy, cui donat, marult xz here, qz se
 ipis: iustitiaz iustitiaz pfecta temere reuocari n p, e qz q
 i iustitiaz (h e, coqz iustitiaz iustitiaz declaraoe, et iac-
 tis eig publicis iustitiaz) si quicunqz auxoxy symg
 iustitiaz, n tpe iustitiaz iustitiaz iustitiaz, ut iustitiaz
 iustitiaz captivoy, v a iustitiaz mility, militibz factis,
 v iustitiaz Dng, v ab iustitiaz, et q iustitiaz, et iustitiaz
 iustitiaz iustitiaz, iustitiaz iustitiaz futuri ipis, et iustitiaz

ly metā, alcuig facta, ex joibz his, ut opditur ad rē traditō, i =
ta donator ad rē donatā dōdō obligat.

Arch de nalien. S. si v
coll. 2. (3)
auth. ut spons larg.
coll. 2.

Suq. mīr p dō mīhi, qz donata fuere,
Intexo si dōmy exavitā donatōis j exē,
Huic p me si s'atior jūxia facta,
Si s' psona manuali vulnere tacta,
Ibo suq vitz crudelitate judiabor,
Ingratū Dnō re donata spoliabor
Ingratū factū dic me cy fregero pactū.

Jus ā revocadi donatōē n̄ trahit ad heredē, si defūctū,
cy potuisset n̄ fecit. ⁽⁶⁾ Aliq̄ ā s' donatōēs jta vidos, vilt ytr
nuptias, et sponsalitia largitas. ⁽⁷⁾ Donatō jta nupti-
as (qz jvenitū olj gte nuptias vocabat) ē, qz fit a vi-
ro mulieri rāōe matrū, qz ā n̄ sly facto matrō
augeri p̄t, et q̄ ipsa dos, s' q̄ s'itū, et unūq̄ sumeres vo-
cat q̄ hęc donatō arxha, qz decimq̄ pty bonū maritū ex-
cedere n̄ p̄t. ⁽⁸⁾ Sponsalitia largitas ē qz dat sponnē ad
ipsū ornamty, et decore. ⁽⁹⁾

(6)
U. tit. 11. p. 4.
§ 2.
(7)
de l. 1. t. 11. p. 4. #.
(8)
l. 2. t. 2. lb. 5. R.
(9)
l. arg. ff. de auro, larg.
leg. (10)
§ 3. d. l. arg. ff. de auro

⊕ Hodie si unq̄ ex Dnō manumittit sexū
ing, sexū efficit libex, et alx Dnō sexat j dōnis, dato
sibi p̄tio partū suq. Olj ā pars manumittitū socio
accrescebat.

Tit. 8 quibus alienare licet, vel non.

P̄cipūg effō donij (cuig caās, et mōs illig acq̄pdi vidim)
ē alienatō, id ē, donij ad alxy traslatō. Et m̄ unq̄q̄q̄ do-
nij rei suq aliengdi postat̄ heat, aliengd̄ qz nemo a-
lienare p̄t, v̄xq̄ t̄p̄ dñg alq̄dō rē suq alienare n̄ p̄t,
et vice versa, q̄ dñg n̄ ē, rei aliengdē postat̄ ht: ma-
xīq̄ ngq̄, et si fydē dotalis dñg s' q̄ uxoris acced̄re d-
c̄su illy alienare, v̄ obligare n̄ valet, ne sexū mu-
liebrū fragilitas j p̄nitē s'p̄tāz eorū xerentat. Aliq̄
s' mlti, q̄ cy dñi s'jt, res alienare n̄ p̄t, q̄ scit s' ⁽¹¹⁾

l. 7. tit. 11. p. 4.
(11)
l. p̄ni. C. ad l. Jul ma

Coniur, fuxioz, Cēla, m̄teq̄ capty,
Prodiq̄, atq̄ minorū ep̄stos s' b' patre nato

Adversus fidei Maiestatis reg. Isti
 Res alienare p[ro]xias de iure vet[er]i
 Protracto d[omi]n[us] s[ed] iure Decurio scribi
 Princeps, Aug[ustinus], iudex, ac officialis,
 Tutor, curator, & curatrix, flur[us]q[ue]
 Creditor, exactor, Pr[elatus], & rex, h[ab]et.

§ 1. **F** Coply q[ui] oib[us] suffiat j[ur]e credito[rum], q[uod] t[ame]n obligat[ur] d[omi]n[us] n[on] s[ed] ill[is]
 q[ui] alienare p[ot]t, n[on] s[ed] si h[ab]e[re] facultas a debitore ei data s[un]t, si j[ur]
 tra c[on]tra t[em]p[us] n[on] solverit, s[ed] q[uod] l[ex] a[ut]h[or]it[ate], q[uod] (ne creditores ig[itu]r
 p[ro]seq[ui] d[omi]n[us] i[ur]e p[ro]digi, et debitores nimis cito rer[um] suar[um] don[um]
 amittat) stat[us] e[st] c[on]tra m[er]it[um], n[isi] si p[ro]dict[us] p[ar]ty n[on] p[ro]cesserit,
 creditor n[on] t[er]iet semel, et t[em]p[us] elapso h[ab]itio v[er]det, et si d[omi]n[us] fu-
 it, ut n[on] v[er]dat t[em]p[us] rex n[on] t[er]iabit, et v[er]det.

Tutor q[ui] d[omi]n[us] n[on] e[st], t[em]p[us] res pupilli, salt[em] mobiles
 alienare p[ot]t, n[on] s[ed] i[m]mobiles n[isi] decreto magist[ri]. **V**nde pu-
 pillo rer[um] suar[um] s[ed] tutoris a[ut]h[or]it[ate] iudicata e[st] alienat[i]o, ideo
 mutuo datas pecunias accipit n[on] facit, s[ed] aut ext[er]ius
 v[er]dicat, aut b[ona] fide i[ur]is p[ro]p[ri]et[is] iudic[is], aut si mala fide de
 h[ab]it[us] exhibet agit, q[uod] t[em]p[us] dolo malo n[on] p[ro]sistit. **S**olut[i]o v[er]o de-
 bit[us] facta pupillo, eiq[ue] tutori, ita dem[um] debitor plen[us]q[ue]
 i[ur]e q[ui] l[ib]eratus, si id i[ur]is i[ur]is i[ur]is decreto fieri i[ur]is p[ro]p[ri]et[is]
 q[uod] si soli pupillo solv[er]it, et pecun[ia] s[ed] detrim[en]to heat, aut
 locupletio[n] ex ea facta s[ed] exceptio[n]e doli mali liberat[ur], a-
 lias n[on] liberat[ur]. It[em] q[ui] pupillo s[ed] tutoris a[ut]h[or]it[ate] p[ot]t creditori
 solvere, q[uod] t[ame]n e[st] alienare.

TIT IX per quas personas cui[us] acquirit
 Acquit nobis n[on] s[ed] p[ro] nosmetip[s]os, s[ed] q[ui] p[ro] eos, q[ui]s j[ur] postate
 hem[er]g: ut p[ro] sexros j[ur] q[ui]b[us] i[ur]isucty hem[er]g. It[em] p[ro] h[ab]eo libe-
 ros, et sexros alienos b[ona] fide p[ro]p[ri]et[is]. Et ut de filiisfam.
 et sexris videam[us], scip[er]dy e[st], illis sep[er]ime p[ro]miti, ut pecu-
 lij h[ab]et. Peculij seu pupilla pecunia e[st] patrimonij, q[uod] fi-
 ligfam. v[er] sexrg, p[ro]missu patris, v[er] d[omi]ni separaty h[ab]e[re] a re-
 bo patris, v[er] dominicis, deducto j[ur]e, si q[uod] patri, v[er] d[omi]no de-
 bet. Sexri peculij unig[ue] genexis e[st] filio[rum] v[er] fam[il]ia[rum] t[em]p[us] p[ro] e[st]

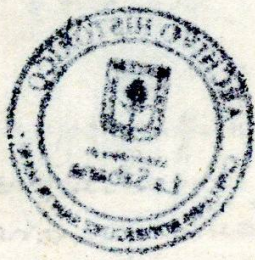
(1)
 l. fin. § 1. et 2. C. de iure
 j[ur]p. l. 4. t. 13. p. 5.

(2)
 l. si obvenit ff. § 2.
 de pignorat[is] act. § 3.

(3)
 l. vlt. C. q[ui] decreto op[er]o
 n[on] ext[er] (4)

(5)
 l. 1. ff. de reb[us] eor[um], q[ui]
 s[ub] tut.

(6)
 ar[ti]c. l. 110. et 174 ff. de
 R. J.

(6)
 l. depositi § 5. § vlt. ff.
 de pecul.

castrore, pagany, et meiy, seu qari castrore. Iy e, qd filij fam. occa-
tore armaty militiq acqvisit, et qd alias n acqvisisset, ni mu-
litaret.

Jari castrore peculiy e, qd filij fam. i militia sacra
togata, v palatina acqvisit. Peculiy pagany, qd circa op
eag militiq a filiofam detinet: dpx e pfectitij, et aduotitij,
Iy e, id, qd a patre pfecty e, seu qd ex re patris filio obvenit.
Iy e, qd aliud, qd a patre ad filij advenit, vq, ex bis maternis
genexis, v ex p pexa fortuna ipsiq filiofam.

Peculiy q castrore, et qari pleno iure ptingit ad fi-
liosfam, qd v ad peculiy pagany explora vetexi shamare.
Hodie boy aduotitioy filii, solq usq fructy patri acqvisit, pfect-
itioy i q pxietaz qd rui. I patre filij emgipgo dimidig
usq fructy aduotitioy filio remuneratow caa de qd, qd loco
donii textiq pxiu boy, qd oly hebat, successit.

¶ Sexri qd qd acqvyt ex legato, v alia caa, dno q j-
vito, et ignogti acqvyt. Heretas v se iusu dni ab eis adi-
xi n pt, et r q pxietaz, qd pxietaz p eos dno acqvisit. Aliu-
ng q sexri, cuiq usq fructy hemg, Iy i, qd bā fide por-
demg, vire libex v, vire sexri, si qd ex re ma, v sui ope-
ris ngajit, nobis acqvisit, qd v n ex operis suis, v ex re
ma asqvt, v iei heretaz, legaty xio donio, v nobi, si li-
ber e, qd rui, id e j hoē libexo, q nobis bā fide sexri.

¶ Sex xry extraneq p song (excepto pcurato-
re, p qd pxietaz, doniy, et usucapigdi Idio nobis qd rui) nō
nobis acqvi pt.

¶ Hactq r q r p admonuisse sufficiat, qd admig p
gulz res nobis acqvgit, ng de legatoy iure tu. 20. et fidei-
comistoy 2d. referemg. Nye videamg qd q mis p uxritz
res nobis acqvgit, et v de heretabg, qary dpx Idio e: ng
v ex testam, v ab iustato ad nos pter, et xatō v Idiois
de testamtiis e vidgdy

Tit X de testamtiis ordin.

Testamty e: volyris mōz iustā sōt de eo, qd post mort-

l. b. t. 17. p. 4

(1)
l. cy apparet. C. de bis
qz libexis 88

§ 1.

§ 2

l. 15. t. 18. p. 4.

§ 3.

§ 4.

§ 5.

§ 6.

(2) §. 1.
 l. 1. ff de testam. ord.
 a. §. 1. h. g. t. v. l. g. t. l. p.
 6. q. q. disponit solg nites
 et f. g. p. scribit, q. q. req. =
 x. y. i. o. y. testam. fac.
 r. i. o. e.

te m. g. f. i. e. x. i. v. o. l. u. m. g. d. i. c. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. m. q. u. a. n. i. t. e. s. t. a. o. m. p. n. i. s. ¶ Et
 ut n. l. g. r. i. q. t. a. t. i. o. p. e. n. i. t. a. i. g. n. o. x. e. m. g. s. c. i. p. d. y. e. : q. d. g. r. i. q. t. a. t. i. o. d. u. o.
 t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. y. e. x. i. g. t. p. e. x. a. i. u. n. y. q. d. c. a. l. l. a. t. i. s. s. e. u. i. n. v. o. c. a. t. i. o. c. o.
 m. i. t. i. s. a. p. p. e. l. l. a. b. g. t. q. d. f. i. e. b. a. t. i. n. p. a. c. e. e. t. o. t. i. o. : a. l. i. y. p. e. j. e. c. t. y.
 q. d. f. a. c. i. e. b. g. t. m. i. l. i. t. e. s. c. y. i. n. p. l. i. y. e. p. i. t. u. r. i. e. g. t. s. d. h. e. c. i. d. e.
 s. u. e. t. u. d. g. a. b. i. e. r. y. t.

Accessit deinde ad, qd dicebat p. g. et lib. r. q. d. fiebat
 imaginarie v. d. d. o. fam. l. i. g. c. u. i. d. a. g. p. p. t. o. r. i. q. e. r. a. t. l. o. c. o. h. e.
 r. e. d. i. s. e. o. r. g. 5. r. e. s. t. i. b. g. R. o. m. a. n. i. s. e. t. l. i. b. r. i. p. e. d. e. z. q. e. s. t. i. m. a. b. a. t. f. a.
 m. i. l. i. g. u. n. o. n. y. m. o. i. d. e. j. d. e. p. p. t. o. r. m. a. n. u. m. i. t. t. e. b. a. t. t. o. t. a. g. f. a. m. i. l. i. g.
 c. y. s. u. i. s. b. i. s. ; s. d. l. e. d. i. u. t. i. g. p. r. o. g. r. e. s. s. i. t. p. t. i. j. u. r. a. e. e. d. e. s. i. j. t. ¶ Et
 p. d. i. c. t. a. p. e. x. a. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. j. u. e. n. i. e. b. g. t. ; s. d. p. o. s. t. e. a. p. t. o. r. i. s. q. d. i. c. t. o.
 p. d. i. c. t. a. v. p. d. i. o. n. i. n. r. e. q. u. e. b. a. t. ; s. d. s. e. p. t. e. s. t. e. s. t. y. s. i. g. n. a. s. u. f. f. i. e. b. g. t.

§. 2.

§. 3.

¶ Sed hodie duz s. i. s. t. u. t. u. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. y. s. p. e. c. i. e. s. : s. c. r. i. p. t. u. y.
 s. e. i. l. t. e. t. n. y. c. u. p. a. r. y. : s. c. r. i. p. t. u. y. e. a. d. c. u. i. g. s. b. s. t. a. g. e. t. p. t. e. o. y. s. c. r. i. p.
 t. u. r. a. e. x. i. p. i. t. ; h. g. d. i. c. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. y. s. o. l. g. n. e. e. t. m. i. x. t. u. y. e. o. q. d. e. i. g.
 s. o. l. g. n. i. t. a. s. p. t. i. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. q. o. r. e. q. u. i. r. t. s. e. p. t. e. s. t. e. s. u. n. o. s. t. e. o.
 t. u. a. u. i. a. d. h. i. b. i. t. i. ; p. a. r. t. i. i. u. r. e. p. t. o. r. i. o. q. o. r. e. q. u. i. r. t. s. e. p. t. e. s. t. e.
 t. i. y. s. i. g. n. a. c. u. l. a. ; p. t. i. g. s. a. c. r. i. s. i. s. t. u. o. b. g. q. b. g. r. e. q. u. i. r. t. s. b. s. c. r. i. p. t. i. o.
 t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. e. t. t. e. s. t. i. y. ¶ I. u. r. e. h. a. n. y. i. n. s. t. i. t. u. o. y. d. o. t. n. o. m. i. n. g. h. e.
 r. e. d. i. s. p. m. a. n. g. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. e. x. p. r. i. m. i. ; s. e. c. g. i. u. r. e. n. o. v. e. l. l. a.
 n. y. d. e. s. t. e. s. t. e. s. p. r. o. u. n. o. a. n. u. l. o. s. i. g. n. a. r. e. ¶

(1)

l. 29. C. de tit. §. 4.

novel. 119. coll. §. 5.

§. 6.

l. fin. C. ad l. Jul. mai.

l. i. cui ff. ad l. Jul. mai.

§. 7.

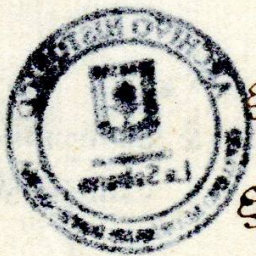
¶ Qui ex testam. capere pot. in testam. testis
 e. pot. s. d. n. q. mulier, n. q. p. pubes, n. q. sexus, n. q. p. r. i. o. r. g. n. q.
 m. u. t. a. g. n. q. s. u. r. d. o. g. n. q. i. s. c. u. i. a. d. m. i. s. t. r. a. o. i. n. d. i. c. t. a. e. ; a. l. q. d. (3)
 i. a. s. u. c. c. e. n. q. i. i. q. o. s. l. e. x. i. u. b. e. t. i. n. t. e. s. t. a. b. i. l. e. s. e. t. i. n. p. r. i. o. r. e. e. e. (ut
 si h. e. r. e. t. i. c. i. f. a. m. o. s. o. e. x. i. m. i. n. e. d. o. n. a. t. i. e. x. m. u. l. i. e. b. r. i. a. i. n. s. u. o.
 O. r. e. p. a. s. s. i.) i. n. t. e. s. t. e. s. a. d. h. i. b. e. r. i. p. r. o. i. n. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. ¶ Et nota vocat. y.
 a. d. t. e. s. t. e. q. t. e. p. o. r. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. i. l. i. b. e. r. e. e. e. q. u. i. t. a. b. a. t. ; p. o. s. t. e. a. s. e. x. u. s.
 a. p. p. a. r. u. e. r. i. t. n. i. n. f. i. r. m. a. r. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. y. a. u. d. ¶

¶ Error Inis ig. efficit, ut materat,
 Testificat. sexus, q. lib. ex credit. e.

§. 8.

¶ P. i. u. n. o. e. t. e. o. d. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. e. e. t. e. s. t. i. s. p. a. t. r. i. c. y. f. i. l. i. j. s. e. t. f. r. a.
 t. r. i. b. g. q. a. n. i. l. n. o. c. e. t. e. x. u. n. a. d. o. m. o. p. l. u. r. e. s. t. e. s. t. e. s. a. l. i. e. n. o. n. e.
 p. o. t. i. o. a. d. h. i. b. e. r. i. ¶ Testatarii testes e. n. p. r. o. i. n. t. e. s. t. o. r. i. s. n. i.

§. 9.

postate, et testator postatus hgt. Und si miles fecerit testam^{tu}
 naq eig patris, naq i patris postata existeret pt adhibere i
 testes, qd rexbaty e, domesticy testimoniy i testam^{to}. In pt
 ee testis hgt res, eo scripty, naq i heredis postate existeret,
 naq pater, naq parvulus heredis, naq existeret i postate pa-
 tris scripti heredis, qd toty negotiy omngdi testam^{tu} i tex
 testatoris, et heredis agit. Legatariis a, et fidei comissa-
 riis, et i postate eorum existeret, et patribus eorum, et aliis p
 sonis cu eis iunctis testes ee let, qd n videt eorum ead i
 testam^{to} prialiter veritari, sd solig heredis

§ 10

§ 11

Testam^{tu} i qabet maia pt scribi. Et pt idg tes-
 tam^{tu} i plubg codicibg scribi, qd qdoq nexy e, ut si p-
 dal' uny domi relictus, maneat alid i alia pte

§ 12

§ 13

Testam^{tu} nycupativy e, qd ad sui solgnitg nul-
 lg scripturag ad subscriptioz desiderat, sd sola voluntatis ny-
 cupaoz a septz testibg idoneis exaudita, et dot q h tes-
 tam^{tu} fieri se i texuoe, et nullo alieno au i texuoe to
 st testam^{tu} scripty, qd i utroq casu militat eadg rno.

§ 14

(1) l. 12. h. tit. et l. 21. C.
 ead. (2) l. 21. ff. h. tit.
 v. l. 1. r. 4. lb. 5. R. C.

Lit. XI de militari testamento.

Testam^{tu} militare e: mexa volgris qd de eo, qd miles
 post morty sug fieri vult. Miles dit, q i numeroz relaty, et
 sigulo seicty stipg dia mexet. Militibg a let testam^{tu} face-
 re, qomo pti, et qomo volyt, nbolectis iuris solgnitabg, i tes-
 tam^{to} papano regtis, adeo ut le filigfam. ijt, testgdi facul-
 ty hegt, sd h qdiu i expedioe s, q si ex castra degg i ni-
 oiy iure testari dtgt.

(3) v. l. 4. r. 1. p. 6.

(3) Arg. l. gen. h. tit

§ 1

(4) l. ubi nuag 12. ff. de

§ 2. testam.

§ 3

Quet i testam^{to} militari solgnitas remittat, de-
 bet ty stare duobg testibg. mility testam^{tu} serio, et n loco-
 se fecisse. Et le miles i mutg, v surdg pt testare. Mi-
 les, ut dixim^{us} ex castra exyter, solgnixe dt testari, sd si
 fecerit testam^{tu} i castris iure militari, sly valet usq ad
 gny, ni alqa dno i testam^{to} pota fuerit, ut qd i eig heres
 et hgc post gny i pleat, naq tye testam^{tu} validy psistit.

(5) l. vide ff. q potiores i
 pignore hegt

§ 4

Testam^{tu} facty qte militig se solgnite valet

§5.

§6.

(6)
l. 2. §. servig ff. de origi-
nibus.

si post militiam appareat de militis volvere. Et idem si miles post testamentum fuerit capite minutus. Qui de quasi castro sibi testatur iure non testari debet, et quod ad profectum eius attinet illius ignorare non permittat. *Authe. D. Adriani. Veteranus* qui ex militum predicta privilegia decedit?

Tit. 12. quibus non est permissum facere testamentum.

Corum qui testari non possunt alios excludit defectus bonorum, alios infirmitas animi, et Oris, alios defectus status, sive additio. Et hoc quod si postquam postquam statum, quasi patrum accedat deorsum iure testari non potest, quoniam non sui heres: si autem habet castrense, vel quasi castrense peculium in vivo patris testandi libertas illis, quasi patribus familiae data est. Et castrensis nota, vel quasi mortuis patribus non immunitas fratribus. De pagano vel peculio a patribus testari filios familiae non potest decedi, et testamenti factio est publico iure, ideoque id sola lege potest decedi.

l. 13. r. 1. p. 6.

l. 4. r. 4. lb. 5. R.

§. l. 6. Taur

§1.

Infirmitas animi, vel iudicii, puberes furiosos, et prodigos a testandi iure excludit, non factum testamentum valet, si postea adveniat pubertas, vel sana mens: furiosus autem quod furor iamque est, potest facere testamentum, quod non irritat, quasi postea reverteatur furiosus. Non valet testamentum prodigi postquam bonorum suorum administratione interdicta est.

§2.

Postea reverteatur furiosus. Non valet testamentum prodigi postquam bonorum suorum administratione interdicta est.

§3.

Infirmitas Oris surdus, et mutus impedit, ne testetur, ideoque non possunt adimplere iuris solennia solentur a Principe spectare remissionem solennium, et ita testari, sed hodie mutus tamen, non quod mutus, et surdus sunt testari possunt, si modo sciatur scribere. Quod autem non potest facere testamentum, nisi coram septem testibus, et tabellione, vel alio loco eius, si non inveniat dilucidum voluntatem suam declarare, et heredes, et legatis omnia scripto referat.

§4.

Status, sive idem impedit servum, ne testamentum faciat, et nullus habet iuris civilis, non proximi immunitas. Idem si captivus et servus hostium fiat: sed testamentum factum ante captivitatem valet, si ibi moriatur ex lege Cornelia. et si redeat ab hostibus, valet iure postliminii peregrini deportati dignati ad metally, vel ad bestias non potest testari: secus iure Recop.

l. 3. Taur. coram 5e
testibus fuxi potest

§5.

(3)
l. 8. §. 1. ff. h. r. i. a.

(4)
l. 2. §. §. vult. 5

l. 3. r. 4. lb. 5. novg. R.

et l. 4. Taur. q. b. Prig
dijpory e

L. 13. de institutis, et exheredare liberorum.

Institio liberorum est directa hereditas datis suis heredibus testam^{to} facta. Sui heredes dicuntur liberi, postquam pariter instituti, quos nemo quum precedit. Exheredatio est hereditatis ademptio: id est, suorum heredum a succedendi iure exclusio: dicitur et nominata facta, et facta jure ceteros: huius formula est, Titius mihi heredes esto, ceteri exheredes esto. Nam formula est, ut Titius filius meus exheres esto: si autem unus sit filius sic potest exheredari: filius meus exheres esto. Proximio autem institutio, vel exheredatio vocatur preteritio.

Quisquis est filius, si sua potestate habet, iure testari vult: operam prestat, ut eum, aut instituat, aut exheredum faciat: hoc in omni re usque adeo nulli fit testamento, ut quasi viro patre deceperit, non valeat. In asepeditibus quod vixit sexus, hoc id omisso fuerit, quod tunc non firmabat testamento, sed in accrescendi ad dimidium eius, quod ab instituto habituri essent, prestabat.

¶ Posthumi quoque liberi, vel heredes institui debent, vel exheredari (hoc est, a putiva hereditate excludi) sed hoc in omni re non contingit ab initio firmat testamento, sed ita demum contingit fuerit posthumus, quod non nascitur firmum matris iudicium testatoris; sed feminis jure ceteros exheredatis aliquid legabatur, ne videretur per oblivionem preteritis. Masculi vero posthumi ita debent exheredari: quod mihi liberi nati fuerint, exheredes esto.

¶ Ex filio nepos, viro patris, sui heres avo non est, ut si eius sit potestate, sed si viro avo, patris mortis originem, vel incompati, eius patris locum obstat, quod agnoscendo sui heres fit, idcirco institui, vel exheredari debet, ne illius preteritio avi testamento firmet.

¶ Incompati quoque liberi non nati institui, vel exheredari debent: si minus vero jure ceteros, aliqui eis preteritio (hoc iure civili eis non succurreat) iure preteritio bonorum instituti datur possessio.

infra §. 2. j. de heredi-
dy qualite, et diffra.
l. 2. §. 2. ff. h. tit.

l. 1. t. 4. lb. 5. R.

§ 1. aliter j. pract.
l. 6. t. 5. p. 6.

§ 2.

l. 6. tauri et pravo
virgine patre ne-
potis meliorare.

§ 3. t. 3. et 5. l. 2. t. 6.
lb. 5. R.

l. 3. t. 7. p. 6.
et l. 8. t. 1. lb. 5. R.

§ 4.

✠ *Adoptivus, qdo j adoptivus s̄ potate se h̄t s̄ filiū na-
les, et legitimi, et sic s̄ jstitui, v̄ epheredari d̄t̄. em̄pati v̄
(qa iḡ st extranei se h̄t) n̄ ē nexiū, ut jstitūg, v̄ ephere-
der fiant.*

§ 5.

l. 3. t. 7. p. 6.

✠ *Sblata veteri diffra receptori iure sc̄itū, ut no-
natj eijs̄ testam̄to mis, et maxes, et feming jstitūt, v̄ ep-
heredes figt, idq̄ j reliqs̄ liberis p̄vixilḡ sexy desc̄d̄t̄
bg, n̄ n̄ et posthumis, et em̄patis filiis observare d̄-
nit, et oes p̄r̄ testam̄ty j̄pugnare.*

aliter j̄p̄act. l. 1. t. 4.

26. 5. 12. (1)

l. 1. et vlt̄ ff de test.
milit. §. 7.

✠ *Interitio militis j̄ expedite testat̄, si liberis se
heres s̄iverit, v̄ epheredare h̄t, alio dieq̄dy, si id̄ ignora-
verit q̄a exigit nlla ē volūtas.*

✠ *Matriis q̄q̄, et avi materni p̄teritio ity facit,
q̄ty facit epheredāo patris; s̄ deo casu dat̄ liberis p̄teri-
tis j̄officiōsi q̄rela. Ceterū hodie patris, et matris testa-
m̄ta j̄ hac p̄te n̄ differyt, ita ut utraq̄ p̄sona teneat̄ fi-
lios suos heredes facere, aut addita iusta cāa ephere-
dare. Cāq̄ epheredaōis, q̄q̄ liberorū, q̄q̄ p̄x̄ty, et fraty
s̄ seq̄tes*

novell. 115. c. 3.

l. 11. t. 4. p. 6.

§. tit. 7. p. 4.

*Bis sept̄ cāis epheres filij esto,
Si pat̄y fexiat, v̄ maledicat ei
Carcere deturū, si neq̄siet, ac furiosū.
Criminis accuset, aut p̄aret j̄sidias.
Si dederit p̄avia s̄ib̄ij d̄gna, n̄ hoste redemit
Testari j̄hibet, aut dat̄ arena iocū,
Si p̄r̄bar seq̄t̄, v̄ amat genitoris amiq̄.
Non orthodox̄ filia q̄do coit
S̄d pater ex sept̄, si nati v̄pernat honoz̄
Hyc accusabit dix̄a venena dabit,
Testari verat, aut uxoz̄ diligit eiḡ
Non redimit captū, s̄y furit, odit ey.
Pellit̄ a fratre, frata cāis trib̄g, ut si
Arguit hyc sceloris, v̄ ei vult tollere vit̄g,
Vel si iacturūq̄ rexy sibi moverit yq̄q̄.*

his epheredaōis cāis ad-
dit̄ mat̄ij el̄gdestiny
et ita s̄ quidē. l. 1. tit.
1. 11. 5. 12. C. q̄ exat
lex 49. taur.

Tit. XIV. de heredibus instituendis.

Instituō heredis nō alid ē, q̄q̄ heredis scriptio, aut nūc-
pōā testam^{to} facta. Heres ē ille, q̄ succedit iurij iō, qd det-
ficty habuit t̄pore mortis. ^(A) Pōā h̄redes iſtitui n̄ sly libe-
ri hoīs, s̄d q̄ sexri, n̄ sly xii, s̄d q̄ alieni: sexrg xiiig testato-
ris illiq̄, sive pleng, sive nudg t̄y j eo xxiatp h̄at, alio ury=
fructy h̄tē. Sexrg xiiig h̄eres scripty s̄ libertate, tacite li-
bertas data videt: s̄d t̄i n̄ ycedit, qdō sexrg adulterii cy do-
mina om̄isi accusaty ab ea, qomoyq̄ h̄eres scripty ē: t̄ye
n̄ iſtituō illa ipso iure nlla ē.

(4)
l. 2. §. ult. de bono
pof.
v. t. 3. p. 6.

Proprii sexri iſtituō, ey, et libery, et neariy do-
mini facit h̄redy, q̄ si viro, adhuc testatore lictate do-
net h̄eres illig votary efficit. Si ā a dño alienaty q̄tea
s̄ n̄ libex, n̄ h̄eres fit, s̄d novo dño heretaty q̄xit, postq̄ iū-
su eig adiecit: heretax m̄ sexro relicta cy dño gbulati.

l. 3. t. 3. p. 3.
§. 1.

Sexrg ex testam^{to} nō capere pōt, ni dñg
eig testam^{ti} factioy partē heat, recte t̄y iſtituit h̄eres sex-
rg, cuius dñg ig morty ē q̄a heretax iacp̄ vicē dñi de-
ficti sustinet, a q̄ sexrg accipit factioy testam^{ti}. Idē ē
j sexro posthumi.

§. 2.

Sexrg pluriy ab extraneo h̄eres iſtituac-
q̄xit unicuiq̄ y rata, s̄d uno ex dñis repudigte, ceteris
dñis iūgtibg addioy heretatis accrescit. ⁽¹⁾ Si v̄ uny ex
dñis sexry dñp iſtituerit ei libertas p̄petit, et fit iſtitu-
getis h̄eres neariy. ⁽²⁾ Icord. l. 23. t. 3. p. 6.

§. 3.

Iuris p̄t uny, et p̄p̄ h̄redes facere, q̄o cam
q̄bet y p̄te heretaria onera, et lucra heb̄it. ⁽³⁾ Unig v̄ et
eigde hoī p̄p̄ heretates eē n̄ pōt. ^(A)

(1)
l. sexrg dñis 67. ff de ac-
q̄ h̄red. (2)
tot. tit. C. dñi sexro

Unisexa q̄vis heretax j yciar duodecig (q̄q̄ af-
siv appellatōe iſtinet) plexyq̄ seyd̄it, q̄ary q̄bet certy no-
m̄y ab ycia usq̄ ad ass̄p̄ sortita ē, ut puta: sexcys, sex-
tḡs, q̄adrgs, t̄x̄p̄s, quicys, venis, septys, ber, dodrgs, dex-
tḡs, deys, et as; p̄t t̄p̄ j p̄p̄ p̄autioresve yciar, yut testa-
toni libuerit, distribui.

§. 4. manumisso
arg sup de legi. patro-
noxy tula
§. 5. l. 3 ff. de accusat.

§. 6.

¶ Sed q̄ p̄tibz n̄ designatis heredeo scripti s̄, equis portioibz scripti videt̄; sed si p̄ter j̄ q̄bzq̄q̄ heredibz expressis n̄ j̄ oibz illi, q̄ s̄ p̄te scripti s̄, ad ēg vocat̄, q̄ vocat̄, seu ad residuū assis: p̄ter n̄ nlli decessu testatoris heredi s̄ p̄te scripto, j̄ illis, assignare voluisse. Affe a toto d̄tributo q̄ p̄ter expressas illi, q̄ scripti s̄, s̄ p̄te, obtinebyr dimidiū, seu semicp̄ hereditatis.

(5)
l. q̄ loco 20. §. 1. ff. t. t.

§. 7.

¶ Pars hereditatis p̄ testatoris n̄ d̄tributa accrescit heredibz, q̄ hereditariis portioibz. Idē ē inverso si testator pl̄ d̄tribuit, q̄ s̄ hereditate, t̄c n̄ cuibet decrescit p̄rata. Cuius facilius ē n̄q̄q̄ di, ac divid̄di methodo, si stuat̄ hereditatē, n̄ p̄ p̄t̄ p̄t̄iones p̄ter heres, q̄q̄ testator expressis, cuius volūtas, j̄ testam̄to facit. Id̄ pone Titio j̄ testam̄to suo ita scripsit: si filius mihi natus fuerit, ex bere heres esto, et ex reliqua p̄te uxor mea: si v̄ filia mihi nata fuerit, ex t̄rte heres esto, et ex reliqua p̄te uxor. Mortuo Titio filio, et filia nati s̄ ex ēg uxore, q̄d fiet? Respondet Julianus, affe d̄tributio j̄ sept̄ p̄tes, ut ex his filio quatuor, uxor duas, et filia unq̄ p̄t̄ h̄at: ita n̄ ly volūtas testatoris filio alio t̄gto q̄ pl̄ḡ h̄bit, q̄q̄ uxor: it̄p̄ uxor alio t̄gto q̄ pl̄ḡ, q̄q̄ filia: sicq̄ faciendū ē j̄ ceteris casibz sexrata s̄ p̄ex dupla proportione.

(6)
l. 35. §. v̄xy ff. t. tit.

(7)
l. 13. j̄ p̄tio ff. de liber. et posthum. misj̄ex. j̄ h̄ loco

§. 8.

¶ Insuper dicta s̄ de affe, eadē et de dupondio s̄ illōda: si igit̄ hereditate divisā, duodec̄ yciar, p̄ q̄q̄ duodec̄ s̄t d̄tributo, et alq̄, v̄ alq̄ s̄ p̄te heredes s̄t j̄stituti, t̄c hereditate j̄ 24. divisā, q̄ dupondio deest, hebyr, et si dupondio q̄ pl̄ḡ s̄ d̄tributo, t̄c divisā hereditate j̄ 36 yciar, q̄ tripondio deest, hebyr, et sic de ceteris.

§. 9.

¶ Super, ut vaxios mos, q̄bz fit heredis j̄stitūo exp̄dam̄. Et q̄q̄q̄ heres extraneus j̄stitui d̄t̄ pure, et s̄b d̄dio, n̄ a ex certo t̄pore, ne alq̄ v̄ una p̄te t̄pore, q̄ testat̄, et ay heredes, et v̄ alia j̄testat̄, et s̄ illo s̄, q̄d iḡ civile n̄ patit̄. Non p̄t̄ q̄ usq̄ ad certū t̄p̄q̄ heres j̄stitui eadē x̄aōe, et q̄ q̄ s̄t ē heres, n̄ p̄t heres eē desinere. In

l. 7. ff. de iust.

l. 88. ff. t̄tit. et l. 15. t. 2.

his in casibus valet institutio etiam pura, nisi per adiectionem vitiat, a
ea, quae abydat, non solum vitia scripturae. Per adiectionem
odiosam non verificat quae pro testamento, et per alia testamenti: quia
odiosam ea non est, ut retrahatur. ^(A) tunc in retrahatur, sed
sily suspensio est sequens. ^(B) Idia est adiectio, quae actum aliquid futu-
rum exigit suspensio. ^(C)

¶ Sicut certi verbi, ita et odiosa probilis adiectio
non scripta heredes, testamentis, et legatis, non in fideicommissis, et
libertatibus. Idia probilis dicitur, quae non sily non impedit, quomodo nunquam ex
igit, sed quae legibus, aut bonis moribus refragat. Idios pro
potes addit testamentum per partem copularem debet omnes adimple-
ri, nec si per alternam, quia per alternam sufficit alterum
adimplere.

¶ Cuius penitus ignotus, et quae testator non vidit, vel uti
nepos peregrinus, et absens potest heres institui: ignorans in tes-
tatorum non facit institutio iuris.

Lit. XV de vulgari substitutione.

Substitutio est vel ulterior institutio heredis vel ultioris loco
cy substituti. Triplex est, quae fit a quolibet testatore cum heredi iura-
sily non acquirat hereditatis, vel Titius mihi heres esto, et si Titius mi-
hi heres non erit, meus mihi heres esto. Qui casus vulgo
dicitur casus, quia de non esse pervenit ad esse, ideoque dicitur per heredes
bona negata, si heres non erit, quod dicitur per alios substitutos ex quibus
sequitur post additum hereditatis, aut alio modo acquirat ex pira-
re substitutorum: sequitur quod potest quolibet pro quibus heredes facere, et
in horum defectu substituere sexum narium heredes; quia substitutio
imitatur institutio nam.

¶ Si est substitutio vulgare a casu non advertendi sunt
quod potest unum plures, vel plures unum, vel singuli singulis, vel iuris, quae he-
redes institui non substitui; sed cum heredes scripti sibi iuris sub-
stituit, substitutio illa recipere appellatur, et iuris breviloqua,
eo quod plures una verborum descriptio, ultra, citraque instituit,
et substituit.

¶ Si casus est Titius ita testatur: meus ex triplex, se-

to (3)
arg. l. testamentum C. de
testat. (A)
l. 8. ff. de peculio, et d. m.
x. vel l. 54. ff. de acq. r.
hered. (5)
Pomer. t. l. var. ep. l. m. 8.
§. 10. l. 37. cy reg. d. reb.
cred. (6)

(7)
l. 15. ff. de idios. j. tit.

(8)
cap. j. alternaris de
R. j. j. 6.
§. 11.

Concordat l. 4. t. 5. p. 6.

(9)
l. 1. ff. de vulgari s.

(10)
l. 5. c. de vulg. subst.

§. 1.

§. 2.

ij ex sextate, Caij ex semise heredes iustitio, eosq; iustitio substituo. mortuo testatore, Caij heres ee noluit, aut n̄ potuit, tunc ei paxo n̄ dicitur equaliter, juxta mensuram, et Seij, sed lō habuit tripartem, et lō sextate, q̄ q̄ testator iustitio p̄dilexit, eij q̄ substituo p̄dilexisset.

S.3.

✠ 3o casu: Titij mensuram, et Seij ex semise sp̄culos scripserat heredes, et adiecerat: si lō mihi heres n̄ erit, lō heres mihi esto, si lō mihi heres n̄ erit, Caij mihi heres esto. mortuo testatore, n̄q; lō heres existit, n̄q; lō q̄rit, an Caij utraq; p̄p̄ obtineat? ad utraq; admitti. Divi Severi, et Antonij rescripserunt, et q̄ substituo, substituo illoq; q̄ substituo iustitio, et q̄ iure accrescendi.

(1)
sup tit. 14. j. p̄cipio

Ultimo casu ē: Quirius Parthenij p̄p̄atoris, sexu, q̄ p̄genij ee credebat, testam̄to heredes scripserat, et adiecerat: si Parthenij heres n̄ erit, Cyprius mihi heres esto: j̄ h̄ casu Parthenij dñg, et Cyprius sp̄culi semine habuit. Ad si certo sciet, Quirius Parthenij p̄stare voluisse, q̄ si sexu ee, et alio si eij Parthenij re v̄a libex ee, t̄p̄ore addidit j̄ sexu j̄ eidem, n̄q; j̄ h̄ casu dñg iure addidit habuit dodraḡ, et substituo ad quadraḡ admittit: q̄ casu frequē accidere p̄t̄. j̄ filiis, et aliis ad monasterij d̄versis.

(2)
l. 40. ff. de hered. j̄stit.

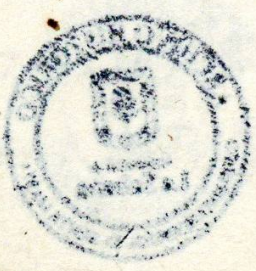
Tit. 5. p. 6.

Lit. 16. de pupillari substitutione.

Substitutio pupillaris ē ea, q̄ q̄ libexis j̄ puberibus j̄ potestate ipsius p̄stituit, n̄q; p̄ morte ipsius j̄ alterius potestate recasus substituit j̄ casu, si heredes n̄ erit, aut si heredes fuerit j̄ casu mortis q̄te puberis. Et q̄b̄ sequit, eij, q̄ liberos h̄t j̄ sua potestate n̄ sly vulgariter, seu p̄ casu negari, sed pupillarem, seu p̄ affixis eis substituere potest: ideo p̄ casu morte substituo fit testatoris heres: 2o casu ipsi pupillo heres efficit.

S.1.

✠ Ad exemplum pupillaris n̄ ratio patris potestatis, sed sly humanitatis j̄stituta, j̄ducta ē exemplaris, seu

Justiniana institutio, npe illa i qua pater, sive pater, sive
mater, liberis suis furiosis, aut mente captis puberibus,
v puberibus substituit, carum non addit hereditatis, aut mortis
grate recipere, quod si pupillaris pubertate adnigra, expirat,
ita exemplaris furoris sedato, aut sanitatis mentis res-
tuta, evanescit.

¶ Facta pupillari substitutione esse duo testam^{ta}, unum
nam patris, et alium filii, atque ideo duplex additio necessaria est
sed si unum est testamentum rase testatoris, et solus n^{on} potest
ne pupillo periculo iudicari subiacet, pro maligna suspicio
quod heredes de substituto, testatori suadet spator, ut pupilla-
ris substitutio, et carum negare, quod affixio i ultima testam^{ti}
parte faciat separati clausula, et signata, et careat i
parte testam^{ti}, ne viro adhuc, et i pubere filio ea pars
appariat.

¶ Substitutio pupillaris potest fieri non solum filio heredi-
ditatis, sed et exheredato, ex supposito, quod i pubertate icepta
iheretatis, et veniunt i ea omnia bene pupilli i decem, quod sita, quod
locum habet quod i posthumis. ¶ Cum pupillare testamentum prodeat
a patre, et se habet ut accessorium debet prius patre facere
testamentum, et sibi heredes scribere, deinde filio. Unde sequitur
quod si non valeat, i iheretatis testamentum patris nec quod filii
valeat, et iheretatis heat.

¶ Pupillaris substitutio potest fieri i pupillis, et
eis quod ultimum deceperit. ¶ Pupillo substituto dari potest cetero, et pro-
prio nomine, aut exaliter his verbis, quod quod michi heres est
xit, filio meo i pubere heres si quod carum quod ex testato-
ris iudicio heredes fuerit, et hereditatis portio, substitui
videntur.

¶ Quia post pubertatem pupillo sibi potest facere testa-
mentum, pubertate adnigra, expirat substitutio, non longior
potestatem habet, quod ad pubertatem usque. Aliquid quod substitutio pupilla-
ris evanescit non dum iheretatis pubertate, si testator, v. g. filio
repto heres substituit, carum mortis iheretatis a gnos.

¶ Advertite tamen, quod solum miles potest filio puberi,

§. 2.
l. 79 ad leg. falvid.
§. 3. l. patrio ff de pupil.
substit.
l. 2. ff ubi pupillo
l. 6. t. 2. p. 6.

§. 4.

§. 6.
§. 7.

(4)
l. 21. et 13. §. 1. ff. h. tit.
§. 8.

aliqui extraneo directe substituere sub hac formula: si
 heres extiterit, et intra certum tempus defecerit: licet in talibus
 substitutio non valeat tamquam directa, valet tamquam obliqua, et fi-
 deicommissaria. ⁽⁵⁾ Idem est sergdy j pagano, q si vult filio
 puberi, v extraneo substituere, id p fideicommissu efficere.
 Atq; id j his casibus extraneis exarant, v eis heres pot
 deducere quartam Trebellianicam: et q filio, seu eis heres
 rer, q sly tenet restituere bā paternam ex eis deduc-
 ta quarta, et legitima. ⁽⁶⁾

(5)
 l. c. tuxis 15. tit. 50.

(6)
 dicitur l. qibz, et cap. Ra-
 inatio de testam.

Pro coronide, et aliqui substituoij jllis nota: substitu-
 oij dividi j directam, j indirectam, et jnq. ⁽¹⁾ qd substituoij ex vi
 illig. pna manu, et aut hē heretate p capescere, hu-
 iusmodi ē substitutio vulgaris pupillaris, et ex plaris. ⁽²⁾
 ē, qz iubet substituoij accipere heretate de manu substituti:
 huiusmodi q ē substitutio fideicommissaria. ⁽³⁾ Idēq; ē, cuius verba
 ex gere suo apta s j portare utiq; substituoij: huiusmodi ē
 substitutio spediōsa iure canonico approbata: vq; qd dicitur filio
 meo j puber defecerit sē liberis heretate pnat ad ti-
 tui: si n filio moriat gre acqte heretate hē vj vulga-
 ris, si decedat gre puberis pupillaris, si gre recipi-
 rig ex plaris, et p dō j his casibus hē vj directe si post
 puberis, v recipig fideicommissaris, et p dō vj obliq;
 seu j directe. In fideicommissaris substituoij hē locy quarta-
 ny deductio, j directis nēt substituoies directas jnptari
 debent, dymō Iniat verbis, et psonis jstituis. ⁽⁴⁾ Nota j
 sup, fideicommissu relicto sub dō, si sē liberis exarant
 ty decedat, deficere, si ipse religiosu pteat. ⁽³⁾

(1)
 ep. Ravinatio de testam.

(2)
 ep. si patre eodp tit. j 6.

(3)
 ep. j pntia de ybasbz

N. 1. t. 4. l. 5. R.

tū p. p. 6. S. 1.

(4)
 sup. S. 1. tit. 13.

Tit. 17. quibus modis testam. infirmum.

Testamentum infirmum duobus modis: ipso iure, v officio Iuris: ip-
 so iure infirmum ē testamentum, si rypat, v rixit pnat, v si ab ini-
 tio jstecty fuerit, seu n iure facty. ⁽¹⁾ Testamentum rypat
 dit, qd j eodp statu, remagte testatorez jfirmat p ag-
 naōp sui heredis. Agnascit ā sup heres p creatioij post-
 hūmē p adroqōp, v adoptioij descendit, et p alios ⁽⁴⁾

mor. **¶** Cuius rypia testamty p ly iure facty, qd nllly pt ee, si gomolibt hqres j eo scripty n ex tere dymo ex jstere pofet.

§. 2. sup §. 2. eodj tit. et Galvex hic

¶ Cuius 2° xicte facto testam^{to}, j qo certis j rebz qz p i qz jstuty fuit. Iy, cai hqres e ualis, tollit testamty, si a j 2° ut ly qodj vj obtinexet, iuxerit testator, tye q ex re certa jstuty e unixra hqretaty (deducta falsidia) p hqredi, q pxiori jstuty e, testam^{to} restuere tenet.

§. 3.

¶ Ixixty testamty dit, qd qd cyqz capitis dimini^o tior testatoris iurle facty e (exiepto testam^{to} militari). Decexy a, seu destuty testamty, qd q ixixty dit, e illd, qd p n additg hqretaty jfirmat. **¶** Largo mo testamty xupry v justy dit ixixty, et e d. **¶** Et q capitis dimini^o testatoris iure civili ixixty fiat testamty, z si testatoris mortis tppore pxistiny recuperaxit staty iure pxiois iualefeit: et ex eo ly tabular, bozy posesessio peti pt.

§. 4. sup §. pen de milio test.

¶ Testamty jfecty e, qd neaxius iuris solgmita- bz, destuty e: h a jstuty e, n iure facty dit, et exalix nullig mom, ut stat ex oraoe D. sextinacis, qd cau^{ti} ty e, ut sjplici, nudaqz volytw exp^o rior, pcedgs xite facty testamty minime jfirmet. Itp postexibz tabulic jfectis n figt ixixty pxiores pfecty, ni jst jfabozg libexozg. Ca^{ti} dg oraoe exp^o ximit, ut si qd id iuxco l i jss hqredg voripsexit ut aduexaxio qocyqz cibilib exat, duriorz jstuerit litigato^o rz, nlla i dispoo hqmi, qd nimis jvidiosy e calyniz facultp ex pxiali maiestate capere. **¶** Iuxper g, te possit, Deo pstrgre, oia supplere, sola qz sibi licere credyt laudgda, te m lqibz soluti jst. ly lqes qz vivere debet.

§. 5. arq. l. 2. ff de testa-
§. 6. maxima rurel. ex dim. n jpedit ut tes- tamty fiat ex l. A taur.

§. 7. l. 1. ff. de iusto rupo. 8.

l. 22. r. 1. p. 6.

(2) l. 21. §. ex jfecto C. eod. tit. l. 1. C. theod. formul. 6. et novel. 10. et ibi glos.

(2) l. digna vox C. de lqibz

Tit. 18. de inofficioso Testamento.

Officio iuris jfirmat testamty, cy illd jofficiosy ee ynxtioz ideoqz illd rejedit. Testamty jofficiosy e, j qd libexi parvtes, aut fratres j meo ex hqredgi, aut a matre pterexyt. Inofficosi ipu qzrela nll ald e, qd officij iuris jplora^o, qd testam^{ti} aleg^{ti} v uti jofficosi rejicio postulat sb colore furoris, et j saniz

l. 6. tit. 8. p. 6.
y solo se compra el testamento en aquella parte
ultima perteneciente
al hijo ex hered. l. 1. t. 4.
l. 5. d. §. 1.

Et 1º qd hęc qrela liberis deedit, si a partibz suis se ius =
ta caa fuerit exheredati, qari novexalibz delinuntis,
et iusticiaobz. Nō qd dicitur e de liberis p̄teritis a matre,
v aris maternis: sic §. ult. de iusticia et exheredatōe.

¶ Certe caa liberorū hęc qrela deedit partibz
exheredatis, v p̄teritis i testam̄ filiorū a se emgpatō =
ry, excepto si de castro v qari castro testat. Certe caali =
berorū, v partū hęc qrela deedit fratribz, et sororibz testa =
m̄ p̄teritis, mo s̄t uterini, et mo p̄one turpes fuerit
iustia, ut auxilij, mimi, arenarij, et qacyq̄ ignominia no =
tati. Certe caa liberorū, partū, et fratū, aut sororū ce =
teri cognati ab hac qrela excludit, q̄ hodie solgt hono =
rari alqo legato.

¶ Denegat̄ ius hęc qrela sup̄ dictis oibz pro =
nis, p̄cipue liberis t̄ natalibz, q̄ adoptivis, si ad defyci =
bā p̄p̄ eorū venire poss̄, q̄ cy iofficiosi qrela s̄ extra =
ordinarij remediū, ulm̄q̄ adiutorij, ordinario d̄opt mu =
niri. p̄uber t̄ adrogat̄ h̄ remediū ex iustia d. p̄ ad =
qantq̄ hereditarij, sui a heredes p̄teriti poss̄ venire ad defyci =
tibz, v p̄p̄ eorū ab iustia, q̄ illorū p̄teritio patris i testa =
ty fecit. Mo dicitur de emgpatō, q̄bz p̄ter dāt bonū poseōp̄
i tabula. ¶ Certe a qrela, ubi alq̄ reliq̄ q̄ t̄c̄ agit
ad supplementū.

¶ Qui iudij defyci s̄t app̄baverit, forte si legato
ex eo accepit. Excludit̄ a qrela, excepto tutore, q̄ n̄ offi =
cij neate coact̄ legato pupillo ex testam̄, patre n̄ relicto
petierit, n̄ ḡhibet, illi q̄rio nomine p̄pugnare. ¶ Certe
l̄t̄ p̄pugnaverit, et succubuerit legato i eo testam̄ relicto
n̄ privat̄.

Sufficit, qd filij participavit unq̄ qantq̄ qdpo relic =
to titulo, ad h̄ ut excludat̄ a qrela, sive s̄ uniḡ filij, v
alii pl̄r sup̄j̄t. Sd iure novo suffit, qd habuerit 3 p̄p̄
si filij exheredati s̄t quatuor, v p̄antiores, et dimidig =
si quiḡ, v pp̄. Unde vers̄ illi.
Quatuor, aut iura d̄gt̄ natis iura tript̄;

(8)
l. 27. C. eod̄.

§. 2.

(9)
dicta l. 27. C. eod̄.

(10)
l. ult. C. de lib. p̄teritis.

(11)
l. 8. §. 15. h̄ tit. et §. cy ā
de adopt.

(12)
sup̄ de iustia et exhered.
liberorū

(13)
sup̄ §. 3. de iustia et ex =
hered.

(14)
l. 10. §. 1. ff. h̄ tit.

§. 5.

(15)
Novel. 18. de tript̄, et
semipe C.

Tit. 19 de heredum qualitate et diffra.

Heredes s. ² nearii t. q. v. sui et nearii, v. extranei, seu votarii. **H** Nearii heredes dicuntur s. v. eo, qd veljt, noljt, heredes s. b. a. t. q. post mortem Dni q. r. y. t. i. p. r. a. t. a. separato ab aliis q. x. i. a. s. i. b. i. r. e. s. e. r. v. a. t. q. e. g. s. i. b. a. d. e. f. y. c. t. i. n. s. u. f. f. i. g. t. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. q. e. x. h. a. c. c. a. s. n. v. e. n. i. e. n. t. **H** Sui, et nearii heredes dicuntur liberi i. p. o. s. t. a. t. e. p. a. r. t. y. s. t. u. t. i. q. u. o. n. e. m. o. q. u. i. p. r. e. d. i. t. t. o. r. e. d. e. l. a. t. q. h. e. r. e. t. a. r. i. o. s. s. e. u. q. i. f. a. m. i. l. i. a. d. e. f. y. c. t. i. h. y. p. r. i. y. o. b. t. i. n. g. t.

§. 1.

(A) l. 1. §. fin. de separata.

§. 2.

i. p. r. a. c. t. d. e. s. e. p. d. e. r. a. s. q. d. s. s. s. u. i. h. e. r. e. d. l. 6. l. a. u. x. l. 1. t. 8. l. b. 5. R. e. c. o. p.

Dicuntur nearii, q. e. o. v. e. l. j. t. n. o. l. j. t. t. q. a. b. i. t. e. s. t. a. t. o. q. q. e. x. t. e. s. t. a. m. h. e. r. e. d. e. s. s. y. t. i. d. h. i. s. p. t. o. r. d. a. t. b. e. f. i. y. a. b. s. t. r. a. c. t. i. o. n. i. u. t. p. o. t. i. g. p. a. r. t. i. s. q. q. i. p. r. o. x. y. b. a. d. i. s. t. r. a. h. e. r. a. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. q. N. o. t. a. q. d. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. n. e. i. d. e. s. u. g. h. e. r. e. s. a. c. h. e. r. e. s. s. u. g. n. g. h. e. r. e. s. s. u. g. p. t. e. e. d. o. m. e. s. t. i. c. a. e. t. e. x. t. r. a. n. e. i. s. s. u. g. h. e. r. e. s. a. s. s. y. l. i. b. e. r. i. p. r. i. e. **H** Extranei, et votarii heredes s. illi, q. t. p. o. r. e. m. o. r. t. i. s. n. i. s. i. m. o. r. i. g. i. n. i. s. p. o. s. t. a. t. e. u. t. f. i. l. i. q. e. m. a. g. i. s. t. r. u. s. v. g. m. a. n. u. m. i. s. s. i. s. e. t. f. i. l. i. q. n. i. a. s. c. e. n. d. i. s. m. a. t. r. i. n. i.

(5) §. 3. l. 7. ff. de bon. dam. i. p. r. a. x. e. x. t. r. a. n. e. i. s. q. n. i. s. a. s. c. e. n. d. i. s. d. e. s. e. p. d. e. r. a. s.

§. 4. l. 21. t. 3. p. 6 et l. 1. tit. 8. l. b. 5. R.

H Heredes a. i. t. r. a. s. e. d. i. f. f. r. a. t. n. g. n. e. a. r. i. i. s. p. p. h. e. r. e. t. e. s. t. a. m. f. a. c. t. i. o. n. i. s. n. i. s. e. x. t. r. a. n. e. i. s. e. t. i. d. e. o. (q. d. o. e. x. t. e. s. t. a. m. s. i. b. i. d. e. l. a. t. y. a. s. s. e. q. q. i. h. e. r. e. t. a. r. i. s.) t. r. i. p. l. i. c. i. t. o. r. e. n. p. e. i. d. i. c. i. t. e. s. t. a. m. i. t. i. m. o. r. t. i. s. e. t. a. d. d. i. t. y. h. e. r. e. t. a. t. i. s. i. l. l. q. h. e. r. e. d. a. b. o. p. t. D. p. p. a. e. f. a. c. t. i. o. t. e. s. t. a. m. i. a. c. t. i. v. a. s. c. i. l. t. e. t. p. a. r. a. l. e. i. g. f. a. c. i. p. d. i. t. e. s. t. a. m. a. y. L. e. i. g. c. a. p. i. p. d. i. e. a. q. e. r. e. l. i. q. u. e. i. a. l. i. e. n. o. t. e. s. t. a. m. e. n. t. q. a. l. e. h. e. r. e. s. s. e. r. v. a. p. o. s. t. h. u. m. y. s. s.

§. 5.

H Differunt 2. n. g. extranei heredes libera e. addere, v. repudiare hereditatem, ni. sel. facere. addita hereditas, q. a. t. y. e. n. p. t. r. e. p. u. d. i. a. r. e. n. i. s. m. i. x. i. g. i. t. i. q. u. i. q. q. n. i. s. (q. a. p. t. o. r. h. i. s. d. e. c. e. p. t. i. s. s. u. c. c. u. r. r. i. t. i. s. m. a. x. i. m. i. l. e. s. q. m. l. t. y. e. r. i. a. d. d. i. t. a. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. l. a. t. y. s. i. v. e. n. i. t.

§. 6.

H Sed hodie q. s. q. i. n. p. t. a. r. i. y. n. e. r. y. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. a. r. y. r. i. t. e. s. p. e. c. o. r. i. t. t. u. t. y. q. s. i. t. r. a. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. y. p. t. I. n. v. e. t. a. r. i. y. e. s. e. r. i. e. s. a. c. e. m. e. m. o. r. i. a. o. r. e. r. y. o. i. y. a. d. d. e. f. y. c. t. i. h. e. r. e. d. i. t. a. t. y. p. t. i. n. g. t. i. y. V. n. d. e. o. i. u. t. a. l. i. a. h. e. r. e. d. y. d. i. v. i. o. n. e. q. d. a. l. i. i. s. i. t.

l. vlt. C. de iure deli-
ber.

heredes pure, ac simpliciter, q. scilicet iuxta iura prima iura
non fecerunt, atque ideo creditoribus, et legatariis obligati soli-
dy; alii vero dicuntur heredes beneficiarii, q. iuxta iura ista
legibus iura fecerunt, et obligati creditoribus, et legatariis
tunc de iure hereditatis: tempus autem fidei iuxta iura
usque ad 60, post 30 dies a declaratione hereditatis.

Diffusum 3°, q. heredes nearii mortuo testatore se ul-
la adione, et simili alio facto heredes existunt; sed tunc sui
pro factu abstinent beneficii requiritur iunctio, id est, declaratio
sui heredis istius velle, se partem hereditatis retinere.

§ 7.
l. II. t. 6. p. 6.

¶ Extranei vero acquirere possunt hereditatem, sola y herede gestione,
et nuda agnitione (q. q. dicitur aditio) pro herede gestione: declaratio
heredis extranei per nudam hereditariam rem admixtionem
se nullis solennibus iustis, se velle heredes esse, seu, q. illos ac-
ty excercet, q. non nisi ab herede, et domino fuit. Nuda de-
agnitio est declaratio heredis extranei absque omni solennitate, et
facto, sed verbo tenore iustis velle, se heredes esse.

Diffusum 4°: iam iustis hereditatis heredes extranei,
q. nearii tunc heredes extranei nunquam possunt illi detrac-
tare, et q. sui, et de iure hereditatis possunt abstinere. Extra-
nei vero amittunt hereditatem recusatione, seu repudiatione, et amissione.

Lit XX de legatis.

§ 1.
l. I. t. 9. p. 6
v. tot tit. § 2.

¶ Videndum de testamento, et q. legata illis reliqua de his
videndum est legatum est donatio quod a defuncto relicta ab here-
de potest. ¶ Quod quatuor legatorum exigit genera, per iudicacionem
nunc, q. do testator ita legabat: iudica tibi q. illi: q. dignacionem
si ita: dabo te titi legatario illi q. dare: per sonum di mi
si ita: sinuam titi illi q. here: et per preceptionem, si alii her-
edy dicebat: illi q. q. hereditatis capto, sed tunc solat
est. In omnibus in legatis, q. q. spectat voluntas, per q. q. ver-
ba, una nam proponit heredi legatarii in presequendi legatum ac-
tione personalis q. et hypochaxia

§ 3

¶ Hodie omnia legatorum, et fideicommissorum (q. q. per
claritatem separati agunt) una, eademque nam est, ita ut le-

gata, qd iure legati valere n̄ poss. 2y rigoz iuris trahit ad fi-
deicomissa, qd ex dixo hodie poss. peti aōe, qd legata. Res
aliena comensialis p̄ legaxi, et h̄ res tenet, eg. Vidimere, si
p̄t, et solvere, alias tenet estimatō p̄ stare, et t̄ v̄xy s̄i res
tator scit, qd eē alieng, et s̄y affigti, n̄ negti ybāo jcybat p̄
v̄xy n̄q̄ facty negtis nlla s̄ ybāo) aggtis, seu legaxio ipe-
ti ybare v̄xy. Et t̄ q̄ p̄cedit i re obligata, ni alio q̄sif-
se testamty appareat.

S. A. l. 1. de t. 2. p. 6

S. 5.

S. 6.

De legato rei sibi legato donny ex cāa lucrativa,
v̄ uti ex donatōe nacty, legaty neq̄q̄q̄ petere p̄t, qd oēs
debitores, q̄ sp̄s alāq̄ ex cāa lucrativa debet, liberat, cy
ea sp̄s ex alāq̄ cāa lucrativa ad creditōrē p̄venit. Dixer-
sy exit si ex onerosa, v̄ uti ex p̄p̄tōe, qd t̄ dūc cāa lucrati-
ve jcyde hōp, et egdē qd n̄ possit d̄currere, secy ē j onerosis.
Qui t̄ lucrativo titulo estimatō rei adepty fuit, n̄ yhibet
ex alio q̄ ip̄sq̄ petere, qd t̄ p̄t̄y j̄cit rei, j̄ p̄t̄io t̄ res ipsa
n̄ timet. Et q̄ res fuxā, qd t̄ eē sperat, ut partē gell-
l̄, et fructy arboris legaxi poss.

(3)
l. oēs 17. ff. de Q. et A.

(4)
S. 7 Galien hic

Ut cognoscat, qale s̄ j legato iū accrescedi, suppony
dy ē, legatarior triplex iūq̄ posse, re t̄y, verbis t̄y, re,
et verbis sul. Si s̄, q̄q̄ eadē res d̄ixa oratōe legat, v̄q̄, t̄
t̄y f̄dy t̄yculany do, leg. Seu f̄dy t̄yculany do, leg. hi q̄
v̄ocgt̄ diijcti verbis. Si s̄, q̄ sola d̄ceptōe verborū iūq̄t:
v̄q̄ Titio, et Seio f̄dy t̄yculany ex equis portioibz do, leg. hi
n̄ n̄ ad egdē qd, s̄ ad d̄versas p̄tēs a testatore v̄ocgt̄, Si s̄, q̄
bz eadē res eadē oratōe legat, v̄q̄, Titio, et Seio f̄dy t̄ycula-
ny do, leg. Hi s̄ p̄t̄y v̄ocgt̄ diijcti nullo alio addito.

(3)
l. tripli 148. de v. s.

Quibz ita p̄missis iū accrescedi definiri p̄t̄imū
acq̄p̄di iure civili, p̄ q̄q̄ portio unig, q̄ n̄ d̄currat por-
tioni eig, q̄ d̄currat̄ acq̄sirit, ip̄so iure accrescit. Cāa
qd̄ statui d̄bt̄ h̄c̄ r̄ela, iū accrescedi locy herē j collegata-
xio, q̄bz ab initio n̄ parū rei, s̄ tota s̄ḡuliv̄ legata ē,
ut s̄ diijcti re t̄y, v̄ re, et verbis sul, j̄t̄ q̄q̄ h̄c̄ ē d̄ff̄r̄a q̄
illi, q̄ re t̄y diijcti s̄ d̄ficijre collegatario, p̄t̄y n̄ t̄y acq̄-
x̄t̄ iure accrescedi, qd̄ iure n̄ d̄crejcedi, ideoq̄ onḡ qd̄

l. uca §. ubi §. C. de cad.
toll.
arg. de l. §. ad ut
d. §. ubi §. C. de caducis
tollegit

ei collegataria fuerat jposita suprimere n̄ cogit. ⁽⁶⁾ ng ong lega-
ti recipi psona, cy qa n̄ scurrpre spicat; secg j verbis, et
re. dicitur, qa cy ong legati, ut pote personale psona coheret,
et dicitur verbalis psonas qari idficer, ideo ong uni jpos-
ty, alii jpoty videt, qd secg e j verbis dicitur qre dicitur xaoj.

§. 8.

¶ Si legatarius pxiat ad legatarium oneroso titulo pve-
nient: usq; pxiat qre pxiat estimatōe iuris officio cogit

§. 9.

¶ Legatus rei pxiat legatarium, qsi post testamty sua eē desic-
rit, n̄ valet. ¶ Valet tō legatarius rei testatōe, si testator pxiat

§. 10.

aliquid pxiat valet, qd j veritate e, qd qd j opione. ¶ Ita demy

§. 11.

rei legatō alienatō, aut pxiat datio legatō adimit, si testato-
re adimendi animo alienasse stat, v̄ uti si jra viros donare-
xit, n̄ v̄ si ex neati aliena vixit. ^(A)

§. 12.

¶ Legatus remittit debity, tū legatarium, ei qd j postery iu-
ris successorer redit, aōq; ei ad v̄erū creditōis h̄ redit, ut

§. 13.

liber ab obligatōe fiat, acq; dicit. ¶ Debitō creditōi debity
legatō, tū talis debitor utiliter legat, cy qalecyq; d̄ modo cre-
ditōer ex legato d̄ seqt.

§. 14.

¶ Donis pxiatōe upoxi a marito facta iure subjeit
pxiat d̄my repositōis, d̄ e, qa plenig e legatō, qd de dote aō, si-
q; d̄ d̄ legatō stat, et se mora jregra debet. ⁽⁶⁾

§. 15.

¶ Si res legata facta h̄ redit q̄ ignorat pxiat, h̄
res tenet, secg si n̄ suo facto. ¶ Copulativōre alio pxiat

§. 16.

alio pxiat firmo manet, qd si alii pxiat accessōre
pxiat corrupte, et id, qd accedit corruere necesy e. ¶ Rex

§. 17.

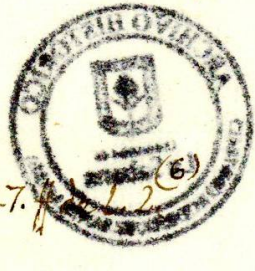
q̄ juna ore retinet, et legatō pxiat veniunt over adijcty
pxiat post testamty. ¶ Id e j legato qdiy. ¶ Quod, legatō pecu-

§. 19. §. 18.

lio adhuc vivo testatore accreuit legatarium d̄my, v̄ d̄my res-
piciat, qd qd v̄ morte testore n̄ dy addita h̄ retate accedit;
qd si alii, qd sexro legatō v̄, qd ex reb; peculiarib; augm̄
pveniunt tū d̄ legatarium.

Datō libertate j ultima volyte peculiis, ni exp̄ j legatō
j neq; qd petere pxiat ng credit testore eē ig sui j h̄ redit
tagstulisse, cui j dubio pxiat e. secg si jra viros; si qd a sex-
ro, cui peculiis qd legatō fuit. ¶ Dn̄o jpediret, n̄ repetit

j pxiat. d̄my evenit.
l. 2. ff. de dor. p legat.

l. 47.

ing legata alcui libertate, si rationes reddiderit, et eij pmissu reli-
ga iheredi, q legaty videt pecculij.

¶ Non sly a res Orales legaxi possi, sd q Orales, et § 20.

facta. **¶** Si oralite sexvq, v res alia legat electio legatarii e, § 21.

ni ad testator dixit. **¶** Optgdi ig hodie ad hqredes rxfert, § 22.

et ideo possi optaxe res legatarii, si optgdi ig hgt, plubq a qbz
optio ipeit i vice a optgdy disptitibz illig i optioe potioe cau
pt, adqz soru, vq cytax illis de renexio.

¶ Illi possi ex titulo legati capere, q possi hqredes i stui. § 23.

¶ Nq pagang, nq miles potexgt olj i certz psonz reljquere, v § 24.

uti: quq filio meo filig sug dedit i matruy, ei hqres meq
illy fudy daco, v pximis futuris iulibz

Sextas qoz i certz psonz n legabat, qa placebat, sex-
vos nominatj liberari; i certz t psonz ex certis psonis
facta olj est i valida; vxyt, si p exxoz soluta fuergt, re-
peti n potexgt. **¶** Olj q n potexat legaxi posthumo alieno, id
e, q n exat testori futuzq sug hqres.

+ jprap. repeti pt p debi-
ti actio § 25.

Sd hodie legaty i certz psonz, aut posthumo alieno
facty, v q fideicomisy, valet. Tutor t certz, et certz psonz
dari dtor, qa certo iudic debet qz i tula sug postati care-
re. **¶** Posthumz alieng de iure ptoxis q olj potexat hq- § 26.

res i stitui, et hodie pt, dymno nasciturz s ex ea, qz uxoz
efre potest.

¶ Cxoz nominis, pnoñis, agnoñis legatarii n vi- § 27

triat legaty, si de Ore stat. **¶** Nec falsa demonstrao, v § 28

si legaverj Sthxy sexvq, qz a seio emi, cy s ab alio pty § 29

¶ Falsz cas adieoe vuti Sthxy leg, qa a morte me li-
xavit, qd falsy) ita demy legaty pmittit, si ddionalite
enyriet.

¶ Hqredi sexvo pure legaxi n pt, bē s ob idioe, effyq § 30.

souit tale legaty, si verificatq idiois tpoze ab hqredis
nexibz solutz s. **¶** Dno ascuis hqres sexvq scripty e i d. § 31.

tjete valet legaty facty, qd t exanescit, sexvo hqretatz
iusu Dni adeyte.

¶ Sextas hodie, et legata reliq possi gte hqredis § 32

et testam^{tu} s^e i^ustic^e sly
xypit^r j^e a^u p^ote, at^q i^uste
ri^u valet l. 1. t. 33.
4. lb. 5. Recopilaor.
C.
v^e l. 3. t. 1. p. 6

stituo^r, et postea, et j^uta stituo^r, et obstruo^r, cy p^orig expecta-
da s^u testoris voly^utas, q^u scriptur^uq^u oxdo. **H**odie demy p^o
p^one nomine l^ogari, et l^ogaty t^ug^u f^uerxi, v^o adimi^u ni p^oupiat^r
alq^ud j^u pole^r, v^o l^ogib^ug j^udicty, v^o g^ubor^u.

cod. tit. 9. p. 6

S. v^eg

Tit. 21. de ademptione legatorum, et translatione

Quod cui^usig testam^{tu} relicty fuit, p^o eod^o j^u aliove testam^{tu}
s^u codicillo, q^u g^ubet verbis adimi^u. **V** ad alid t^ug^u f^uerxi.

De
tit. 11. p. 6.

Tit. 22. de lege Falsidia

Ne sup^oma testat^u i^ucia, n^o addita h^uretate corru^ugt l^oge
falsidia, caut^u fuit, ne cui^usig bo^uxy do^ung^ug^u legat^u ex ha-
uxire fas s^u, aliq^u g^u ad^ug^u h^uretatis p^o l^oge falsidig resceat^r
et p^ones uny, s^u p^o h^uredes rema^uet. **H**eredy q^u b^uet p^ois
s^ug^u l^ogatis ep^onanat^ug^u quax^ug^u detrahere p^ot, q^u vis co^uh^u-
redis p^ortio n^ollat^ug^u p^oaxata stitexit.

S1.

S2.

Falsidig loc^ug^u s^u n^o q^utitas patrimonii testatoris a
morte spect^ug^uda e^u, ideo, ut b^ua mortuo testatore h^uretate
i^uage^ute aucta, n^ol obsy^ut h^uredi, q^u quax^ug^u de l^ogatis detra-
hat, ita et diminuta n^o g^uhibet, q^u solida l^ogata debe^ug^ug^ung^u
j^uta cam^u l^uxy e^u h^uredi h^uretat^ug^u adire, v^o cy l^ogataxiu^ug^u q^uoxy
l^ogata corru^ugt, si h^uretat^ug^u nemo adie^uxit. **P**asci^u.

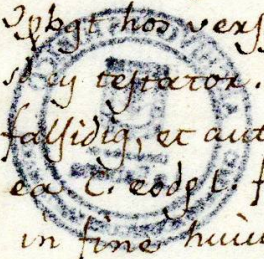
Falsidig x^uo ita h^ug^uda e^u. 1° deduc^u o^u q^u alieny fune-
ris j^ug^usa, q^u soly^ug^uda e^u q^ute o^u alid credit^u, et sex^uoxy testa-
m^{tu}o manum^ug^uoxy p^oria; ex j^ude facta tali deductio^u e^u ex
re^uciduo quax^uta p^oax^u, falsidia ap^ud h^ured^ug^u rema^uet, et tres
p^ores ven^udu^ug^u j^uta l^ogataxi^uos d^ug^utribug^u g^urata p^ortione eig,
q^ud cui^ug^u l^ogaty f^uerxi.

Falsidig cesare facit p^oax^u debita natis,
D^uo, m^ules, vetity, l^uxtas, sponte soluy,
N^uo vetity v^ug^udi, p^oietas, et charit^uda, crims,
Ac h^ures, si n^o facit j^ug^utaxia s^ubit.

Explicao^ug^u vide j^u g^ulof.
in fine huius tituli lit^uera **F**.

(1)
l. 9. ff de testam. tul.
v. l. 30. Taur^u, et ibi Com.
l. 1. 5. 6. et 9. tit 9. lb. 5. 2.
(2)
l. 45. ff de relig. et sypt.
funer.

(3)
Cy b^ugt hos ver^ug^ug^u auct.
s^u cy testator. C. ad l.
falsidig, et auct. s^u j^u
ea. C. eod^o l. fin. C. eod. l. fin. S. sim v^o C. de iure delib^uex. Explicao^ug^u vide j^u g^ulof.
in fine huius tituli lit^uera **F**.

Lit. 23 de fideicommissariis hereditatibus
et ad S. Consul. Trebellian.

Nunc transgrediamur ad fideicommissa: fideicommissum nunc aliud est, quod
est, quod quod rogatus est dare, et facere supra aliqua defectivo-
lyte. Dicitur et utile, et singularare. Utile (de quo supra tit) est, quod tota
hereditas, vel pars hereditatis, vel trius reliqua, idque vulgo appel-
lat substitutio, et hereditas fideicommissaria. Heres autem rogatus
restituere dicitur heres fideicommissarius: is vero cui restituitur, fidei-
commissarius vocatur.

¶ Quoad originem attinet fideicommissa, cum olim essent
valida, soloque fidei pudore, nullaque iuris necessitate postea
hodie tamen ad iuris naturam redacta sunt, adeo ut ad hoc potius
quod iudex fideicommissarius appellatur, crearetur. Ita fidei-
commissi in testamentis reliquendi talis est, ut heres directe restituat:
deinde rogatus hereditatem illam alii totam, vel partem restituat. Restituta her-
editate nomine heredis debile apud restitutum remanet. Et fideicommissarius
saxii activus, et pariter actiones transgessit.

¶ Per S. C. Trebellianum S. D. introductum fuerat, heredes totam hereditatem
restituere rogatus quodque detrahere potest, ne solo nomine her-
es esset, actionibus tamen activis, pariterque apud eum remanentibus, nisi stipu-
latio sibi quideret, dignis, laevisque sibi, et fideicommissario quodque
sine foret, si non vero, si extra dedisset restituere rogabat, tunc Trebellia-
no S. C. locum exat, ex quo, tamen heres, quod fideicommissarius gratis
portioibus onera sustinebat.

¶ Quod quod rogatus exat de restituendo dedisset ex S. C.
Trebelliano actiones dividere, et rata, sed si ultra dedisset, tunc S.
C. Per S. C. Trebellianum omnes actiones remanentibus penes heredes, nisi stipulatio de
dividendo fuisset interposita, et tamen si sponte adibat: si vero coactus ex S. C.
Trebelliano actiones omnes in fideicommissum transgessit.

¶ Copioso S. C. Per S. C. Trebellianum, et omni eius auctoritate Trebelliano at-
tributa, hodie heres rogatus quodque hereditatis id est dicitur, et ac-
tiones inter eum, et fideicommissarium quodque portione reddunt, nisi aut
coactus adeat, nam tunc quod quod modi, vel oneris, est in hereditate, id totum
in fideicommissarium desolvit. Et nota, quod id est tamen de tota her-
editate.

S. 1. ubi magis dicitur
S. 2. hinc facit hodie
die iudex ord. loci ubi
hereditas est l. 48 r
S. 3. d. p. 6.
S. 4.
S. 5.

retate, ac de pte restituda

§ 9

¶ Unde heretate deducta quarta restituere exarant q ea pte heretaria onera sustinet: qd si certis qd quibus ma- ximo, certisqve qd datur deducere ei a testatore s pmissy: reliquy o restituere oportet, tunc (cy qm legatare s) nltq oneri- bus applicet, sed univexa ad fideicomissariy dologet

§ 10

¶ Sx rei i testatq qdq mortuorq hereds legim, v ha- rariy pr xopare i codicillis, npe, ut heretate totq, v pte qd alq restituat, cy aliq legata, ni ex testam n valeat. ¶

§ 11

¶ Si qd, cui alqd restitit pr exarari alxi restituere, et iste ali, ita ut ltr substitutio vulgaris pō fieri i fideicomissariy, v exarari hęc fideicomissaria ultra quarty exy fieri n valet.

ut sup. §. pen. de vulg. substit. (1)
Novel. 1. 59. (2)

§ 12

¶ Si qd leg solpntes i fideicomissariy, npe quq restitit regtar observare nols, heredis fide, et legatite facty fideico- missy reliquerit, i iungdy sbixie copit heres, ny tale qd re- licty fuit, qd si recusat ad fideicomissari solvop arctat, n audig- dy e, si ex mino solpni volute, id fuiset relictq alleget.

Tit. XXIV de singulis rebus per fideico- missum relictis

Fideicomissy spulaxe, e id, qd res singulz reliquy v fidei- ho, pecunia numerata, et lictas, et n sly reliq pt ab herede, sed q a legatario, et a legatario legari n pō.

§ 1

¶ Non tny res testatoris, sed q heredis, aut cuiqbt alte- rig p fideicomissy reliq pt, et legatario de re sibi legata, v sua, v aliena alxi restituda pr exarari: dy mo n plq one- ret, qd honoret, et qd res aliena legat, v ipsa, v eig esti- maō postgda e.

§ 2

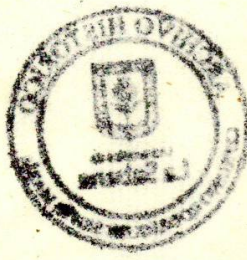
¶ Cuiq lictas servo p fideicomissy reliq pt, et n tny- pxio, sed q alieno, ut qd potuerit, emat, et manumittat. Dicit lictati datq, v ut ex ipso testam testatoris liberatq

§ 3

effiat, q vocat decimq. ¶ Fideicomissariy a adepty licta-

§ 4

ty heredis, e liberat. ¶ Sive pceptivis, sive xopativis ser- vis fideicomissy fiat, valet

l. 13. t. 5. p. 6.

Tit. XXV de Codicillis

Codicilli s: testati, v: testati solutus nung solpnis nllg stings
heredis jstiuop directq, qos qd solutis pntlg jrodux i: Id
v gte testamny fiebat, n alitx valebgt, ni j testam^{to} est fix
mati. Hodie s spp videt spati.

tit. 12. p. 6.
§ 1.

¶ Codicillis n dari, n adimi directo heretas pr, nec
jstuto heredi dditio aduici, n directo sbsitui, ne stydq ius
testamtoy, et codilloxy: p fideicomisy v h fieri pr. ¶ Fluxer
codillos validos unq facere pr, v d nllg solpnis decidexpr,
reqxyt t^o quiq^o reser.

§ 2.
tit 8. t. 3 p. 6.
§ 3.
(3)
l. vlt C. h. tit

LIB. III DE HEREDITATI-

bus, que ab intestato defexuntur.

Tit. I

Intestaty decedit, q aut od testamny n fecit, aut n iure fe-
cit, aut id, qd fecerat rupty, irrityq, facty e, aut si ex eo nemo
heres stiterit. ¶ Intestatoroy heretates suis heredibg j l^o de-
fexyt. ¶ In qozny numd s libexi p lig vixi descedptes, dymo
j mortuys postate snt, et q adoptivi n emppati, libexiq le-
gimari p oblatop curiq, v p sbscqs matry, secq si p rescrip-
ty, maxime si s j fraudy libexoy, q rescrip n desexyt,
et nota, qd ex i^o postate mortuys excludit ab heretate
ceteras eig descedptes, cy sly i^o occupet primarias j exa-
du ptes.

tit. 13. p. 6.
§ 1.
§ 2.
hodie n reqt, ut j patris
postate snt l. 1. t. 8. lb. 5.
§ 3.
arg. l. 4. C. de emppat.
libex. et hic paltix

¶ Sug heres statj post morty patris efficit heres, q iq-
noxq, et l^o s pupillg, v furiosg, qd qbg ex casu ignoxq tribg no-
bis acqxi, ex his casu, et furiosis acqxi pr, n ad h reqt
authoras sui admistratois. ¶ Qui ab hostibg captj sug
heres desjt, q mortuo patre, reqxyt beneficio postliminii,
spp sug fuisse snt. ¶ Itj patre q mortuo, si filij ei (ut po-
te pduelliois xao) succedat, filij iure sutis pxiat.

§ 3.
§ 4.
§ 5.
§ 6.

¶ Nepotes ex p mortuo filio succedyt avo, q patris,
v amita iuxxptibg, qd iure repntaois j qru ee videt,
et qd uny dytaxat repntat, ideo j unq sly virulj patre succ

l. 5. t. 8. lb. 5. 12.

cedyt, qd patre eorum si vixeret, haturus est. Hec successio fieri
dicitur i stirpes, non i capita: succedere autem i capita est tot facere por-
tiones, quot sunt stirpes personarum, et succedere i stirpes est succedere
iure representationis, seu quod capere portionem, quam habuisset
defunctus.

§.7.

¶ Nepos matris decepti temporis, quod avus exheredabit patrem
posthumi cum institutione extranei heredis, si pater deficiat,
et heres quod abest ex causa hereditatis non adeat, avo quasi abjeto
tato succedit.

§.8.

Igitur non est diffinitio inter emancipatos,
et i posttate institutos
l.1. t.8. lb.5. R. §.9.

¶ Emancipati iure civili ad successum patris non veniunt, sed
toto iure beneficioque bonorum possessione, unde liberi unde admittuntur, ac
si eis posttate instituerentur. ¶ Emancipati filii, qui se se adoptivos
extraneo dederunt, ita demum tali patri succedunt, si eo viro fini-
ta esset adoptio, quod si eo mortuo dissolveretur, ne adoptivi quod
patris successum pervenire possent.

§.10.

¶ Filius naturalis emancipatus vocatur ad bona patris naturalis
beneficio fortioris, cum non potest emancipatio illi auferri iure naturali,
sed iure adoptivo emancipato. Ex causa rationis. ¶ Filius naturalis i post-
tate, si non, vocatur ad tabulas de iure fortioris, si non heres
iustus, non exheredatus fuerit, nisi fuerit i adoptiva fami-
lia tunc temporis; adoptivusque liberis ab adoptivo emancipatus, si
non ab iustato, ita non ad tabulas ad hereditatem admittitur.

§.12.

¶ Inquisitio omni emancipato filio extraneo i adoptivo dato
ad patris naturalis successum nequaquam possessio bonorum unde liberi,
unde cognati denegaretur, ei tamen unde cognati, omnibus demum libe-
ris, et agnatis defunctibus deferretur, quod in patris liberorum
vocatur, tamen suos heredes, quod emancipatos, deinde legitimos, seu
agnatos, tertio proximos cognatos.

§.13.

¶ Sed filii, qui ad extraneum patris adoptionem translati sunt,
omnia sui naturalis patris iurata iure retinent, unde atque si i
familia aliena datus non fuisset, idcirco ei iustato succedit.
Adoptivo autem patri ex iustato totum succedit. Idcirco autem testam-
to preterito testatoris nequaquam pugnat iudicium, nisi cuiusque ad-
optivus i adoptivo datus non, non talis est utique eius patris, quod pa-
tris naturalis iure perdidit.

l.10. C. de adopt.

¶ Copiosa veteri iuritate Divalibz Istitiobz statuit §.14.
ut ex filia nepotes, neptevve cy descendentibz ex eis ad matris
ni avi succēō qd iure loco matris vocat, id cy trixtis di-
minuōe, qd q̄ locy obtinet, cy neptes una cy filiis, aut filia-
bz supstitibz aviz succedyt

¶ Iuris ol̄ extitit q̄ ex filia nepotibz, v̄ deiepe §.15.
qad x̄q̄ heretatis agnatis transverfalibz defyci debet,
hodie t̄p̄ n̄ debet. It̄p̄ nepotes ex filia cy avi filiis succedyt
tes j̄ stipes succedyt. l. 5. r. 8 lb. 5 R.

Tit. 2. de legitima agnatorum successione.

¶ Post suos heredes, eosq̄ q̄ eorū locy h̄t agnatis pri- §.1. hodie ablata ē d̄t=
mis successio defert. ¶ Sūt ā agnatis v̄xilis ser̄q̄ cognatō
dycti, q̄n̄ ab eod̄ patre, aut̄ familiā sequyt. ¶ In q̄orū
q̄ albo n̄, q̄ cibilita f̄yt agnatis, id ē, p̄ adoptiō.
§.2. fra agnat, et cog=
§.3. nat. l. 3. r. 13. p. 6.

¶ Ex agnatis mulieribz nulli penit̄ (ni sorori) ad §.4.
agnatorū succēō p̄ n̄ig iurisprud̄g d̄bat̄ adit̄, le p̄ro-
x̄is b̄ficio post oēs demy agnatos, cognatosq̄ pyde cog-
nati ad bozū p̄cēō admittēbz. Hodie v̄ Istitū ē, oēs
agnatos, seu masculos, seu feminas p̄xi r̄aōe ad iura
succēō ab Istitato vocari. ¶ Hoc ā addito, ut uterineq̄
Isguineq̄ sororis filii, v̄ filii ad ar̄yculi succēō, una cy
filiis frat̄y defyci (n̄ q̄ cy fr̄at̄ibz) h̄ iure admitt̄t̄ j̄
capita, scil̄t, n̄ stipes. §.5.
l. 4. r. 8. lb. 5. R.

¶ Si pp̄ Ijt agnati, soly t̄p̄ p̄ximior̄ j̄ q̄m̄ vocal, et §.6.
si pp̄ n̄ j̄ p̄ximiori q̄m̄ oēs sul̄ vocal. ¶ Proxim̄ ā d̄it̄ q̄ §.7.
p̄xim̄ ē t̄p̄oxe mortis Istitat̄ deced̄tis, v̄ q̄ q̄o v̄x̄icat̄
n̄lly ex testam̄ hered̄ ēē. ¶ Placebat ā h̄ agnato herē- §.7.
tat̄ n̄ ad̄eyte t̄ḡsire ad 3y caput, n̄p̄e cognatorū. Id
cy seq̄ti post p̄ximior̄ agnaty tul̄ḡ s̄beat on̄g, p̄xi ē,
ut ad ipsy heretatis emolum̄ty p̄tineat.

¶ Ad legim̄ heretaty l̄xory em̄p̄atorū (q̄ hodie §.9.
p̄sumit̄ fiducia em̄p̄ator ēē) pater vocal j̄ recom-
p̄s̄atō p̄x̄ spoliāō p̄viligior̄ pat̄is postatis. l. 8. r. 1. lb. 5 R.

Tit. 3. de S.C. Textuliano.

Lex 12 tabularum excludere matrem a successione filii ab intestato, et e. d. Proximos et has personas ad possessionem proinde cognati vocabatur. ¶ Sed ista iuris gentium ex S.C. Textuliano

§ 1.

emendatae sunt. D. Claudius matrem ad solatium litorum amissionem legimus eorum detulit hereditatem. ¶ Postea ex S.C. Textuliano,

§ 2.

si genua tres litorum quatuor litoris enipa fuerat illis ab intestato succedebat, quasi mater nupti data in paterna in potestate.

§ 3.

¶ Praefertur autem matri liberi defuncti usque in filium, id est in patrem, et fratrem, qui mater excluditur; soror autem defuncti una cum matre admittitur. ¶ Sed nos in iure utimur, ut quaeque matri

§ 4.

tres (quasi mater enim non fuerit) testamentorum filiorum successores esse regit. ¶ Sed cum quaedam matri potius praerogaverit, nobis visum est

§ 5.

matrem praefere omnibus aliis cognatis, exceptis fratribus, et sororibus, et cum sororibus sibi venire ad dimidium, et cum sororibus, et fratribus ad hereditatem in capita

¶ Sed quod ad matrem praerogavit, ita ut repellat a successione litorum in puberum mortuorum statum est, si ista generum spatium tutorem petere neglexerit. ¶ Et autem liti sit vulgo quaesiti eis mater succedit

Tit. IV de S.C. Orphytiano.

Ex diverso liberi ad bona matris intestatae (quasi sit alieno iure subiecti, et defuncta habeat agnatos) veniunt ex S.C. Orphytiano. ¶ Ex quo quae nepotes, et neptes ad aviam successores veniunt.

§ 1.

§ 2.

§ 3.

Siquidem autem est successores ex Textuliano, et Orphytiano cum cognatis defuncti non tolli per capitulum diminutionem. ¶ Liberosque vulgo quaesitos qui vocantur ad matris successores, dummodo non sint agnato coitum. Si ex pluribus legitimis heredibus, quod non adierit hereditatem horum portio ademptis accrescit, et adempti heredes.

Tit. V de successione cognatorum.

Post suos heredes, agnatosque, et quos in horum locum vocat praetor

In praesentia derogatum est cum agnatis defuncti agnatisque tibus et sui generis praerogativa ad mittitur § 6. successores ex l. 6. taur. et ibi Rom. ex l. 8. § 7. t. l. lb. 5. 12.

proximi cognati ad successores vocantur. In quorum numero sunt emphyteutici, pater agnatus, exceptis fratribus, et sororibus emphyteutici, quae sunt de agnatis habentur. Ideoque cum fratribus non emphyteutici succedunt in bonis fratribus, sed cum diminutione. Item patris, et materis ultionis gradus agnatus.

§1. Galien, et gloss. hic
Theophilus, et gloss. j. h. §.

¶ Cos qui transversales per legem sunt, sunt pariter ad successores vocati. Si ergo liberus per adoptionem ex parte ad naturam patris hereditatis. Nec enim qui vulgo dicitur, licet non habeat agnationem, ut cognatus admitti ad matrem, aliorumque ex sua linea descendit successores.

§2.
§3.
§4.

Agnati, et si decimo gradu sunt, admittuntur, proximi vero, id est cognati usque ad gradum sextum, excepto eo, si ea, quae dicitur, et sobrina, et sobrina nata, aut nata est. Quae hodie oblati est difficultas agnationis, et cognationis, quod successores, et tulerit, ut in dicto est super §. 7. de capitulis diminutione.

Lit. 6. de gradibus cognatorum.

Cognatio alia superius nunciat, quae alia est pariter; alia infra, quae licet est linearum alia ex transverso, seu ex latere, quae alia est fratrum, et eorum, quae licet sunt cognati, alia ab alio non descendit. In summa primo gradu, et superius pater mater; infra filius filia; 2o gradu: avus avia, infra nepos, neptis, et sic descendit per filios; haec linea descendit, et ascendit, quo dicitur, in civile, et canonico.

hic tractat Berni de successione maiore ad cuius illud videt t. 7. lb. 5. tit. 1b. 2. t. 6. lb. 5. d. t. 15 p. 2.

Dixerunt tamen per legem transversi, eo, quod iuxta canonico duo fratres (quod dicitur tribuit iniquum lineam transversi) sunt primo gradu, et iuxta civile per hanc rationem respectu ad stipitem. Sed legem in canonico gradus dimittit si quod prohibet, seu prohibet, seu permittit copulatio matrimonialis, quae hodie prohibita ad hunc usque gradum includit: quod tulerit, et hereditas legem civile.

l. de tunc. et ibidem Ant. Pom.

In summa scilicet est, quod duorum fratrum filii sunt per gradum, qui dicitur ab stipite per tres gradus, alia nunc ipsorum, alia fratrum, alia avi, a quo descendit, sed iuxta canonico, quae non in nunciat gradus avi, seu stipitis, invenit per gradum. Ex his patet est istud, quomodo ultionis gradus dimittit. Si autem velis

Y. l. 2. t. 6. p. 4. et l. 2.
t. 13. p. 6.
l. 7. t. 1. lb. 2. D.

ingressales jtz se sparare j illo qm, eos jvenies, j qd e,
q mō ab stipite dicitur.

Lit. 7. de servili cognate.

Cognatio servilis, qd servorum filii cy pariter hgt qd qd
iuxta n. ad iudicabit, hodie a servis nati, et deinde manus
misi n. mo pariter qd libertate donatis ex testato suc-
cedyt, et pariter eis; ad q sibi jvico, et cy reliqs fratribz
ex legitimis nuptijs, atq j libertate jstitis.

§ uicq

¶ Cy de jtestatorij successōe agit, libertoz qd p feminez
sepy, et emppatorij p her nō, q let qm jst remotioris,
qousq ascendyt, et agnatos qtyvis pprimiores excludyt.
His defictibz, et qos de numero suoz heredz numerari-
mg, et fratribz emppatis ptext agnatoz capite n. mi-
nuta, qsi longisimo qm i cognato pprimiori.

Lit. 8. de successioe libertorum.

Olypatioz hebat ex lq 12 tabul. ius j libertini bonis sly ab
jtestato, nullo suo herede relicto, adoptivoq filio herede jstito,
ut iniquy hat, patrone n. iuris superesse.

§ 1.

¶ Pretorio iure Patronz j liberti bonis dimig hebat
piz, n. sly herede jstito, ad q ab jtestato relicto filio adoptivo:
ipz p Patronz excludebgt liberti, si est j potate, sive empp-
pati, sive q j adoptioz dati, dymo est jstiti, aut ptexti bo-
nz posseoz petijset.

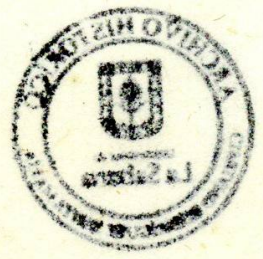
§ 2.

¶ Per lq Papig Patronz vocabat ad successōe liberti, ut
na cy filiis ipz liberti q virili, ni tres, v. p. fuerit liberti, v.
liberty ming cty aureis habuisset j bonis, sive deceferit j tes-
tato, v. idito testam.

§ 3.

¶ Adiecto qtiq iure, hodie t. utim ux, ut libertz, cuiq
faculte minoris s. cty mille septextijs, t. e. cty aureis, q
ptioz patrono lity testadi ius s. si cy jtestato nlla sobole
relicta jtoy, qd qd hic, succedit; qd si spta maior s. ctena-
rio, et testato fuerit; patronz ptexti exit, tye si careat li-
berti, v. eos ephredes fecerit, Patronz q bonz posseoz j

Y. d. l. 10. t. 22. p. 4.

2

Lib. 1. Decret. Dubnice.

Primo syma fides statuit, rescripta, suscipit,
Postulat electos, ingratos, auctor, et usu
Index renytio de supplicata typica serutor,
Ordo renytio, etas, ac yep Sacrament,
Filiis, et veris obnoxio, et vitiato
Hic bigamus Clerg, Pexcepung, et Archi
Archipres, Primis, Sacris Custos, Vicefugos
Delegat legat, et dicto ab ordine, Iudex
Iudicis officij maior pars pacta requirit
Fugro, postulo, post pcurio, Syndicus exto,
Bis meto integrit, alienat, et arbitra hie est

2. lib. Decret. Vubii.

Judicij, forq, atq, libellu
Mutua posses, lit, itertio
Sine qd n suscipe, testes iurat,
Dilatit, et fexia, ording noscit.
Dg peto de caa, spoliato restitudo.
Est dolly, et misio, lit pdebit, atq, reqstia,
Hesio, qbo, si testes qd q, cozo,
Instans pcyms, ius iurgs excipiendo,
Pqs exbit sperta, appellat, pexcepung
Valis oibz bis exenit firmatio iusta.

3. lib. Vubii.

Vita decps clericq habitq, Clericq, iugatur
ne recider, pbr, Eger, Sol debilitatq
Istituto, cedo, ne sede vacate
Et se depsu mar pars n minuat.
Non alieno, trade, pcario imodo, pono,
Ydo, loco muto, de feudis, pignoribz q,
Atq, fideiussor, et solvot dona peculi
De testamntis q succedo sepulto
Parochis, decimis hie regula Religionis
Irexsq coniq jfidq redptia.

Deq̄ statu monachi Dni s̄biyge capellḡ
Iure patronat̄ de sp̄it̄s oia sacra
M̄t̄s̄ Bapt̄sm̄, q̄ n̄ ē Presb̄t̄r̄ s̄ur
Eucharistia, reliq̄a s̄eiunia sexa
Purific̄, ac edific̄ j̄m̄un̄is adhzrent
Clerici, & monachi dimittere negotia cedi

4. lib. Rubric̄

Spons̄, et j̄puber, et Cigdestina duor̄
Conditio voc̄s, q̄q̄ pollit̄, atq̄ lepro
Serḡ de nativ̄ seq̄ cognatio d̄p̄
Post agguineq̄, agguinitas
Serḡ de nativ̄ seq̄ cognatio d̄p̄
Post j̄udict̄, q̄ nati legitimi sint
Accusare quoz̄t̄ divers̄ia dote secydis

5 lib. Rubric̄

Accusatio, s̄ve calynia f̄t̄ tibi simon.
Prelati, Rabbi, Judq̄s, Hereticos d̄gt
Sismatic̄, & Apostatic̄ natis s̄m̄pt̄s
Inf̄q̄s exposit̄s homicida lud̄it̄ h̄art̄is
Clerici pugna rapta adulter, postea raptor
Colludo, peccor, venox, fexio, maledico
Post j̄udict̄ celebr̄s, ac ordinis expēs
Salt̄s̄ fux̄ar̄, excess̄, opusq̄ nox̄elly
Lege p̄v̄tata, subat, purgat, cy canone vulgus
Dign̄ cy p̄gn̄is, post p̄gn̄it̄, et anathema
Verbor̄y sp̄s, seq̄ q̄q̄ regula s̄ur̄
Furt̄is usur̄is de falsi crimine sor̄tis
In Decret. sunt tit. — — — 185.
In sexto lb. sunt tit. — — — 77
In clemen. quest. — — — 52

tabul. 3^a p^o s^e onerib⁹, aut illig supplement⁹, si qd ei forsi-
tg relict⁹ fuerit, sequer⁹.

Succesor⁹ igit⁹ libertor⁹, et p^ogenitor⁹ penes similes s^u,
ita ut sⁱ p^ogenitor⁹ s^u succedat liberti, deinde Patron⁹, eig⁹ agnati,
3° deq⁹ eig⁹ cognati: ita qd⁹ liberti s^u succedat eor⁹ liberti, de-
inde patron⁹, eig⁹ agnati, 3° deq⁹ eig⁹ cognati: cu⁹ hac t⁹ diffia,
qd liberti collaterales patroni succedat t⁹ usq⁹ ad 3° l. l. t. 22. p. 4.
q⁹ h⁹ heretate s⁹ p⁹ i capita distribuda.

¶ Diffia ita libertos hodie est solata, ideoq⁹ p^odicta u^o = § 4
dyt i oib⁹ libertis, q⁹ hodie ig⁹ s^u cives Romani

Tit. IX de assignatione libertorum.

Patrono duos, v^o p^o libertos i potestate h⁹ri s⁹cess⁹ est, liberti
uni libertor⁹ assignare. ¶ Huic eff⁹ est, ut is, cui assignat⁹ § 1. l. l. t. 22. p. 4.
sol⁹ s^u patron⁹, qd⁹ si absq⁹ sobole decedat ad cognos ius patro-
natus t⁹ ext⁹. ¶ It⁹ huic em⁹ p^o assignatio p^o facta est § 2.
vanescit. ¶ Pat⁹ q⁹ i testam⁹ an i testam⁹ codillo, v^o solo nutu § 3.
h⁹ assignatio fiat

Tit. X de bonorum possessionibus.

Bon⁹ possio est succ⁹ p^otricia i univ⁹ ius, et ea q⁹ defu-
ti, q⁹ i⁹ duxit p^otror iuris civilis em⁹ q⁹ di, p^o q⁹ di, seu
i⁹ q⁹ di q⁹ a. ¶ Vocat⁹ p^otr bon⁹ possio, q⁹ heretas, q⁹ p^otr
herede⁹ facere n⁹ p^o, s⁹ sola lex, aut similis iuris i⁹ tucio § 1.
¶ C⁹gr⁹ est bon⁹ possio⁹ dec⁹: du⁹ scilicet ex testam⁹, q⁹ a = § 2.

xy⁹ est, q⁹ libertis, patronib⁹, v^o partib⁹ p^otriciis s⁹cedit,
vocat⁹ q⁹ tabul. 2^a est, q⁹ i⁹re scriptis hereticib⁹ polli-
cet⁹ p^otr, et ideo vocat⁹ 2^a tabular. Et octo, ab i⁹ tucio, n⁹ p^o,
vnde liber⁹, y⁹de legimi, y⁹de cognati, y⁹de vix, et u⁹ p^otr,
y⁹de dec⁹ p^otr q⁹ q⁹ ex familia, y⁹de patroni, patron⁹ =
q⁹ et liber⁹ eor⁹, et y⁹de cognati manumissoris.

1^a est, q⁹ liberti, id est, sui herede⁹, et q⁹ suor⁹ loco s⁹, puta
liber⁹ em⁹ p^otr usq⁹ ad p^otr, v^o ari succ⁹ p^o. 2^a est, q⁹ de-
fenti agnatis, et patronis, hon⁹ q⁹ libertis, et agnatis.
3^a est illor⁹, ad q⁹ vocat⁹ cognati, q⁹ alicui⁹ patroni. 4^a est, q⁹

(1)
ut j §. seq. de bon⁹ possi.

l. l. c. yde vix, et uxore.

§ 3.

despote parvula vix ad successor uxoris, et vice mutua vocat, excluso fisco

¶ Reliqua bonorum possessiones sunt solate, et ad p̄d̄ictas reducitur. Unde sly magr cy duabz ex testam̄ sex bonorum possessiones ordinariis, si lex, v. novy ius, v. S. C. dat alicui bonorum possessionem testam̄, v. ab intestato, illg dicimz q̄ extraordinariis. Ex p̄p̄ly ē j. l. 2. ff. de veter, et mil. posses. Nē dicitur creditores suis actiobz exp̄p̄xi remonzi, ac p̄cip̄t̄do eludḡ libent, et partibz q̄ni sp̄atiz; agnatis, et cognatis diez cy ad p̄cip̄d̄ bonorum possessionis p̄fini

§ 4.

¶ Portio a n̄ p̄cip̄tis parti j̄ q̄m̄ accrescit, v. si nullo extiterit p̄ edictum successorium, q̄ j̄ seq̄ti s̄ gradu admittit. Primo repudiate bonorum possessionis, statim seq̄ti j̄cipit curare t̄p̄p̄. Dies ad bonorum possessionem agnoscedḡ p̄fini, ul̄s s̄, q̄, ut curat, oportet, qd̄ iudicis copia s̄: ut accipis, et rei: curatq̄ ad die sciz n̄ trini. ¶ Cuius bonorum possessionis j̄tra t̄p̄p̄ statuty conḡ iudice agnoscere sufficit

§ 5.

Tit. 9. de acquisitione per adrogationem.

Acquisio per adrogationem est manus accipiendi per uxorem, quod persona et usufructus bonorum adrogationis eius, quae re dedit, j̄ adrogationis transiit ad patrem adrogatorem. Et in omnia adrogationibus (his de p̄tis, q̄ capitis diminutio p̄erit) adrogatori patri oly pleno iure accipit. ¶ Hodie t̄p̄ solḡ adrogationis usufructus ad j̄tax n̄alij libentorum illi q̄rit, adrogatq̄ filii j̄ adrogatione vita defuncti successio ad adrogatorem p̄tinet nisi sup̄sit adrogati libent, v. si j̄p̄abes decesserit.

§ 1.

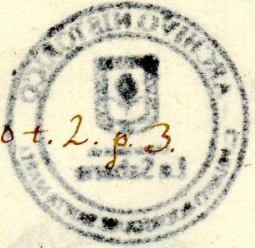
l. lo t. 16. p. 4.

§ 2.

¶ It̄p̄ q̄ debitis gre adrogationis factis n̄ tenet adrogator ip̄so iure, sed nomine filii convenit, eod̄ n̄ satisfactis possit creditores auctoritate magistratoy b̄a adrogati possidere.

Tit. 11. de eo, cui libertatis causa bona addicuntur.

Additio bonorum est: manus accipiendi per uxorem, quod b̄a

l. lo t. 2. p. 3.

eig, q decepsit, relictois, suo testam^{to} lictatibg, et hqrede n ad-
 epte addicte ei, q cauet, datis fideiusoribg, se creditoribg
 satisfactury. Si m hqretas illig, q lictatas reliqr, n udeat.
 pr illi, cui lictas e relicta, u alig, petere sibi addici bona
 defyci cy causioe de satisfacido creditoribg. ¶ Cetero eg-
 qq successor defyci, et sexsi, qbg lictas directe, u p fideico-
 missy e relicta, exyt liberi, qsi bā forgt a fisco occupata.
 ¶ Et bis sic additis cessat upditio ipsoxy ad satisfacidy
 creditoribg. ¶ Et suffit, qd lictatas codillis relictz fuerit.
 ¶ Dymo certy s, nly ee successorz pdicti jtestate defycdy.
 ¶ Et ille, q repudiaverit hqretaty, pot jteqxy restitui,
 et itery adire, q additio sel facta, et lictatas n cessabyt.
 ¶ Ad maxy jllqeg huic tituli plegite lqg fin. Cod. de tes-
 tamentis.

§1.
 §2.
 §3.
 §4.
 §5.
 §6.

**Lit. XIII de successibus sublatis, que fiert
 per bonum poseor. ex S.C. Claudiano.**

Per uxory qly bonz ptozes fiert, similes bonz poseoribg;
 sd h sblaty e, et taty mo creditoribg dat officio iuris bona
 possidere qia ei utile visy faerit. ¶ Et q sblata e p uxri-
 ty actio ex S.C. Claudiano, ex qd si libera mulier se d-
 ugebat alieno sexu d dnyria qz. Dni fiert gilla, et a-
 mittebat sbg sug, i cuiq poseor mittebat Dng sexsi.

§. iuris

Lit. XIV de obligationibus.

Obligao exaliter appellat, se sjculy, qd abstrigimur ad al-
 qd, ed tury, nalis, civilis, et ptoxia. ¶ e, qqtatis sjculy,
 ex qd nlla oxit actio, sd soluti dytaxat jhibet repetio.
 Adis e obligao, qd oxit ex accepto bnfio, et ea, qd defy-
 dit ex pecunia mutuo data filiofam. ¶ Obligao civilis
 e iuris civilis sjculy, qd neate abstrigimur alq resol-
 ydy Ly mg civitatis iura, qq qd, aut loibg stuta e,
 aut certo iure civili spbata, ut verbory, et literary
 obligaoes, jnumeryq alq ex iure qptay orty. Ptoxia,
 seu honoraria e, qq ptox ex sua iurisdioe stuit, qd

l. 5. t. 12. p. 5.

§12. 25. §11. ff. de peti.
 hered.

lis ē, qd̄ orid̄ ex istuto, v̄ ex iure iurgdo. l. 2. §. vlt̄ ad 5.
C. macedon.

§ 2.

(2)
l. 1. §. 2. ff. de pactis.

¶ 2^a obligatio dicitur ē, qd̄ oris obligatio, v̄ ex dactu, v̄ qari,
v̄ ex delicto, v̄ qari descendit. Pactus ē dicitur juxta duos, seu ē pactio
duorum, pluriusve j̄ idē plarū dicitur. Dactus ē, dicitur juxta duos, ex qd̄
utriusq̄ obligatio nascitur. Unde qd̄ donatio obligatio sly j̄ alteru-
tro parit, n̄ ē dactus, s̄ pactus, v̄ dactus j̄ perfectus. Dactus aliḡ trasla-
tūq̄ donū, ut p̄prio, mutui v̄ aliḡ n̄, s̄ soliḡ usq̄, immodatū, p̄-
cariū, qd̄ qd̄ ē, qd̄ tradit̄ res eij p̄ carū, et s̄ p̄rio, locatū, p̄igno-
ratū, et depotū. Non traslatūq̄ donū, aliḡ ē j̄ uliūq̄ t̄q̄tū d̄gitū,
ut depotū s̄ p̄rio, aliḡ j̄ uliūq̄ d̄gitū, et accipitū, ut depotū eij
p̄rio, p̄ignoratū, locatū v̄

In traslatūq̄ p̄iculo rei trasferenti n̄ noscet. j̄ n̄ traslatūq̄,
si j̄ uliūq̄ t̄q̄tū d̄gitū, recipitū q̄ tenet de culpa lata, si j̄
uliūq̄ d̄gitū, et recipitū de lata, et leri sly: si j̄ uliūq̄ t̄q̄tū re-
cipitū de levissima

Pro qd̄q̄ j̄ illis d̄gitū, notare: qd̄ quicq̄ s̄, de qd̄q̄ qd̄ j̄ dactūq̄
p̄ tenet: carū fortuitū, dolo malo, culpa lata, culpa le-
vis, et culpa levissima l. 5. §. 11. ff. immodatū. Carū fortuitū ē,
ex qd̄, qd̄ n̄lla hōij v̄ v̄dea potuit p̄videre, aut p̄visū j̄pe-
dire. l. 18. ff. immodatū. Dolo malo ē v̄is caliditas, fallacia, et
machinatio ad circumveniedū, fallēdū, et decipiēdū alij ad-
hita. l. 1. §. 2. ff. de dolo malo. Culpa ē h̄ loco: factū, v̄ omisū
j̄ vultū, yde alij d̄gnū j̄ p̄re

Culpa ē lata, levis, et levissima, qd̄q̄ ex dicto opponit̄
tōidē diligētiā q̄m, j̄ p̄ima scilicet, seu minima, media seu
exacta, et maxima, seu exactissima. 1^a ē nimia negli-
gētia, idē, n̄ j̄lligere, v̄ n̄ facere id, qd̄ oris j̄lligere, v̄ facit. l. 213.
§. fin. et l. 223. ff. de v. s. 2^a ē, omisio, eij diligētiā, qd̄ vulgo ho-
es frugi suis rebq̄ adhiberi solgt, h̄c q̄ dolo h̄c. l. qd̄ v̄er-
va 32. ff. depoti, et l. 29 ff. immodatū. 3^a ē, qd̄ vix culpa ē, et p̄xi-
ma accedit ad carū fortuitū ē: omisio eij vigilantiā, aut
diligētiā, qd̄ diligētiāq̄ patetam suis rebq̄ adhibet. Unde
oppositū culpe, de qd̄ qd̄ tenet, diligētiāq̄ apponere d̄bt. Carū
fortuitū p̄stgt̄ j̄ solo mutuo, n̄ j̄ aliis dactūq̄, n̄ culpa

preceperit casu, & obijtat duptio, & mora arg. l. 9. C. de pigno-
rat. act. l. facty 23. de R. I. l. l. C. imodat, et l. 9. §. 3. ff. de V.
O. De dolo deq. des tenet arg. l. 23. de R. I. et l. l. §. 7. ff. de positi

Rursus facty aliq. e. in nonatq. ut da ut des, facio, ut fa-
cias, facio, ut des, aliq. nonatq. ut p. t. lo. locao ff. facty no-
nati pficiunt quatuor mis, scilicet aut re, aut verbis, aut li-
teris, et sepsu; nonati pficiunt re t. ty

Lit. 15. quibz mis re contrahit obligatio.

Illi facty, seu obligaoes re Thi dicit, q. q. p. tra sepsy Thgry,
req. rei traditio ea l. p. facta, ut res tradita j eod. g. re, v. j
ead. sp. re. restuat. Cigni s. mutuy, imodaty, depoty, et pig-
ny; mutuy e. facty, qo certa q. g. titat dat alxi ea l. p. ut ea-
de ip. a. g. titat eod. g. re redat, n. j ead. sp. re: mutuy m. ex
codicty e. qd de meo fiat tuy, et j his rebz t. ty s. f. it, qas
numera pondere, et mensura st. g. tes j. h. damg, ut eor. f. g. t,
a. q. b. g. recipiunt, et ad nos n. ill. q. ip. s. q. id eod. g. qualitis aliq. re-
vertit, ex mutuo nascit a. o. certi, q. g. appellat. idictitia actio

l. 1. p. 5.

In debito p. exor. facty soluto, p. j. da. reobligat reci-
piet, atq. si ei mutuy facty fuisset. l. 9. C. ad l. falsid. l. 3. de R. I.
idcirco j. ey ead. idictitia dat actio. Et j. p. uberes et n. obligat
ex mutuo s. e. tuor. x. aut. h. e. recepto, ita n. q. ex j. debito p.
exor. soluto, et ab eis s. e. aut. h. e. recepto, ni j. facti locu-
pletiores. l. 13. §. 1. ff. de idit. j. debiti

§. 1. l. 15. r. 29. p. 3.

Imodaty e. facty, qo res alqa gratuito, et certo mo. u. g. da
tradit. s. b. l. p. e. ip. r. g. j. ead. sp. re. restuat. q. differt a mutuo, q. h. acci-
piet rei donuy as. req. et ob id p. cuius rei ad illy p. tinet, n. v. is, cui
imodat, q. a. l. rei custodid. g. exactis. m. g. cur. g. p. staxe debeat,
de casu t. p. fortuito, ut dicty e. n. tenet. Ex imodatu. o. x. actio
imodati, q. g. p. t. e. e. directa, et tria.

§ 2.

l. 3. t. 2. p. 5. et tot. tit.

Depoty e. facty, qo res alqa alicui custodid. da. tra-
dit. s. b. l. p. e. i. g. d. j. ead. sp. re. restuat, qd p. t. e. e. cy. p. t. io. ut j.
depoty. q. x. alibz, v. s. e. ullo j. p. ax. l. ax. ibz. Trip. e. v. otaxiy, qd
sponte sequestre, qd lite p. g. d. p. te, fit et miserale, seu nea-
xiy, qd ex neate p. t. id e. caa. tumulty, j. p. d. j. x. uing, v. na-

§. 3.

affragij, qd qeng depoti faboralig e, qg votarij, j qo la depotarij
re obligat, teneatq de dolo, n v de negleca, q q no pti ami-
co q custodidq tradit, n ei sd sup faculti id jputari dot. Ex depo-
to qd qd dng orijnt adon depoti directa, et tria.

§ 4.

Pignus e, dacty, qd debito qd sup alq tradit credito-
ri securitp crediti, ea lge, ut soluto iptero debito eadp spee
restuat: hgc in spees q pignus vocat a pigno eo, qd res oppio-
noxata manu tradat, q qd differt ab hypotheca, qd n tra-
dit creditori, n cy v reij mobilis manu tradit pt. Ex dactu
pignoris idip dpp ipeti actio pignoratitia directa, et
tria ulitarsq utriqg dngis versat j h dactu.

§. t. 13. p. 5.

Lit. XVI de verborum obligatione

Verborum obligao thit p stipulaop. Stipulaop e, verborum decep-
tio, qd qd u, q interrogat, datury facturyve, qd interrogatq,
respondent. l. 3. § 1. ff. de v. o. ex qd dng pncipaliter actioes, qd ddi-
tio certis, si qd, qale, qm stipulet, qd stipulata, si pexty sit.

§ 1.

Et qd solpt qadq verborum formula oij dppi debere, vq da-
bit: dabo: Hodie qd qdq verbis ex leonina spituoe (mo
utery dngitij illgat, qd alter velit fieri pt, et sic nil refert,
qa loqua fiat interrogao, et responso

§ 2.

Stipulao e stipulao, puraj die, et ob idior. In pura
statj perzdi ius ipetit: j stipulaoe j die, qregq tota dies fini-
atj ymissy peti n pt, h statj, ac ymittit, debeat. **Stipulaop**
annua, qd qd voret, pura, et petua e, sd post morty stipula-
toris obstat pacti exceptio heredi. Et nota, qd quia, si de-
bet, nye ispicies caput gni, qno, si debet, j fine teneber-
nis gni.

§ 3.

§ 4.

Stipulaop collata j alqj fuy exproy e idionalis, d-
cepta qd ob nativa idioe, svi: si capitoliy n aj qdo exo, qdo
morty effy sortit, idionalisq stipulaois spees q big, mi-
tit ad heredes. Nota j sup, qd die cedere, et venire, differt:
cedit dies, cy capit debere; venire, cy pt exipj. In pura
stipulaoe utryqj fno e. In obligaoe j die cesit, die n venit,
j idionali ppdpte idior, nq cesit, nq venit.

affragij, qd qeng depoti faboralig e, qg votarij, j qo la depotarij
re obligat, teneatq de dolo, n v de negleca, q q no pti ami-
co q custodidq tradit, n ei sd sup faculti id jputari dot. Ex depo-
to qd qd dng orijnt adon depoti directa, et tria.

§ 4.

Pignus e, dacty, qd debito qd sup alq tradit credito-
ri securitp crediti, ea lge, ut soluto iptexo debito eadp spee
restuat: hgc in spees q pignus vocat a pigno eo, qd res oppio-
noxata manu tradat, p qd differt ab hypotheca, qd n tra-
dit creditori, n cy v rei j mobilis manu tradit pt. Ex dactu
pignoris idip dpp ipeti actio pignoratitia directa, et
tria ulitarsq utriq q dngis versat j h dactu.

§. t. 13. p. 5.

Lit. XVI de verborum obligatione

Verborum obligao thit p stipulaop. Stipulaop e, verborum decep-
tio, qd qd u, q iproxat, datury facturyve, qd iproxatq,
respondent. l. 3. § 1. ff. de v. o. ex qd dng ipficiat actioes, qd id-
tio certis, si qd, qale, qm stipulet, qd stipulata, si jexty sit.

§ 1.

Et qd solpt qadq verborum formula oij dppi debere, vq da-
bit: dabo: hodie qd qd verbis ex leonina ipituoe (mo
utery dngitij illgat, qd alter velit fieri pt, et sic nil refert,
qa ipena fiat iproxao, et responjo

§ 2.

Stipulatio e stipulaop, puraj dis, et idior. In pura
statj petjdi ius ipetit: j stipulaop j dis, qregq tota dies fini-
atj ymissy peti n pt, h statj, ac ymittit, debeat. **Stipulaop**
annua, qd qd vixet, pura, et petua e, sd post morty stipula-
toris obstat pacti exceptio heredi. Et nota, qd quia, si de-
bet, nye ipicies caput gni, qno, si debet, j fine teneber-
nis gni.

§ 3.

§ 4.

Stipulaop collata j alqj fuy exory e idionalis, d-
cepta qd sb nativa idioe, svi: si ipicio lij n aj qdo exo, qdo
morty effy sortit, idionalisq stipulaois spees q big, mi-
tit ad hgedes. Nota j sup, qd dis cedere, et venire, differyt:
cedit dies, cy ipit deberet; venire, cy pt exipj. In pura
stipulaop utryqj fnis e. In obligaoe j dis cesit, dies n venit,
j idionali ppdpte idior, nq cesit, nq venit.

¶ Si certo loco solutio facienda destinatur, quae pura stipulatio
tacite habet idem, quia scilicet ad locum venosiliter perveniri potest. ¶ Idem, quod
ad personam, si proxime refertur, stipulatio non dicitur, sed autem
dicitur, aut pura, quod statim valet, quod in personam namque si certa, non
more obligatio.

§ 5.

37

§ 6.

33

¶ Nam stipulatio est non tantum stipulatio, sed omnia sunt etiam
et etiam, et quae facta, sed quod factum stipulatione dedit, debet adij-
ci pena pro ea, quod tenet difficile obligatio, ut si tibi feceris,
tunc pro nomine decem aureos dare spondes.

§ 7.

Tit. 17. de duobus rebus stipulandi et promittendi

Duo rei stipulandi sunt, quod eodem tempore ex eadem causa, et ex eadem causa
solidum stipulati sunt, ea lege, ut una tantum res illis debeat.

l. 2. t. 16. l. 5. 12.

Duo rei promittendi sunt, quorum singuli eodem tempore stipulati, eodem tempore
tunc, et ex eadem causa solidum, et proximate promittunt.

¶ Et hoc in obligationibus solidum singulis stipulationibus debet, et
promittentes singuli tenentur solidum (secundum ex novel. 99) et utraque obli-
gatione una res vertitur, et aliam debent accipiendo, vel solvendo totum
ius obligationis extinguitur.

§ 1. l. 1. t. 16. l. 5. 12.

hodie non potest solidum, sed
pro mixto, nisi aliam
solvendo, vel ab ipso l. 10. t. 12.

§ 2. p. 5.

eodem 2. d. t. et l. 6.

¶ Sed ad illas obligationes una est stipulatio, nisi quae vetat,
quae non est mixta pura, aliam idem, vel sub idem obliget, cum dicitur
sa utriusque obligatio, accipit de die, et idem uni abscripta prode
quominus aliam statim mixta potest, quia haec personae coheret, debito.

Tit. 18. de stipulatione servorum.

Jugum servorum quibus ad suam et mortuo habet, ex persona ipsius Domini sui
potest stipulari, pro eo et quae addit haereditate, quod tamen carum vices Do-
mini sustinet. ¶ Unde servus, si Domino, sibi sive, sive alicuius sti-
pulet, sive personaliter Domino accipit. Idem est si filio respectu patris
ex causa affectiva, et adoptiva. ¶ Sed cum factum (sug ipsius respi-
citur, vel uti iure, agere) servus stipulatur, sibi, non Domino accipit. ¶ Et
servus Dominus stipulatione unicuique Dominorum et domina portio
accipit, nisi unum ius, aut nomine stipulatur. Quod
autem uni Dominorum accipit non potest, vel uti, si res, quae stipulatur est
servus si alium Dominorum, alii accipit.

§ 1.

§ 2.

§ 3.

+ qdo scilicet iuberet poses-
 soxi, ut fesset stipu-
 laōp ~~qppmūda~~
 op dolly abfury §.1.

Lit. XIX. de divisione stipulationum.

Stipulaōes alig sū iudiales, alig ptoxiq, alig iurisdictionales,
 alig deq. Inēs. §. 1. qz a mexo iuris officio xficiyct, uode
 dolo cautio de psegdo seruo, q fuga ē, restitudo eiq pto.

§. 2. §. 2. qz a mexo ptoxiis officio xficiyct, ut cautio dgni i fecti,
 e loatory, qz pstatu copit, vicino suo dng pdiy xuing
 carie mingitū qmittit illi op j d pntat l. 7. ff. de d gno i fecto, et
 hēres loatariū, qbz alqd j d p, v sb d d iōe relicty ē, qmittat
 loaty post diei, v d d iōis ex pty pstatu l. 5. §. 5. ff. ut poseōe
 loat. §. dilitiq qz stipulaōes ptoxiary numi stingt, qbz
 ab qdilibz cozebz v p d iōes vitia venaliy manifestare
 l. i. aq. l. si v d iōis ff. de q d i l i t. edict et hic Mijer. p docte
 explat stipulaōes iurisdictionales. §. 3. qz ex iurisdictione
 pty oxigt sē ullo iuru, qary totid pene sē p exā, qot d i c t.

l. 2. t. 16. lb. 5. R. §. 3.

§. 4. §. 4. qz sū qz j t d y i u b r e p t o r e j t e r d y i u r i s o f f i c i o j t r o p o n y t, v u t i q s a l r y p r e p u p i l l o, v d e x a t o s t i p u l a o.

Lit. XX. de inutilibus stipulationibus.

Inutilis stipulaō ea ē, qz nllly i iure y d u c i t e f f y, et h f i t
 xāe rei j stipulaōp d e d u c t y, xāe p s o n y s t i p u l a t i o n i s, v g m i t
 t p r i s, xāe f i q, et xāe c a q, q t a q q f i t s t i p u l a o. R a o e r e i
 s t i p u l a o d t o r e e d e r e d o n i o m o s b i e c t a. §. 1. De r e i, qz n e,
 n e q e e p t j r e x y n a n v a l e t. §. 2. I d e d e r e s a c r a, r e l i g i o s a,
 v s g e t a, v d e h o e l i b e r o, v d e r e p r i a, a d e o, u t q s i t h p e d i m t y
 c e r e t, n r e s i r y c a t s t i p u l a o. I d e d e s i c o m e r c i a l i a s e f a c t o
 y m i s s o r i s j m e r c i a l i a r e r e x a i, n s b d d i o e, q d o s e i l t i m e r c i a l i a f i g t,
 q s t i p u l a x i p t. I q m n a s u a d o n i o m o e x c e p t a s i j o b l i g a o p d e d u c i
 n e q a q q p o s i. §. 3. I t y a l i e n i f a c t i y m i s s i o i u t i l i s e, v u t i, s i
 s p o n d e a s t i t y a l q d d a t u r y, q x i i v u l i s e v u t i, s i r e p i e t u r y, v e f f e c t u r y,
 u t t i t y a l q d d a r e s p o n d e x i t.

§. 1.

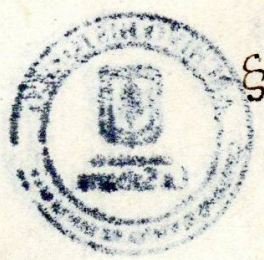
§. 2.

§. 3.

§. 4.

§. 4. Si qz alig qz ei, j cuiq postate ē s b i e c t y, s t i p u l a t i o n l a g i t, j u p t a m ē s t i p u l a o, u t q i l l y u n g q s q s i b i m e r a u q r e r e t, s d h e t i p u l a o v a l e t: m i j a u t S e i o d a r e s p o n d e s?

Y. t. H. p. 5.

Y. l. l. t. 16. lb. 5. R.

q̄a illud mihi dare spondes, aut scio, ut is mihi redeat. In d. Se-
 ig m̄dato aōe mihi, qd accipit tenet restituere: si q̄s q̄ copulare sibi
 et extraneo stipulat, dimidia t̄q̄ stipulatori debet, et alia pars
 extraneo n̄ dicit̄, n̄ stipulati accrescit, s̄ accidit i legatis, q̄a s̄p̄u-
 lis collegataris ab initio toty debet, ut sup̄ d. 2. de legatis, qd̄ h̄ac
 m̄a, et aliis dactibz dici n̄ pt, ut explat Paltia hic. Patz q̄ si sti-
 pulat filio, i seruo sibi acq̄it, q̄a vox unig ē alig, n̄pe i ad-
 v̄tis, seu v̄fectis.

¶ Inutilis q̄ fit stipulāo, si alia res d̄ineat i i terroza-
 oē, et alia i responsioē, ut si q̄s d̄cep̄ petat, v̄ s̄b idioz, et tu quiq̄
 p̄mitas, v̄ pure, et e d̄verso. S̄b nat̄q̄dy, qd̄ i caribz, i q̄bz qd̄ ad-
 jicit, v̄ detrah̄it stipulāo, si d̄ixitaz responsioē illico pla-
 cuerit stipulatori. H̄ic obligāo i illd, qd̄ i responsioē d̄inet̄:
 vide Paltia hic, et q̄ qd̄ ad ora i terrozaōe deducta refer̄t
 i p̄lex responsio.

¶ R̄aōe p̄sonary fit iutilis stipulāo, et i qd̄q̄ p̄stratis
 iuitu, n̄ h̄ic, i ex patre, filiq̄, i ex seruo, et d̄ny; s̄d h̄ n̄ ipe-
 dit, q̄ filigam patri suo n̄alite obliget. l. frater a fratre
 38. ff. de idioz i deb; i mo v̄ q̄ cibilita cuibet extraneo. l. 57. ff.
 de iudiciis, seruo v̄ s̄ly ex dictis axo. l. i p̄sona. 22. de R. J.

¶ Infirmitas Oris n̄ patit, ut mutq̄, et oō surd̄q̄ stipu-
 ly. ¶ Et id̄ i furiosis, et i his, q̄ n̄d̄ r̄aōis capiūt. ¶ Pupillq̄, et q̄
 i q̄t̄q̄, id̄ ē, septeniy n̄ ex̄cepit alios, et s̄o tutoris aut̄h̄e obligare poss̄t,
 n̄ q̄ ipsi aliis obligari poss̄t, ni q̄ tutoris aut̄h̄e. l. 18. C. de iure delib.
 Pater ā n̄ pt i t̄ponere sug aut̄h̄, ut i p̄uberes, aliis obligor, q̄ filio
 i patre q̄t̄ male adhibuit aut̄h̄q̄ n̄lla. i p̄t̄a d̄ct̄a. l. 4. ff. de iudic. ni
 de castigsi peculio, ut i p̄a d. 2. t. 28. ubi Paltia, et q̄lof̄ Decq̄ ē i pupil-
 lo x̄i r̄aōis. l. 1. C. de sac. Cōcl̄es, et p̄ona. oōv. At̄.

¶ Idio i p̄olis vitiat stipulāo, q̄a cy n̄ p̄ōs p̄sumi, duos i h̄-
 res animo d̄turbato, ac errore adhibuisset talq̄ idio, s̄t p̄sumit
 i testatore, q̄ s̄p̄ credit, v̄lūisse sug d̄y p̄p̄ effey sortiri, ideo app̄ō
 talis idiois arguit i i h̄yribz d̄efy voly t̄arisi idio v̄ n̄axia, ut
 si Coely digito n̄ attingo, facit stipulāo hexi q̄ pura.

¶ Stipulāo, dacty p̄ny p̄st̄q̄s q̄ p̄t̄io ē. v̄ i p̄t̄o p̄st̄ulat
 publicq̄ i scriptur̄ p̄tes p̄ntes f̄uere n̄axia, usq̄ ab eo f̄ides.

§ 5.

§ 6.

§ 7.

§ 8. § 9.

§ 10.

§ 11. l. 2. t. 16. lb. 5. R.
 et l. 23. t. 11. p. 5.

adhuc, ut n̄ absq̄ allego, eꝝ legitime p̄baverit, petuo illi
stodij ex.

§12. ¶ Raõe fig, et deceptiois verborum hęc stipulão: pridie,
postidie mortis meꝝ, v̄ patris, v̄ dn̄i mei, v̄ pridie mortis eius
dare spondeo? n̄ valebat, sed hodie cy d̄p̄sḡ d̄p̄t̄ij respiciat, valet.

ead. l. 2.

§13. ¶ Propostera stipulãois deceptio, v̄ si exas, t̄ accideris, hodie da-
re spondeo? hodie q̄ valet j̄ dotibꝝ, ex j̄ obligãõibꝝ q̄bꝝ b̄r̄.

§14. ¶ Stipulão
cy moriet̄ p̄missor, v̄ stipulator, v̄ q̄ textig, valet.

§15. ¶ Verby p̄mississe j̄ scriptura repty j̄ portat q̄ stipulãõp̄
ac p̄d̄p̄t̄e j̄ texnõgãõp̄ing oia solḡnita acta p̄sumyt, ut j̄ §. s̄ito
seḡp̄t̄iv̄ tituli.

§16. ¶ Si p̄p̄ res j̄ stipulãõp̄ deducgt, et s̄p̄lita respon-
det p̄missor, ad oẽs tenet, alias ad eas t̄q̄t̄y j̄ q̄bꝝ respondet.

§17. ¶ Ut alii det, v̄ fiat, stipulari n̄ posumꝝ, ut dicty eꝝ, q̄
q̄d̄q̄ alii acq̄ri m̄ã n̄ j̄teret, p̄q̄ng t̄q̄ ut p̄missa metu p̄st̄p̄t̄e
stipulari nobis n̄ p̄hibemur.

§18. ¶ Quia t̄q̄ debitor, v̄ j̄tex-
e, ne p̄noxia sua distrahgt, p̄ stipulari extraneos, v̄
creditori.

§19. ¶ Qui alij facturꝝ p̄mittit, n̄ tenet, ni p̄ena p̄-
missor.

§20. ¶ It̄ nemo, qd̄ suꝝ eꝝ, v̄ futurꝝ eꝝ ultra stipulat.

§21. ¶ Si de alia re stipulatoꝝ, p̄serit de alia p̄missor nulla eꝝ
huc obligão.

§22. ¶ Raõe caꝝ stipulãoes, ut illitã figt, v̄ n̄ figt, n̄ valet
l. 7. §. 3. de pactis. l. 1. et 2. ff. de d̄dit. ob t̄uxp̄q̄ caꝝ, n̄ q̄ s̄e ulla
caã factꝝ, v̄ mutui, aut depõti, oppõta scilt̄ exceptioe.

§23. ¶ Stipulão idionalis t̄q̄sit ad heredes stipulatoris, et
p̄missoris.

§24. ¶ Qui t̄ ḡno, aut t̄ m̄p̄se stipulat, au p̄mittit, n̄
p̄t̄ d̄m̄xi, ni totꝝ ḡng, v̄ m̄p̄s̄is t̄ elapsꝝ.

§25. ¶ Et cy p̄mittit̄ pu-
re, t̄q̄ pot̄erit agere, qd̄ p̄t̄erit̄ t̄p̄p̄, j̄ qd̄ solvi p̄t̄, n̄ m̄
stat̄j̄ decet venire debitor cy sacco. l. cy dicimꝝ l. 5. ff. de so-
lucõe, n̄ m̄õca m̄õca nocet. l. 2. ff. de iudic.

hodie d̄q̄ aut̄ n̄ arionat̄
j̄llõit̄ dec̄ d̄ix̄p̄l. 2.
t. 1. p. 5.

Tit XXI de fideiussoribus.

Jugdoq̄q̄ a n̄ s̄p̄ ei, q̄ p̄mittit, t̄q̄ eꝝ credere, cautiḡerit
alij asumere, q̄ obligãõp̄ illꝝ j̄ se recipiat, p̄missore q̄q̄

V. t. 12. p. 5

remagte obligato. Fideiussio a est dacty, qd qd recipit alieno o-
bligato qd qd p[ri]ncip[ali] si debitor p[ri]ncipalis moratur. Unde qd h[ab]et
recipit obligato, vocat fideiussor. ¶ Iura qd civis obligati
accedere p[otes]t, et n[on] t[er]m[in]o y libero t[er]m[in]o, sed qd y seruo. ¶ obligatio qd fi-
deiussoris qd t[er]m[in]o ad eiq[ue] h[ab]et red[er]e. ¶ Et p[otes]t adhiberi qd obligato
p[re]terita, et futura.

¶ Fideiussoribus iura obvenit multis m[od]is. 1° ex epistola
Hadriani, cy regulis solidy tenegy, exceptio dicitur decessa e[st] il-
lis, vi cuius sp[irit]u creditor a regulis fideiussoribus, qd solvendo
e[st] litis instanz y p[ro]p[ri]e p[re]s[ent]e petere. 2° ex beneficio ordinis, s[ed] ex-
ceptio cecenois, seu d[is]cuo[n]is, novel. 4. Justin. qd gre fideiussori-
bus exanti debet, reg[is] p[ri]ncipalis, et beneficio cedendarum actio[n]u[m], qd cre-
ditor tenet cedere actio[n]em suam illi, qd paratq[ue] solvere ad ex[em]p[lu]m
fideiussoribus, solvut[ur] repetat. l. in fideiussor ff. h[ab]et t[er]m[in]o.

¶ Fideiussoria obligatio accessoria e[st] p[ri]ncipalis, qd fit, ut il-
la m[ax]ime exp[re]ssive salty e[st] n[on] q[ui]at, m[ax]ime a q[ui]at, ut exp[re]ssat Gal-
t[er]m[in]o hic; m[ax]ime a e[st] obligatio j dec[em]p[er]o, v[el] abluere, qd j qu[is]q[ue] v[el] ab d[omi]n[ic]o
v[el] m[ax]ime stat[im] daret, qd p[otes]t. ¶ Fideiussor solvendo y p[ri]ncipali h[ab]et
q[ui]e y m[od]o dacti ad q[ui]e. ¶ Grece, v[el] latine p[otes]t fieri fideiussor. ¶ In
q[ui]a solennitas iuxta iuxrenise p[re]sumit, qd scriptura verba
apta s[un]t, illa s[er]p[er]dere, et q[ui] p[ri]ncipalis fuerit, se j alq[ui]o j t[er]m[in]o
scribi fideiussor[um] fideiussore illi. l. 4. § penult. ff. de fideiussor[um].
v[el] t[er]m[in]o. l. q[ui] tacer ff. de l. 1.

§. 1. et d[omi]n[ic]o p[ri]ncip[ali] ex actio
§. 2. fieri j bonis p[ri]ncip[ali]
§. 3. l[ib]er. l. 9. r. 12. p. 5.

§. 4.

d. l. 9. r. 12. p. 5. et auth.
p[re]ter C. de fideiussor[um].

§. 5.

§. 6.

§. 7.

§. 8.

l. 2. r. 16. lb. 5. R.

Tit. 22. de litterarum obligationibus

Litterary obligatio e[st] dacty iuris civilis; qd scriptura iux-
ta obligat is, qd scripsit. Iuxta a se mutuo numero futu-
re spe accepisse j scriptis s[er]p[er]d[er]e fuerit, ni iuxta bigny n[on]
numerat[ur] pecuni[am] exceptio[n]e obiecta, postea litteris
effectualiter obligat

l. 1. r. 1. p. 5.

fra scripturary fa-
cendarum reperit l. 13.
r. 25. lb. 4. R.

Tit. 23. de obligatoe ex consensu.

Dacty illi de se p[ro]ficia dicit[ur], j q[ui] solo signu s[er]p[er]d[er]e citra
op[er]e rei iuxta scriptura, aut verbory solennit[er] nascit[ur]
obligatio: Eligunt s[er]p[er]d[er]e p[ro]p[ri]a, v[er]ditio, locao, ductio, societas,

et mandaty, j qd ea oia veniunt, qd ex hō, et qd p̄staxio-
porter; j stipulacōibz ea oia sola, qd ex sup̄ior p̄t̄y exp̄s
stipulacōi adiecta s̄.

Lit. 24. De emptione, et venditione.

Emptio, et venditio (sicut dicitur in l. 1. §. 1. de re alia al-
cui tradita dato certo p̄t̄o, pecunia p̄t̄o) alia ē, qd s̄
scriptura fit, qd ē illa, qd p̄t̄o s̄, atq̄ de p̄t̄o sup̄ior fue-
rit, la p̄t̄y n̄dy enunaty s̄, n̄q̄ archa data fuerit; alia, qd
j scriptis, qd n̄ aliter p̄fecta ē, ni jstrum p̄t̄o s̄ p̄t̄o s̄, et
j mody recepta, p̄t̄ibz qd s̄ scripturis p̄fecta fuerit, qd
defectibz j pugne p̄t̄ibz a p̄t̄o recedere licet, ni archa
j t̄venerit, qd j cu p̄t̄o p̄dit p̄t̄o; si ā p̄t̄o atq̄ v̄-
ditōr, hic duplicatas restituit; qd q̄ nulla p̄t̄o fit, s̄ p̄t̄o,
h̄ p̄t̄o debet certo. ¶ P̄t̄o ē j arbitriū textij collato s̄
p̄dit eff̄ p̄t̄o, ita ut s̄ textij arbitret, valeat; eo m̄ax-
bitate, n̄ valeat.

§1.

§2.

§3.

¶ Venditō rei p̄t̄y, j mixta pecunia p̄t̄o debet, n̄
ā j aliis rebz; alioq̄ n̄ facile decerni p̄t̄o uter p̄t̄o, et
v̄ditōr s̄, necq̄ res v̄ditōr, qdve p̄t̄y, ideo t̄c p̄t̄y p̄mu-
tāo diceret, qd separaty ab p̄t̄o sp̄s p̄t̄o; et ita p̄o-
culy melig, qd Carig, et Sabing j Homerio fydari p̄t̄o.

¶ Absoluta venditio rei v̄ditōr, s̄ Imody, ita, et p̄culy,
lt res n̄ dy tradita s̄, ad p̄t̄o p̄t̄o, m̄o n̄q̄ dolo, n̄q̄
culpa v̄ditōr j t̄venit, aut p̄culy custodiē usq̄ ad tra-
diōp v̄ditōr ius cepit, qd q̄ n̄ dy tradita, adhuc
ipse d̄n̄g ē, v̄ditōr rei, v̄ditōr, et alias actōr, p̄t̄o, ut
t̄q̄q̄ d̄n̄g agat, cedare debet.

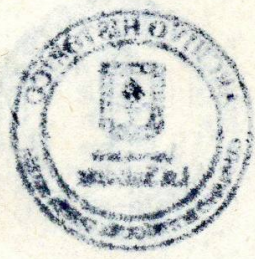
P̄culy ā evictiois (qdo scit res p̄t̄o exicit, idē,
p̄ p̄t̄o s̄cis aufert p̄t̄o a vero d̄n̄o, v̄ ab alio alig
actōr j re h̄t̄e) s̄p̄ ad v̄ditōr p̄t̄o. l. si j v̄ditōr ff. de
evictioibz. P̄culy deq̄ publicacōis, qdo scit p̄t̄o au-
thē p̄d̄ia j publicy redigunt, forte ut figt̄ j cilia ad d̄n̄ctōr
maxiy, v̄ ut aringet j mercedē b̄metōr̄y gre traditōr,
ad v̄ditōr p̄t̄o. l. 33. ff. locati; post traditōr v̄ ad p̄t̄o

§^e tot. tit. 5. p. 5.
et tot tit. 11. lb. 5. 12.

2. 13. tit. 25. lb. 4. 12.

1. 2. r. 16. lb. 5. 12.

1. 1. et 2. tit. 17. lb. 9. 12.

¶ Cuius ob idioe p optio celebrari, emeq n j mex- §4.
cialis h d veditioe aq ex pto

Tit. 25. de locaoe, et conductione.

l. tot tit. 8. p. 5.

Locao e tradio usq rei p pto. Ductio v tradio pni y una rei: n m
pno, et vditio solo desu sul, atq de pno mit, pficit, ita locao, et
ductio, cu ly merces pnta e, qz usq adeo optioi similis e, ut
eisdz rebz, et rulis pnt, et pnt locatori locao, ductori vero
conduccio.

¶ Si merces j arbitrii tertii collata adhuc iocata s, a §1.
pntibz ty postea certificda pnt e locao, n j nonatq factq
aop pscriptis verbis parit, seu j factq, qz p solq facti nar-
raop pnt. ¶ Si qm pnt n j murata pecunia, ad pnt pntat. §2

¶ Emphyteoseos pntio (id e, cu pnt pnto pnto gnu- §3.
a poptioe pnta, cuiusq pcedit) nq vditio, nq locao e, s d p-
pnt factq sps ex Zenone parit; j qz si de rei pculo nl
jnt pnt acty s, totiq rei pntiq ad dny, parlatiq v ad
Emphyteoty spectat, a illd: res pnt tota, tye nl dabit Em-
phyteota; n y pte pnt, n ita liber exit.

¶ Duptio ut ex artificio maã opq fiat, mercede certa §4.
illi pnta vditio e; qd si ex ductoris maã locao e.

¶ Inq pnt ex pnta duptioe pnta fuere, n n et qz bõ, §5.
et ego pntari debpt, seu, qz naã factq fieri postulat, t de hu
dupty n s, hqz j factu locaois, cu s bõ fidei, serrqda s. ¶ D- §6.
ductor de levi culpa tenet l. 5. §. 2. ff. Imodati, ni s ductor
vestim^{ti}, arqpti, aut ium, qz sui maã maxime diligere qz
xyt. op. ubi pnt de elect j 6, et factq locaois ad ductoris
h redz tgit.

Tit. 26. de Societate.

Secund tot. tit. 10. p. 5.

Societas e, factq sly desu pnt de honesta, et iusta lucra,
v dgni Imuncao. Dign boxy, et certq negotiaois ve-
niri pnt societas. ¶ In qz, qz e lucry, aut dgni pacta s,
serraxe oportet, qd si nl dupty s egas pnt, et j lucro, et

§1.

§2. j dno juicp referre decet, pasici qd queyt socii, ut alxi plg
 §3. luxi, alxi plg dgni obveniat. ¶ Iu nimo, et qd iung lu-
 cri pty ferat, de dno s n teneat. ¶ Pasq j luxu adiecta,
 j dno qog adiecta videt, qa qgy e, ut imoda cuiq rei, ey
 seqgt, qg seqyt j imoda, et ita ait theophilg, id, qd expimit,
 e rela omisit.

§4. ¶ Dissolvit societas renytiaoe, qd fit, ut qg post renytia-
 ois obvenere imunicgda n snt, ni callide qd societati ideo
 renytiaverit, ut solg spectaty luxu dqueret. ¶ It p finit soci-
 §5. tas morte alig socii, ni alid spacty. ¶ It p negotio finito,
 §6. tpre ngotiaois expleto. ¶ It p publicaoe, seu stificaoe oig boxy,
 §7. ng mortis apparat. ¶ It p boxy cesioe, qd nl alid e, qd misera-
 §8. le iuxis remediij, qd debitor ha sua oia dimittit creditoribz,
 h ius seqt, ut ppx qd alieny n pos detundi j carcerem, aut
 j carcere detineri.

Socij j re socij sly tenet apponere diliget exactq, seu tgy-
 ty, qgtg j re gria, t j aliena exactisng ponere solet. Ex
 societate nascit actio p socio utiqq directa, cy utiq. s Dng.

Tit. 27 de mandato

Mgdaty e dacty sly sepu stat, qd negotij alqd alcuu pra-
 tuito pexedy imit, et suscipit: quqz mus sicut v m mgdgtis
 gxa, qdo alqz tibi mgdat, sive mgdgtis, et mgdatarij, sive al-
 rig tgy, sive alrig, et mgdgtis, sive alrig, et mgdatarij, nec
 obligat, qd, si mgdatarij tgy gxa mgdat, n mgdati actio
 nascitur.

§1. ¶ Cij gxa mgdaty fieri dit, cuiq emolumnty respit, et
 ideo, qa mgdaty, ut litis sb usurijs crederet tibi, et alxi ex-
 §2. pedit tua, et aliena gxa fieri dit. ¶ Et sic de alijs. ¶ Mgda-
 §3. ty gxa mgdatarij tgy, ptyg dailij, qd mgdaty e, et ideo n
 e obligatorij, qa nemo ex scilio mgdati obligat, secq
 si excedat tres applicis dailij, v uti uxqdo, ac laborqdo.

§4. ¶ Mgdaty rei turpis, s a boz mores n valet, n ul-
 §5. la s mgdgtz dat actio. ¶ Mgdati finis excedere n let, et
 ideo benignioris spr, si litig tibi mgdaverit, ut fydy 50.

l. 20. 21. 22. et 23. tit
 12. p. 5.

EXORDIUM

Cy nullig rei meto attingere valeamus, cordatissimi
alyni, qⁿ p^rix eis fidamina, eisq^e exordiy stabilire co-
nemur, hac de ca^a mihi p^rntis gni curricula jmg:
q^e subit Justiniani tacare jstuoibz. Est m^o ma^o jsta-
tio firmissima colyna, q^e fidamp^rty, q^e lapis g^eula-
ris, ubi tota Jurisprud^e machina reclinat. Cerep^rq^e q^e-
d^ritibz vastissim^o, ac v^rxy utiq^e Juris, q^e Canonici, q^e
civilis patetissim^o hostiy: epigra^m in res pusilyq^e re-
m^o figurat^r p^rix p^rix cognaculy; epigra^m est m^o sinapis
rem^o, id q^e fecyde q^eleb^r demydaty, q^e dilig^rz, et labo-
rioso Agricola polluerit o^m oley maxim^o eradit, de-
myq^e abit j arbor^o, q^e volucris obtingit idoneq^e. Talis
q^eppe fecyditas ex avidua n^rz tacate jstuoiv fexa-
cissime evenit: cui^o q^ed^r semina r^o aspectu pusila da-
my apparet, v^rxy ubi a p^rexto, roduloq^e iⁿrigata A-
gricola fuerit, j jmg^r coalescit, aug^r q^e j arbor^o, j ra-
ma, et j rixulta undiq^e p^rxy p^rtya, j q^ebz aves jore-
gg^r. Vocor aves, h^o est, Jurisprud^e disputores, q^e vultu
celer^o volucres legibz p^rntis ad excelsa reh^r an-
duaq^e q^erv^o sup^rg^r. V^rxy m^o dilectissimi mi, v^rxy
est avid^o jgenij v^rxy laboris amatio jscribere, non^o
studij humectare, ut mgdatio Jurisprud^e fexaci-
bz p^raniculis p^rter eor^o legat^r fruct^o; n^o si solis
v^rxi acuminis rob^ribz fixi eradatis (amoxio p^rie
spao) v^rxy exor^o, v^rxy ignoraq^e, et hebetud^o adipiscamini,
p^rdicte Aug^r acutissima et excel^rtissima jgenia, q^e t^o j
ma^o exngt p^riditibz, q^e q^e suis v^rxy curaxit, et De-
licatissim^o Britanic^o Vates

Ingenij studio, si n^o aq^{at} herescit,
V^rxy telly asidug cos n^o p^rstet opem,
Ingenij studijs, alio^o tenit q^eq^e sicut,
Tella temp^o acuit, cos acup^o tenit.

Totius q̄ rixibz nimio conamine, studioq̄ p̄ rigit, vos in-
cliti, ac generosi mei alyni ad m̄g p̄p̄q̄ jcybere fidi: ad
r̄y ip̄i jcremy meo x̄io sudore, defatigatōe, et r̄ip̄lia to-

ty me dūq̄ toty me offere, totyq̄ me exponi. Veniet
q̄ ad h̄ Patris r̄ip̄is ubamp, cui v̄i n̄er labor

q̄ ab cedat, atq̄ obsequy. Rosigaxq̄ Virginis tute
laxio m̄g, n̄ n̄ Beatissimo Jo-

sephi, eig castisim̄i sponse, et An-
tonij Pictarijsis, v̄iq̄ coelico:

laxy q̄ tana r̄ioe fugitū,
demyq̄ j m̄q̄ pillul:

txis musgi hono.
p̄, ac r̄ix, et

Reip. uti
litay

...

...

...

...

...

...

...

...

EPITOME INSTITUTIONUM D. Justiniani Sacratissimi Principis LIB. I DE IUSTITIA ET JURE.

Iustitia ut sic: e[st] i[us]q[ue] et p[er]petua soluta i[us] sui cuiq[ue] tribu[nd]a. Sed i[us] p[ar]te i[us]t[ri] repell[er]e, et scriptu[m] i[us] septies i[n] die cadit iust[ri]. Et id[em] n[on] q[uo]d eod[em] statu p[er]ma[n]et, q[uo]d dicitur de illa p[ro]cedere de iustitia i[n] abstracto, seu de iustitia habituali.

L. 1. t. 1. p. 3. et p[er]mi ei[us]d[em] tit[ul]i et p. ~~atq[ue]~~. (1)
auth. de n[on] alip. aut p[er]mut[ur]
S. ut g[er] coll. 2. l. ob. ep. 14.

Dividit iustitia i[n] legal[em] q[uo]d p[ro]ter imitatio[n]e p[er]fecte or[ig]inat[ur] ad iustitiam b[e]n[e]ficia[m] et d[e]stru[ct]ivam, q[uo]d b[e]n[e]ficia omnia d[e]stru[ct]ivam i[n] p[ro]ter imitatio[n]e p[er] p[ro]ximos meto[n]i; et imutivam, q[uo]d reddidit unicuiq[ue] res p[ro]pria p[er] equalit[er] rei redit[ur] ad q[uo]d debet i[n] d[e]mutatio[n]e; ita N. A. P. (2)

(2)
L. 2. q. 57. et 67. art. 3.
L. 1. tit. p. 3.

Iurisprudentia e[st] Divina, atq[ue] humana reru[m] notitia, iustitiam atq[ue] iustitiam scia. Iurisprudentia i[n] ex p[ar]te actio[n]is tradit[ur] s[ic] ne iustitiam rei p[er]plexitate, aut raritate reru[m] p[ro]ximitate, aut studia d[e]fferat, aut maxime ex iustitiam tradit[ur] cui[us] e[st] d[e]pl[ur]im[us] aspectu[m].

S. 1.
S. 2.

Iuris p[ro]cepta s[un]t h[ec]: honeste vivere, alii i[n] iustitiam, ius sui cuiq[ue] tribu[nd]a. Et t[er]t[er]o ius d[iv]i e[st] publicu[m] et privat[um]. Ius e[st] q[uo]d publicu[m] respicit utilit[er]. Ius q[uo]d privat[um] respicit utilit[er]. Publicu[m] dicitur i[n] male, q[ui]t[ur] et civile, de q[ui]bus i[n] s[er]m[one] t[er]t[er]o agemus.

S. 3. l. 3. tit. 1. p. 3.
S. 4.

TIT. II De iure naturali Gentiu[m] et Civili

Ius naturale e[st] q[uo]d iustitiam n[atu]ralis omnia a[n]i[m]alia docuit, ideo maxime feminas appetere, liberos p[ro]creare, p[ro]creatoru[m] educare (q[uo]d e[st] i[n] brutis omnia h[ab]ent) q[uo]d iure p[er]cellimur. Ius civile e[st] q[uo]d q[ui]sq[ue] civitas statuit, q[ui]a i[n] ip[s]a civitatis peculiare; q[uo]d i[n] r[ati]o[n]e iudic[is] ab omni populo custodit[ur], vocat[ur] ius q[ui]t[ur].

L. 2. tit. 1. p. 1.

S. 1.

Ius civile a sua q[ui]a civitate, i[n] legislatore n[on]n[on] sortit[ur], iuris q[ui]t[ur] civilis s[im]plex p[ro]lati appellat[ur].

S. 2.

Romanorum, utpote nō lig significans. Int̄ seque sive nāle d-
nare hōibz oibz, sē n̄ solis, sive civile d̄nare solis, sē n̄ oibz;
sō q̄ q̄tibz oibz, et solis

L. 2. tit. 4. p. 7.

Sive q̄tibz d̄p̄r ē, et lēry, et lēry. lēry ē: qd̄ j̄ corr-
upta nālis rāo j̄ta oīs hōēs, statuit, ut Religio, j̄ Deo,
pietas, j̄ Patria. Et lēry ē, qd̄ p̄ hōm̄z nō corruptior usua,
et hūm̄is reatibz id̄ excoꝛtibz optes sibi p̄stuerit. Et ne-
cessitate scilicet ut sive si repellere p̄dixerit bella, ex bello cap-
tivitatē, ex captivitatibz servitū. Sive nāle, qd̄ oēs libe-
ri nascēb̄t, ex utilitate dimaxit. Inp̄tios factz, et co-
mexcia.

§ 3.

¶ Sive civile d̄p̄r ē: scriptz, et n̄ scriptz. Sive qd̄
exp̄so v̄su populi Rom. q̄ ab̄iq̄ eis sive q̄ scriptz scriptz
ē, eis q̄ sp̄cēs s̄ rex, n̄p̄e lex, plebiscity, Senat̄z vultz, p̄j-
cipuz placita, Magistrū edicta, Responsūq̄ P̄ud̄oz. Lex
oralita scripta, defici: iustoz p̄ceptz, iustoz p̄hibiō, j̄ diffe-
renti p̄missio, ac delictoz coexcoꝛio: sp̄calit̄ q̄ ut sat̄
ē: qd̄ populo Rom. Senatorio Magistratu j̄ternoꝛte, s̄
uti vultz, p̄stuebat

§ 4.

L. 4. tit. 7. p. 7.

Plebiscity, qd̄ v̄ legi h̄t, ē, qd̄ plebs plebeio j̄terno-
ꝛte Magistrū, veluti tribuna p̄stuerat. Plebs differt ā
populo ut sp̄cēs, a q̄ere, aut s̄ pax a toto, et plebis appel-
latz exceptiv̄ patritij, et Senatoribz ceteris civēs signifi-
cat. Populi q̄ t̄j Senatores, q̄ patritij, q̄ nobiles, q̄ j̄ no-
biles vixi d̄numexgē.

§ 5.

¶ Senat̄z vultz ē, qd̄ Senat̄z vice-populi ob dif-
fili illiḡ p̄rogāz ad lō p̄t̄p̄d̄q̄ iuber, atq̄ p̄stuit ad q̄q̄q̄q̄ta

§ 6.

Senatorū nūq̄ n̄q̄t̄ p̄fuisse existimo. P̄cipuz placit̄, si-
ve p̄statio ē, qd̄ p̄cepto animo lōw̄ d̄p̄d̄q̄ ob postat̄ p̄ p̄a po-
pulo t̄glatz statuit. P̄statio q̄ ē d̄p̄r: oralis, et p̄sonalis. P̄
ē, qd̄ nā sua oēs p̄orrigit oēsq̄ ligat; eisq̄ s̄ tres p̄cipuz sp̄cēs
n̄scripta decreta, et edicta. N̄scripta s̄ ep̄istolz, q̄bz p̄j-
cipuz vultz, s̄ p̄sibz ob cāq̄ publicā respondit. Decreta s̄
p̄cipuz s̄ j̄ta liḡt̄v̄ solp̄nita p̄nyctat̄. N̄scripta q̄ et dec̄-
ta ad viliū oīz cāq̄ facta ext̄p̄d̄t. Edicta d̄q̄ s̄ oralis

L. 2. et 17. r. 1. p. 2.
L. 4. ff. de p̄i p̄xi.

Principium igitur, quod iuxta alleg. dicitur, species spontaneo motu iura
na fitit ad utilitatem subditorum. Edictis accedunt decisiones quibus
per iuris veteris auctoritatem dixerunt. Istos personales dicitur,
quod prout eis non expediret, cuius gratia edictum sit, ut privilegium esse
diploma.

¶ Magistratus edicta, seu iura potestatis, aut honorarium
ei quod potestates introduxerunt adiudicandi, et supplendi, et corrigendi iuris ci-
vilibus gratia propter utilitatem publicam, et quod legibus habet, et quod edictum, quod super
certis articulis. Ad diles curules faciebatur.

¶ Responsa prudentium in iuris consultorum et quibus a vasa-
re iuxta scripturam facultatis exat data, quod usque iuris pon-
dy obtinebatur, ut nequaquam iudicium ab his recedere fas esset.

¶ Ius civile non scriptum, sive studio est ius moribus diu-
tinis tacito usque sequi iudicium sive scripto introducit.

¶ Id quod ius a Sacerdemonibus memoriis magisteribus cura,
seu studer obsequiis ortu habuit, et ius ortu scriptum ab
Atheniensibus leges scriptas custodierunt.

¶ Studio aliud dicitur ius, alia potest, alia dicitur, quod
leges scriptas iure ponit, et observat, id proprie vocat studio,
cuius ius non potest. De quo servat aliquid adhuc a nul-
la lege scripta defuit. 3^a dicit, quod servat ius illius, quod est de-
potus a lege scripta, et abrogat ius legum humanarum. Et a studio ob-
liget de copulativa requirit, quod est xalis, seu honesta, quod appo-
ne decem sive prescripta, quod hanc frequenter auget, et quod legislatoris
ipso iuramento, saltem iuramentum, quod sicut iuramentum a iure scripto
per ipsum principem, quod disponat, quod studio huius habet, et hanc dicitur
obliget.

¶ Sapientia quod ius naturale per immutabile est: cum in a Deo
ipso, quod natura naturae a Deo dicitur, immutabile permanet, assumit a
sua causa petuitur. Ius ortu iuris quod immutabile est, cum sicut ipsa na-
tura ad hominum iustitiam, eorumque moribus iheros igniculos dicitur
tis, de qua cecinit Reg. Propheta: signatum est super nos lu-
men salutis tui Domine. Iuris est quod immutabile, cum potest defixi nec-
tas, et vocat, quod illud iudicium. Ius ortu civile per defuetudinem, et
per oppositum leges derogat. ¶ Verum ius mixtum ad personas res, et

en pract no ai nada kerro
y p defender, y sra se atipoe
al oido de la ley 3. r. 1. l. 2.
n.

§. 7.

§ 8. extra facultas latie-
ne of el Consejo de las
tilla

§ 9.

§ 10

l. 3. r. 1. l. 2. n.

§ 11.

l. 2. et 8. tit. 1. p. 1.

§ 12

ad eam pertinet. Et a personis quibus exa ista est, et qui incipit dicitur

Tit III De Jure personarum.

Personarum divisio est triplex. 1^a in homines liberos, et servos. 2^a in eos homines, qui sunt sui, et alieni iuris. 3^a in eos, qui sunt sub tutoribus, et curatoribus, aut, qui neutro iure tenentur. ¶ Liberi sunt, quibus naturali facta licet facere, quodquod libet, nisi sit, aut iure prohibeatur. ¶ Servi sunt, qui iure gentium alicuius domini sunt magis obijciunt.

¶ Et appellatur servi non a servitudo, sed a speculatoribus captivos in bello servituti iubebatur, ne occiderentur, cum magis iustitia respicit. Captivos servos vivere, quod mori iugiter. ¶ Accidit quod dicitur ab Anco Marcio de Romo, quod feminam captivam servituti amiserat. Appellatur quod ingenuitas, et quia si in ingenuitate, seu domo, et quia ab hostibus manucapitur.

Servi quod, aut nascuntur ex gentilibus, aut fiunt, et tunc ex iure gentium, id est ex captivitate, et ex iure civili, cum liber homo manum viginti annorum ad servitum perperam se ipse dedit, et tunc non bene toto libertatem ipse dedit auxilio, et cum propter eximiam captivum ad mortem dignabatur. l. quod ultimo ff. de personis, et in dicitur quod servi per nos. ¶ Inter servos non est differentia manuum, et mixtis servitibus, cum servus mortuus est perperam. l. servus 20 ff. de Re. Si iuxta quod nullus est magis mortuus, quod aliquid. Inter liberos et differentia sunt multae, alij in se ingenui, alij vero libertini.

Tit IV De ingenuis

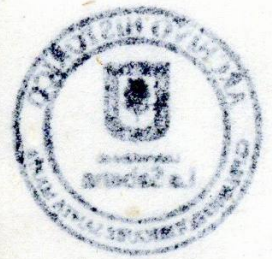
Ingenuus est, qui statim ac natus est, liber est. Sufficit in Matre, et in solo conceptione, et in solo partu, et in solo partu tempore longum esse, ut liber quod nascatur, quia uterino calamita. Matris noscere non debet, et quia quod iuramento est, in nato habet quod sui dominij. ¶ Putata servitute natalibus non officit, non de facto sequitur manumissio quodquod ingenuitate detrahatur, quia licet quod servitute sit, non ideo servus est. l. 12. c. de ingenuis, et non nisi liber est libertate. l. quod si fragmentum tetentis iuris, non nisi possidet in possessione. l. 10. §. 1. de acquirenda possessione.

l. 1. t. 22. p. 1. § 1
l. 1. §. 1. de stat. hom. § 2.
l. 1. t. 21. p. 1. § 3.
l. 1. t. 21. p. 1. § 4.
l. 1. t. 21. p. 1. § 5.
l. 1. t. 2. p. 1.
l. 1. §. 1. ff. de stat. hom.

§ 5

§ 1

l. 1. t. 16. p. 1.
l. 2. t. 22. p. 1.

aria, qd q̄ t̄grit j h̄redes. ¶ Et p̄ tutor, v̄ curator cor̄i sa-
 tydare, q̄ captiv̄ pignori b̄. ¶ Aōē s̄bdiaxia n̄ tenet
 p̄roxer, v̄ p̄sider, q̄b̄ tutoris d̄gdi ius ē, et ut satydaō p̄s-
 tet: s̄d q̄ satydaōp̄ exiōyt, ut laxelioēs, et alii, q̄ facta a
 se rer̄y pupilloy iup̄tario cogere p̄ōi, an satydaō
 s̄ idonea.

§.3. 9 6
 §.4.

Todo se observa en
 practica.

En
 l. tit. 17. p. 6
 En practica se excu-
 san los q̄ tienen cinco
 hijos legitimos, y na-
 turales l. 2. t. 17.
 p. 6.

d. l. 2.

§.1. ead̄ l. 2.
 §.2.

ead̄ l.

§.3. l. 3. cod. t.

§.4. d. l. 2.
 §.5.

§.6
 §.7

§.8.

Tit. 25. de excusatione Tutorum, et Curatorum.

Excusatio ē, alegatio j̄munitis, a tula, v̄ cura iustis
 ex cāis cor̄i magistr̄u d̄p̄tate positis. Cāq̄ ā h̄ḡ m̄i
 s̄ reat̄es: l̄x̄or̄y n̄r̄ḡ, s̄ive j̄ postate s̄it, s̄ive n̄, Ro-
 m̄y t̄riy, j̄ Italia 4, et j̄ p̄x̄or̄. 5. Cura q̄ munera pu-
 blica excusat. Adoptivi v̄ liberi, ita dem̄y, si a p̄p̄ig
 a p̄p̄dit̄y adoptati s̄it: it̄ nepotes ex filio p̄mortuo q̄-
 s̄yt, s̄d ita dem̄y, si viri fuer̄yt; mortui v̄ n̄ ni p̄loxi-
 se v̄ Repub. j̄ acie cecider̄yt, q̄a s̄p̄ vivere j̄t̄oyt l̄ḡ
 bello ff. h̄ tit.

¶ It̄ rei fiscalis, seu pecuniz ad p̄p̄p̄, ut ta-
 l̄ p̄p̄tis, q̄ curator q̄d̄m adm̄strat, excusat. ¶ Rei-
 pub. caa abs̄p̄, n̄p̄e loat̄y, eiḡq̄ comites, et m̄str̄i a
 t̄ula, v̄ cura j̄m̄iate, v̄ res̄p̄ta delata excusat. Suscep-
 t̄y ā, q̄d̄m h̄ḡ j̄t̄m̄it̄it p̄ uniḡ ḡni sp̄aū, q̄o aliḡ adm̄-
 strator dat. S̄d si regres̄s fuer̄it j̄t̄m̄y se on̄ḡ stat̄y reaf-
 sumit. ¶ Et pub. h̄p̄ iur̄y d̄iōz a sup̄iōda t̄ula, v̄ cura
 excusat, ne salt̄ pub̄ ūlitar̄ p̄ p̄x̄ivat̄y pupilloy j̄p̄e-
 diai: suscept̄y ā deferere n̄ p̄t, q̄a n̄ ē laborios̄y, tu-
 l̄ḡ iḡ iḡ coḡt̄y d̄tinuare.

¶ Propter lit̄, q̄ q̄ cy pupillo h̄t, n̄ excusat,
 n̄ lit̄ v̄ oū, v̄ m̄x̄is p̄tis b̄ōy. ¶ It̄ t̄ria t̄ul̄y, v̄ cu-
 r̄y n̄ affect̄y on̄exa j̄ pat̄rimoiv̄ separatis, q̄d̄m adm̄-
 trat, excusat. S̄d q̄si una eēt tula, si q̄ p̄p̄b̄y cedat, ex-
 cusat. ¶ S̄auptar̄ q̄, ¶ Et literar̄y j̄p̄it̄ia j̄p̄litari
 an̄exa p̄t̄e q̄ar, ne q̄d̄ suis negotiis q̄ j̄t̄r̄x̄e p̄t,
 excusat.

¶ A capiti inimico tutor test̄ḡto dat̄y q̄ excusat,
 videt̄ ā dat̄y, ut j̄ j̄t̄y catis pupilli negotiis j̄p̄licet l̄ḡ 6

§.17. ff. titic. n̄ d̄ excusat, q̄ tulq̄ ad mixtuos testori
 §.9. p̄mixerit. ¶ Si n̄ ob id, qd̄ qd̄ n̄ cognovit pater pu-
 §.10. pilli. ¶ Inimicitia capiles, si n̄ s̄ rescilia, q̄ excusat.
 §.11. ¶ Qui passim fuit staty d̄overig, a patre pupilliq̄ ex-
 §.12. cusat. ¶ Max̄ To gnis excusat. mix 25 excusatōe ap-
 §.13. ty n̄ ē, cy ad tulq̄ n̄ pōs vocaxi. ¶ Ne q̄ militi militati.
 §.14. ¶ Doctes pragmaticq̄, v̄ rhetoricq̄, v̄ meding
 Romq̄, v̄ j̄ patria sua j̄tra nuxy deputaty excusat.
 §.15. ¶ Pures vocatio a tula caās h̄t, si q̄arydḡ ybaē
 defecerit aliis j̄tra p̄scripty a l̄e t̄p̄ uti n̄ yhibet,
 q̄ se j̄mung a tula dicere vult ab ipsa daōe tu-
 l̄e n̄ appellet; v̄ si j̄tra, v̄ sup̄ c̄tessimiy lapidq̄, seu
 miliare a loco, j̄ qo tutor destinato stuty s̄, excuf-
 saois caās j̄ 50 dies stinuos, ex qo nobis tutorq̄ eē,
 exponere debet.

§.16. ¶ Tutor sp̄plex, daty totiq̄ patrimoiy, tutor ē. ¶
 §.17. Pupilliq̄ tulq̄ p̄xit, eiḡ curq̄ sbire n̄ cozi. ¶ Ce ma-
 §.18. xitq̄, it̄ se ignisuerit, j̄ cura uxoris suq̄ h̄t excufa-
 §.19. ozi nḡ s̄ j̄famir ē, q̄ mat̄riy d̄hit cy pupilla, ita et
 q̄ uxory pupillq̄ h̄t. ¶ Falsis excufatōibz liberatq̄, n̄
 ē excufaty.

Tit 26 de suspectis Tutoribz.

Suspecty q̄ d̄it, q̄ tulq̄, v̄ curq̄ ex mala fide p̄xit
 suspectiq̄, cumq̄ a l. 12 tab. defegdit. ¶ Daty ē ā iy remo-
 vedi tutores suspectos Romq̄ p̄tori, et p̄ov̄ciis p̄sidq̄-
 tibz eary, et legato y Julis. ¶ Suspecti oximq̄ adveny-
 geyq̄ p̄xit tutores j̄ptaxi p̄t, patrongtq̄, si a tula qa-
 si suspecty remoty s̄ famig, p̄axgd̄ ē. ¶ Suspecti ac-
 cusāo, q̄ari publica ē, idē, cuibz de populo sp̄t̄r usq̄
 adeo mulieribz mō pietate, aut p̄ro amore pu-
 pilli moveri videgt̄, accusare d̄edat.

§.4. ¶ Puberes ut suspectos suos tutores acufare
 n̄ p̄s̄, b̄ē s̄ puberes curatores suos ex scilio p̄axgt̄.
 §.5. ¶ Qui mala fide j̄ tula versgt̄ (tametsi d̄vites s̄t)
 suspecti s̄, et q̄ tutor defnaty ē, n̄ adhuc admistra-

fin. v. l. 1. 2. 3.
 et. 4. t. 17. p. 6.

V. tit. 18. p. 6.

§.1. t̄b̄n̄ r̄ene esta fa-
 cultad el t̄xi b̄ sup̄.
 §.2. vel Reyno por
 caso se corthe no
 notorio l. 2. t. 3. §. 3
 lb. 4. a.

l. 2. t. 17. p. 6.

qz atqz it, qari suspecto q̄ removeri p̄ Tutor obdolly re. § 6.
motu famig jcurrit, ob culpa lery n̄ que. Accusato de § 7.
suspecto, lite p̄d̄ḡ t̄, j̄t̄d̄icta ē ad m̄j̄tr̄āo. Et suspecti cog- § 8.
nitio exp̄t̄quit̄ morte pupilli, tutoris, v̄ curatoris.

Latitiga tutore, na pupillo alim̄ta deserat, pupillig j § 9.
p̄oeroḡ bono suoy mittit, et qz p̄ mox̄ḡ de teora futura n̄, da-
to curatore, op̄di p̄oer̄i latitiḡ q̄cy necare videat, q̄ alim̄ta

deneget) ut suspecto movet. Qui falso dicit, q̄a j̄nopiḡ n̄ § 10
p̄oer̄e pupillo alim̄ta deiceni mittit ad p̄fecty urbis pu-
niḡd̄. Id̄ḡ ē j̄eo, q̄ pecunia tul̄ḡ acq̄sivit. Et id̄ḡ si j̄liberto § 11.
tul̄ḡ luxory fraudul̄ḡa patroni p̄erij̄e p̄bet.

Qui fraudul̄ḡa tul̄ḡ q̄erit, la satydaoḡ de j̄d̄ḡ § 12.
nita offerat, ut suspecto, d̄ removeri, q̄a malevol̄ḡtia tu-
toris yosity d̄iutiḡ maligniḡdi facult̄ p̄stat: mali mo-
ner suspecto tutoris faciit, n̄ t̄ḡ paup̄tar, m̄o fidelitas,
et diliḡeā apponat.

LIB. II DE RE RVM DI- visiōe, et acquirendo ipsarum dom̄.

Tit I

De p̄on̄is iḡ, n̄ye videam̄ḡ de reb̄ḡ, q̄ary d̄ divisio ē, j̄ ear, qz § 1.
n̄ j̄ patrimonio m̄o, et j̄ ear, qz extra s̄i. l̄ḡ s̄i, qz j̄ h̄oy s̄i
comex̄sio: h̄ary 4 s̄i sp̄c̄is, res d̄ner, res public̄ḡ, res ur̄fa-
tis, et j̄gulory. Res d̄ner s̄i (qz iure n̄ali n̄ s̄ly hoib̄ḡ, s̄d
q̄ brutis ur̄y sui n̄aly p̄s̄igt) ut aer, aqua fluȳs, maxe, et
p̄ h̄ littora maxis, ad qz nemo accedere p̄hibet, dy m̄o
se ab̄stineat a villis, et mom̄tis, q̄ n̄ s̄i om̄ia iure q̄st̄iḡ.

Ad j̄ll̄ḡiḡ p̄n̄is tit. v.
tit. 28. p. 3.

Public̄ḡ s̄i, seu populic̄ḡ s̄i, qz ur̄y sui j̄d̄ustriat̄ḡ § 2.
oib̄ḡ, h̄iq̄ solis sup̄p̄etyt: h̄ary qz d̄ḡ s̄i p̄riat̄ḡ, et usu s̄ul̄, j̄
q̄b̄ḡ flum̄a port̄ḡ, j̄ q̄b̄ḡ oer p̄ic̄are p̄oer̄i, qz d̄ḡ usu s̄ly, ut
litt̄ḡ, et xipa. Litt̄ḡ ē loc̄ḡ tut̄ḡ j̄q̄ p̄port̄ḡ, et exp̄port̄ḡ mer-
c̄is. Et litt̄ḡ ē, qz h̄yber̄nḡ fluct̄ḡ max̄im̄y excurrit § 3.
et id̄, qd̄ j̄ max̄i litt̄ḡ d̄it, j̄ flum̄e xipa appellat. Cuiq̄ uf- § 4.
s̄ḡ s̄t d̄ict̄y, public̄ḡ ē: illiḡ v̄ don̄iy, seu p̄rietar, ad eos p̄ter
q̄ p̄ximory p̄d̄ion̄y d̄ni s̄i. Litt̄ory qz q̄ us̄ḡ la public̄ḡ s̄i iur § 5

re p[er]tinet; illig[is] q[ui]e p[er]tinet nullig[is] p[ar]ticulari, et max[im]e, et q[ui]e
s[ub]iacet maxi[m]e terra, et arena

§6

Iter u[er]satis, n[on] singulari s[ed] q[ui]e illis t[em]p[or]ib[us], q[ui]e ex al-
qua s[un]t u[er]sate, s[un]t res s[un]t. In[ter] res s[un]t res usq[ue] ad fing[er] mydi
publice usq[ue] ad p[ri]u[atum], et u[er]satis usq[ue] ad territoriu[m], seu pa-
trimonijs salte[m] curia[m] e[st] q[ui]e metas ex p[ar]te, ut thea-
tra, stadia, nemora, &c.

Co[m]munio[m] p[ar]trimonijs n[on] e[st] dicitur res, q[ui]e p[er] h[ab]it[us] n[on] s[un]t
comexio[n]i h[ab]it[us] alig[is] r[ati]o[n]e s[ed] e[st] p[ro]p[ri]e, ut margarite lapilli
j[er]maxi, fere bestie, thesauro &c.; alig[is] q[ui]e n[on] s[un]t, n[on] p[ro]p[ri]e e[st].
Itaq[ue] s[un]t tres spes: res sacre, religiosae, et s[an]c[t]ae q[ui]e s[un]t di-
ni iuris nullig[is] b[en]e s[un]t. Res sacre s[un]t: q[ui]e r[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
ces Deo s[un]t s[er]uatae, seu ad diu[ini] ministerij deputatae, ut
Eccl[esi]e calice, turibula &c., s[ed] captiuitas h[ab]it[us]

§7

§8

l. 13. t. 28 p. 3.

(2)

cas[us] i[ur]is h[ab]it[us] p[ro]p[ri]e t[em]p[or]i
de reb[us] Eccl[esi]e alien[is],
n[on] et l. 2. t. 14. p. 1.

Utilitas, i[m]moditas, p[ro]p[ri]e n[on] s[un]t

Res alienari p[ro]hibetur Eccl[esi]e (a)

Profan[us] sacro opponit[ur], ita dicitur q[ui]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e t[em]p[or]i
p[ro]p[ri]e aut[em] sacre sibi p[ro]p[ri]e, sacre e[st] loc[us] a, j[ur]is
q[ui]e sacre s[un]t edificatae, dixerunt q[ui]e edificio, adhuc sacer
mae, n[on] ab hostib[us] capiat[ur]. (b)

(3)

g[ra] de i[ur]is s[er]u[ati]o[n]e § 1.

l. 1. y[er] loca ff. de relig[io]ne.

§9

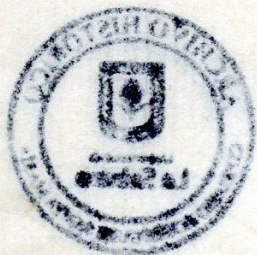
Religiosae res s[un]t, illa loca, q[ui]e p[ro]p[ri]e mortui illa[rum]
Religiosi addita s[un]t: religiosae loca q[ui]e p[ro]p[ri]e aut[em] facere
p[ro]p[ri]e, mortui s[un]t p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e: ideo socijs d[omi]n[is] p[ro]p[ri]e i[ur]is
to socio religiosae n[on] facit, n[on] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
xio j[ur]is alieni loca p[ro]p[ri]e d[omi]n[is] l[et] p[ro]p[ri]e.

l. 14. t. 28: p. 3.

l. 15. t. 28. p. 3. § 10

Res p[ro]p[ri]e dicitur, q[ui]e ab i[ur]is h[ab]it[us] certis s[er]u[ati]o[n]e
b[us] def[er]re, atq[ue] munit[ur] s[un]t, ut muri, et portae ciuitatis,
q[ui]e p[ro]p[ri]e pena capitis mltat[ur], ita p[ro]p[ri]e, p[ro]p[ri]e le-
gati p[ro]p[ri]e res s[un]t. Innumerat[ur] ex q[ui]e q[ui]e p[ro]p[ri]e, q[ui]e p[ro]p[ri]e s[er]u[ati]o[n]e
tiones s[un]t.

Res singulari s[un]t, q[ui]e p[ro]p[ri]e donia variis m[od]is a p[ro]p[ri]e
uatis acq[ui]r[un]t. Donij, sive p[ro]p[ri]e e[st] ig[itu]r de aliqua re p[ro]p[ri]e
feste dispon[unt] aut u[er]satis, n[on] l[et]e obsistat: d[omi]n[is] j[ur]is directi
u[er]satis, et u[er]satis t[em]p[or]i, et j[ur]is, et u[er]satis s[un]t, seu pleny. s[un]t h[ab]it[us] s[un]t
ig[itu]r p[ro]p[ri]e, n[on] u[er]satis h[ab]it[us]: l[et] q[ui]e s[un]t u[er]satis, n[on] i[ur]is

¶ xiij. § de q. utryq

¶ Rexy donia a rjgudis acqxyt, i iure nali, seu eg-
ty, i civili, tribz mis acqxyt, rexy donia, iure egty, occu-
paoe, accessioe, et tradioe. Occupao e mis acqxydi iure
egty, qo rex Oralis i comexio pota cedit i occupati, si
nullig, aut nullig, eig Dno speret.

§. 11.

¶ Si spes occupaois: venato, aucupij, piscaco,
hostitas, et iugtio. Venao cadit a quadripedes feras, et au-
cupij a volatilia, et piscaco a pisces. Duo s agty pexa, a-
lia fexq nq, alia mgsueta. Si q n ay sua na fexoses
s, ut leon, et urxi, sd q, q n retingt egdy eydi, et redeydi
Iusuetudq, et qbz libery vaqdy, q cyq voluerit na, i sti-
tit lity, nulligq donio addicat, ut leporer, pdices, et apes, ex
qa fexary na seq, duar xulas j illis e obsexgdas.

§. 12.

¶ Si ad statj, ac capte s, occupgtij fyt: qd e
nullig e, i occupgti scedit, q si j alieno fydo capte fuerit.
Dno t rultgte, eig fydy nimini jxedi let, alias ei tenet
aore i iuxiaxy. ¶ Si xula e, qd fexq capte, tuz ee jllig, do-
nec j tua custodia s, qd si illg exafexjt, ita ut difficilis s
eary afrequo, tye occupgtio fyt.

(A)
§ 13 l. iuxiaxy 13
§. ult. et l. 23. ff de j
iuxiis

¶ Si fexa citvestris ab alqo vulneret, ita ut d-
similita pos capi, n efficit vulnegrus, ni eg caperit, cy re-
alis apheo, s valde remota, cyq mlta jta supma cadg-
tia labrax, jta calico n cadgt

§. 14.

l. 15. tit. 26. y. 2.

¶ Mgsueta agtia s, q n na, donio pxiatoxy ad-
dicat, qbz lity vaqdy facultz denegavit: hoxq alia s
a na mgsueta, ut galling, et gexer domesticq. ¶ Apes
a n s hgm, ida q ni j tuo albo est jclurg, tuz ee n jlli-
gty: jmo lx j fydo tuo fecerjt alqos fasos (seu selubar, j q-
bz stringt met, s exa, et yollis) epimone qbt pt se fuxit
vitio. ¶ Alia, qz p accp s cicuxata, h e ante mgsuefac-
ta, et pavone, colybz, sxxi s qz ex Iusuetude ire, et re-
dix volgt eo usq tua ee jllig, donec rrexydy Iusuetudg
deseruerjt. ¶ Galling, et gexer domesticq n s fexq na, i-
deoq lx Ipecty tny effuxerjt, tui s, et q eos accipit alio

§. 15

(5)
l. 5. §. fasos ff. h. t.
§. 16.

§. 17.

l. 2. t. 23. p. 2.

§. 18.

mō lucragdi fuxty dmittit

¶ Hostitas ē, rex ad hostes ptingit, et ipsorum hostium iure belli p occupoz acqriso. Rex iure postlimini, et fictioe legis Cornelie, si mag postat exasert, et ad suos reversi fuerit, gtiqz recuperat libertate.

§. 19.

¶ Iustus ē: mobilij eorum rex, qd nullij s occupat, ut rapili, et alia, qd s fittore maris jvenit, ut thesaury. Et nota iustior n fieri oculis, sed manu.

§. 20.

Iq de occupatōe eigz spcebz, nyc de aōe, qd nā dō ē, qd mō acqzōdi iure pgtay, qd res accessionis addyt dno rei prialis: tripp ē, nalis, j duxtrialis, et mixta. De, qd sola nā opgte pmit. Apr ē, paxty, allubio, circylubio, et albei mutāo. Paxty agty moxy mi s, mo ex te = minis aalibz mis aditi jt, n v si ex maxibz. Iq di = gdy de gūllis mis cy qad xupedibz qd paxty: nyc s puc = ty s paxty tydi, ita et paxty portio ē qd g mulieris, et vjcexy matris, n j mēto itaq paxty vstas seqt.

§. 21.

¶ Alluvio ē, jeremy latz qōvi flumis ita paulatim aleg p dno alqd adiciat, ut jllq n pō qy qōqz ppo = xis mom adiciat. I s ellubio ē decremty latz qōvi flumis ita paulatim aleg p dno alqd detrahit, ut jllq n pō qy qōqz ppo = xis mom detrahat. I s j ppetu flumis vicino p dno ad pty ē, vicinis remanet. Arborez g, qd tydo mō adhzereyt, et tqd radices egereyt nyc jt.

§. 23.

¶ Circylubio ē jeremy ad fag jsulz redacty. Isula ā ē, terra aquis circydata. Apr ē maxima, seu nalis, et fluvialis, seu casualis. I occupgti dcedit. I s j mō flumis s, mis ē eoxy, q p pima p dia hgt q mo latudis eg = cy q p dny, q p xipz s: qd si alxi pti p p mior s, eig ē ay, q ab ea pte p dia possidet. Sd si aleg apex sed fag jsulz a flumie redacty s, eig remanet, eg fuit.

§. 24.

¶ Albeg ē sora illa p qd flumie dillabit: gtiqz albeg a flumie dexelicty eoxy fit, q p dia ly xipz p p miora hgt ly latudis unigcuiqz: novz v jcipit publico fieri: flumie ā j gtiqz albeg reverso novz albeg dexelicty eis accedet,

(6) arg. l. 1. §. 1. ff de ac = qrd. v amittit p of.

(1) l. 5. §. idg. 2. ff de rei vjdic. (2) l. 2. §. ut iqu ff ad lg. Aquil. (3) l. fructu ff de rei vjdic. (4) l. 1. ff de jspicij. vstre (5) l. 7. c. de rei vjdic (6) l. 7. §. 1. ff. h. tu §. 22.

q^a xij^o agros her

I Apex iudicij n̄ definit eis eē, cui⁹ fuerat, cy iudicāo spēs fudi n̄ mutet, et auferat eis poseōz, ⁽¹⁾ si auferat p^oriat⁹ eis, iudicāo ce^og^ote q^oari post^oluminio i p^oriat⁹ staty re^otituitur. ⁽²⁾

Accessio industrialis ē, q^o facta, et industria hois x^onic. ⁽¹⁾ Itē si eis spēs: spēficāo, textura, fusio, mixtio, difficāo, scriptura, et pictura. Spēficāo ē nou^o spēi y^oductio, id ē, noua alq^o d^ois affectio. **I** Cy ex aliena mā noua spēs affecta ē, refert h^oce ad p^orioz, et xud^oz m^og^o redigi po^oce an n̄: p^orioxi ca^osus, q^o ⁽¹⁾ p^oriox ē m^og^o, et spēi D^ong exit: j^o caru, q^o spēs i^oducit do^oniy nascit, s^od q^oa nemo d^obt cy alix iactura locupletari q^o doniy m^og^o, ⁽²⁾ spēi ad^oipiscit, tenet a^ore j^ofacty ad q^ostimāz at si q^o part⁹ ex p^oria, part⁹ aliena spēs alq^o fecerit, q^o ad p^orioz, et xud^oz staty reduci n̄ p^ot, v^o uti si suo vino, et alieno mele muloy miscuerit, eis spēi sēdubio D^ong ē, cy n̄ slū opex⁹ sug dedoxit, s^od q^o p^oriox ei^ode m^og^o p^ostitoxit. Si ā spēs ad p^orioz m^og^o reduci po^oceat, ut var ad ax^oty v^oet⁹ d^oniy exit, y^oxata scilt p^oriox q^od iuxit ē j^o toto q^od toty, id^o q^o ē i^o p^ote q^od p^oriox. ⁽³⁾

Intertextura, seu iunctio, et accessio: spēalix ē dicta, adiectio illa, q^o alix rei, oxngoz, ag^ooz, aut p^oficipdi cāa ad hibet, j^o ead^o xūla obsexat, ut q^od q^od alix rei addit, ut eius part⁹ fiat, id toti cedat, ⁽¹⁾ ex p^ori p^oria. **I** Si q^o alien⁹ p^ourpux⁹ q^o p^orioxi, aut ali vestim^o i^oteru^oerit, et p^oriox i^o p^ourpux⁹ x^o, t^o accessio^o vices cedit vestim^o: D^ong t^o p^ourpux⁹, et ill⁹ spēdicare n̄ p^oōs, cy i^o opt^oicta, ei^oq^o doniy amiferit, id^o i^o c^ore t^o valet, v^o e^o tim^oty ā cedit p^ourpux⁹ si oppo^oty i^o ad sex^o v^oid^o illi. S^op^o n̄ q^od q^orimux, q^od cui cedat, t^o slū spectam^og, q^o res, cui rei sex^o v^oid^o, i^o c^o rei oxngoz eaz fuerit adhibi^ota, n̄ q^o p^oriox i^o, id^o eaz q^o m^og^o amullo aureo, v^o arg^oento cedeyt. ⁽³⁾

Fusio ē: duy liq^odoxy au, v^o p^oōa iunctio preparalis sē qualitatis, id ē, ut neutra i^o p^orioxis, et neutra a^oferoxia v^o uti **I** Si alq^o v^oina sua i^osyderit, aut mafas auxi, v^o arg^o ⁽¹⁾

§. 25. (1) ⁽²⁾
l. adeo. §. al. ff. h. tit.
l. 23. ff. q^o b^og^o u^o p^octue^og^o amittit ⁽³⁾
l. 23. ff. h. tit.

§ 26. ⁽¹⁾
cp. locupletari de l. l.
j^o 6° l. ng h^o nā ff. de
i^odit i^ode b^o ⁽²⁾
l. j^o p^o h. §. i^o p^o ff. de rei v^oid.

(3)
l. q^o de tota 76. ff. de
rei v^oid.

(A)
§. 27. l. 26. de acq^o
rexy dom.

(B)
l. 19. §. 13. cy seq^o t^o b^og^o
ff. de auxo arg^o ⁽¹⁾

§. 28.

jalqd vas flavexit maxy spurio Dnoy volute, aut se vo-
lyte, aut fortuito facta. Quid, quovis spurio facty e, con-
tioy qortialy jducit.

§29.

¶ Impuritas e, duoy Dny solidoy separabilis duc-
tio se pvaloria. Ita Impuritas Dnoy geotica saltz jducit
naxia e Dnoy volutar, qz se cam, aut se volute al-
xig Dni facta s, n videt, Dnoy potare, qz sjoulz spe-
cies j su sbna magt, vq triticy, v oves tici, et Cyprioy;
sd si a titio totz qrex, v triticy retineat, v jdicat q mo
fuumti cuigq Cyprioy ht. Sd iucis officiy e, ut archi-
tact, qale, et atz cuigq fuumty fuerit, et a idz (saltz qz
timaoe) Cyprioy restituat. Adverte tz, nomina spur-
siois, et Impuriois sepissime spudi

§30

¶ Edificatio e: simetrica tigni ad pety ury affic-
tio: e a tigny hloco ois ma, ex qz edificia fyt, qd jusq
alieno solo edificat, oi solo cedit. Mag v doniy eig pma-
net, cuig fuerit ag tigny, nq vdicare, nq epimere pt
ly 12. tab. yhibere, ne edificia resjdat, atq, lqzissimz
vabit appz xuinis qdiy deformet. Sd dply q ea (si fux-
tisa s, alias sply) coquet q aoe de tigno iecto, potexit
tz vdicare mag, et ad exhibedy agere, si fuerit edificia
dixrupta, et dply, v sply n fuerit dquoy.

Propriaty v mag amittit, q scis, alieno solo edif-
ficavit, eqz vdicare n pt, q dixrupto edificio, cy donaf-
se videat, si s possidetz tydy, j qo ba fide edificavit soli
Dng vdicet, pt ex pparat edificij ope exceptionis dolli
mali ab illo petere. Sd qrtati, qz stricto iuxi spert. (2)
Si edificas mala fide possideat qdes cadz exceptione uti
pt, v pty officio iucis, cui n obstabit replicao, qd sibi jpu-
tet, sigd scis alieny tydy, edificaverit, sigd petitor n
dot ex aliena iactura lucry facere. (3)

Sd ut ba fides q, obfita mala jta bq, et jta malz
fidei poseoz hpc e diffra: qd ex pparat uler, et naxia qbt
poseoz ne stqte deducit; sd ne pnta bq fidei poseoz na-
axias, uler, et voraxias oo deducit, secg j male fidei

(1)

L. de eo 63. ff. de donat.
jtz vixy.
N. L. 38. tit. 28. p. 3.
L. p. scriptio C. de ope-
rib. pub.

(2)

L. 8. C. de juxta

(3)

L. plane 32. cy seqti ff.
pet. hered.
cp fratru titio 12. q. 2.